



**คู่มือแนวปฏิบัติที่ดี
การจัดการการเรียนรู้การสอนโดยเน้น
ผู้เรียนเป็นสำคัญ**

**โดย
คณะกรรมการการจัดการความรู้ด้านการเรียน
การสอน
ประจำปีการศึกษา 2555**

มหาวิทยาลัยศรีปทุม
ปีการศึกษา 2555

คำนำ

มหาวิทยาลัยศรีปทุม ได้เล็งเห็นความสำคัญในการพัฒนา นักศึกษาจากกระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ โดย แนวคิดที่ยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลาง ดังนั้นจึงจัดให้มีคณะทำงานที่ เป็น คณะอนุกรรมการการจัดการจัดการความรู้ด้านการเรียน การสอน เพื่อเป็นเวทีและช่องทางเชื่อมต่อข้อมูลระหว่างกันจากทุก คณะวิชาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายในมหาวิทยาลัย ที่ถูก รวบรวมทั้งจากแหล่งความรู้ต่างๆเป็นลายลักษณ์อักษรและรวมถึง ความรู้จากผู้มีประสบการณ์ตรง (tacit knowledge) และนำมา พัฒนาแนวปฏิบัติที่ดีในการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียน เป็นสำคัญขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม และนำมาประมวลผลเป็น explicit knowledge เผยแพร่ต่ออาจารย์ผู้สนใจทั้งภายในและภายนอก มหาวิทยาลัยศรีปทุม

การดำเนินการจัดการความรู้ด้านด้านการเรียน การสอนในปีการศึกษานี้ เป็นการพัฒนาต่อยอดจากกระบวนการ การจัดการความรู้ในปีการศึกษาที่ผ่านมา โดยที่คณาจารย์จากคณะ ต่างๆได้นำคู่มือ “แนวทางการปฏิบัติที่ดีในการจัดการจัดการเรียน การสอนโดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ” ที่ได้พัฒนาขึ้นในปี การศึกษา 2554 ไปศึกษาและทดลองใช้ในวิชาต่างๆ และ ก่อให้เกิดประสบการณ์องค์ความรู้ขึ้นภายในคณะของตนเอง และ นำมาแลกเปลี่ยน เรียนรู้ระหว่างกันตลอดปีการศึกษา 2555 ผ่าน การดำเนินงานของคณะอนุกรรมการการจัดการความรู้ฯ ที่แต่ละ คณะมีผู้แทนเข้าร่วม ก่อให้เกิดการบูรณาการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ระหว่างกันอย่างกว้างขวาง และนำมาสู่การพัฒนาปรับปรุงคู่มือ แนวปฏิบัติที่ดีฉบับนี้ขึ้น

ประสบการณ์การเรียนการสอนที่คณาจารย์จากคณะต่างๆ ได้นำไปปฏิบัติตามแนวทางเทคนิคการเรียนการสอนที่แนะนำใน คู่มือของปีการศึกษาที่ผ่านมา พบว่าต้องมีการผสมผสานเทคนิค ต่างๆเข้าด้วยกันตามความเหมาะสมของเนื้อหารายวิชาและ

พื้นฐานของนักศึกษา เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการเรียนการสอนสูงที่สุด โดยไม่อาจกำหนดตายตัวเป็นเทคนิคเฉพาะด้านที่แยกกันระหว่าง สำหรับกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และ กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ดังเช่นที่ได้แนะนำไว้ในคู่มือฉบับที่ผ่านมา โดยอาจารย์ผู้สอนควรต้องอยู่บนพื้นฐานของความเข้าใจในตัวนักศึกษา และ ปรับปรุงใช้เทคนิคการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา พื้นฐานของนักศึกษา และความเชี่ยวชาญของผู้สอนเอง โดยมีการใช้เครื่องมือสารสนเทศในการสนับสนุนในการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อกระตุ้นส่งเสริมให้นักศึกษามีความสนใจ จนส่งเสริมให้สามารถเกิดการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง เป็นสำคัญ

คู่มือแนวปฏิบัติที่ดีฉบับปีการศึกษา 2555 นี้ได้รวบรวมองค์ความรู้และประสบการณ์ตรงจากอาจารย์ผู้สอนจากหลากหลายคณะวิชาที่ได้นำเทคนิคการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญไปประยุกต์ใช้ ซึ่งสาระสำคัญในคู่มือฉบับนี้ ได้ถูกนำเสนอเป็นส่วนหลักๆ ในบทที่ 1 เป็นการอธิบายความเป็นมาในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ รวมถึงได้รวบรวมเทคนิคต่างๆของการเรียนการสอนตามแนวคิดนี้ เพื่อเป็นพื้นฐานความเข้าใจในภาพรวมและสามารถอ้างอิงเป็นแนวทางในการนำไปใช้ ซึ่งได้รับความอนุเคราะห์จาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุเทพ อูสาหะ ที่ได้ถอดประสบการณ์ ปนะมวลความรู้ ที่สะสมจากการบรรยายพิเศษ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากกิจกรรม Show & Share, SPUC -knowledge และ กิจกรรมในกระบวนการจัดการความรู้ในการเรียนการสอนผ่านคณะอนุกรรมการจัดการความรู้ด้านการเรียนการสอน ประจำปีการ 2555

สาระสำคัญในบทที่ 2 ได้อธิบายถึงกระบวนการจัดการความรู้ที่ได้ดำเนินการโดยคณะอนุกรรมการจัดการความรู้ด้านการเรียนการสอน ประจำปีการ 2555 ที่ได้เกิดการรวบรวมบ่งป็น tactic knowledge ระหว่างคณะวิชาต่างๆที่ส่งผล

ให้เกิดการประมวลผลเป็น explicit knowledge ที่สามารถสรุปเป็นกรณีศึกษาจากประสบการณ์ของคณาจารย์จากคณะวิชาต่างๆ ที่ได้มีการนำเทคนิคการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญไปประยุกต์ใช้ รวมถึงข้อมูลผลการศึกษาจากโครงการ “Road Show การจัดการเรียนการสอนแบบ Active Learning” ของ ศูนย์สนับสนุนและพัฒนาการเรียนการสอน ของมหาวิทยาลัยศรีปทุม โดยได้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันระหว่างคณะวิชาผ่านกระบวนการจัดการความรู้ ซึ่งประสบการณ์ต่างๆ เหล่านี้มาจากหลากหลายลักษณะศาสตร์วิชา ที่ครอบคลุมเนื้อหาวิชาหลากหลายรูปแบบ เป็นกรณีศึกษาที่อาจารย์ผู้สอนในกลุ่มวิชาที่เกี่ยวข้องสามารถศึกษาและเลือกนำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสมได้ โดยรายละเอียดประสบการณ์ของอาจารย์แต่ละได้ถูกนำเสนอไว้ในภาคผนวก บทสรุปการดำเนินการ พร้อมทั้งข้อเสนอแนะได้อธิบายไว้ในบทที่ 3 เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่องต่อไป

คณะอนุกรรมการการจัดการจัดการความรู้ด้านการเรียนการสอน ประจำปีการ 2555 หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือแนวทางปฏิบัติที่ดีฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์ต่ออาจารย์ผู้สอนและผู้สนใจ ที่จะสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนและส่งเสริมการเรียนรู้ของนักศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1 การถอดประสบการณ์การสอน	1
ทำไมต้องปฏิรูปการศึกษา	1
เป้าหมายของการจัดการศึกษาคืออะไร	2
เมื่อก้าวสู่ยุคของการปฏิรูปการศึกษา	2
คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูในปัจจุบัน	3
แนวทางการตั้งวัตถุประสงค์ทางการศึกษา	4
การจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็น อย่างไร	7
ตัวอย่างเทคนิคการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	9
- การสอนแบบสืบเสาะ Inquiry	
- การเรียนจากประสบการณ์ Experiential Learning	
- Problem-based Learning/Case Study	
- Research-Based Learning	
ความหมายของกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็น สำคัญ	11
การสอนแบบบรรยายที่คุ้นเคย	13
การบรรยายแบบ Active Learning	13
เทคนิคการจัดกลุ่ม	15
เทคนิคการตั้งคำถาม	17
เมื่อไรถึงจะถือว่าเกิดการเรียนรู้	19
จะวัดอะไรที่เป็นผลการเรียนรู้	19
Human Skills	20

บทเรียนสำเร็จรูป e-blended	21
การวัดผลประเมินผลควรเป็นอย่างไร	23
บทที่ 2 ผลการใช้เทคนิคการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	26
บทที่ 3 บทสรุปและข้อเสนอแนะ	29
ภาคผนวก	31
ภาคผนวก ก กรณีศึกษาประสบการณ์การจัดการเรียน การสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	
ภาคผนวก ข คำสั่งแต่งตั้ง คณะกรรมการการจัดการ ความรู้ ประจำปีการศึกษา 2555	

บทที่ 1

การถอดประสบการณ์การสอน “การจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ”

ในช่วงเวลาที่ผ่านมาได้มีการถอดประสบการณ์การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญทั้งจากการจัดการความรู้ที่เป็นลายลักษณ์อักษร (explicit knowledge) และจากความรู้ของผู้มีประสบการณ์ตรง (tacit knowledge) มาเป็นแนวปฏิบัติที่ดี การถอดประสบการณ์ในครั้งนี้จึงเป็นการรวบรวมความรู้ ประสบการณ์ ข้อมูลเดิมที่สะสมมาพร้อมกับข้อมูลและประสบการณ์ที่ได้จากการบรรยายพิเศษ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ จากกิจกรรม Show & Share, SPUC -knowledge การอบรมเชิงปฏิบัติการการเขียนวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมตามผลการเรียนรู้ 5 ด้านตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา การอบรมเทคนิคการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแบบ PBL (Problem-Based Learning) และการถอดประสบการณ์ในการเรียนการสอนของคณะต่างๆ ร่วมกับความรู้อันการวัดผลประเมินผลและการวิจัย เพื่อรวบรวมเป็นตัวความรู้สำหรับอาจารย์ และผู้สนใจ ไว้เป็นแนวทางในยุคนี้ใช้ในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญต่อไป

ทำไมต้องปฏิรูปการศึกษา

ในอดีตประเทศไทยทุ่มเททรัพยากรและกำลังคนของชาติให้กับธุรกิจขนาดใหญ่เพื่อการส่งออก จนทำให้ดูเหมือนว่าระบบการศึกษาเป็นการเตรียมคนเข้าสู่โรงงานและภาคอุตสาหกรรมเป็นหลัก ไม่ได้ช่วยพัฒนา หรือฝึกกระบวนการคิด ขณะเดียวกันเป็นการผลักดันให้เยาวชนส่วนใหญ่เป็นแรงงานไร้ฝีมือ ปัญหาของสังคมเกิดจากความบกพร่องของระบบการศึกษา 3 ด้านด้วยกัน

1. สังคมไทยไม่เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ เพราะระบบการเรียนการสอน เป็นลักษณะป้อนข้อมูลให้ท่องจำ ไม่มีส่วนกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ขาดการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ ขาดการควบคุมเข้มงวดกวดขันจากครูอาจารย์ ทำให้เด็กไทยใช้ชีวิตตามอารมณ์ความรู้สึก ไม่เห็นคุณค่าของการเรียนรู้ตลอดชีวิต

2. สังคมไทยขาดศักยภาพทางการศึกษามีอัตราส่วนนักเรียนที่ศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเมื่อเทียบกับประชากรกลุ่มอายุ 15-17 ปี ต่ำ และสัดส่วนนักศึกษาปริญญาตรี ต่อประชากรกลุ่มอายุ 18-21 ปี ต่ำ โอกาสทางการศึกษาทั่วประเทศยังแตกต่างกันมาก ทำให้ขาดความเจริญทางด้านเทคโนโลยี ความคิดสร้างสรรค์และการประดิษฐ์คิดค้น

3. คุณธรรมและจริยธรรมเสื่อมลง เพราะสังคมเราเปิดรับอิทธิพลวัฒนธรรมและค่านิยมจากต่างชาติได้ง่าย ขาดวิจาร์ณญาณ กลั่นกรอง ประเมินคุณค่า มีลักษณะเป็นพวกวัตถุนิยม

จากข้อบกพร่องดังกล่าวทำให้ประเทศไทยเดินสู่กับดักขององค์กรเหนือรัฐ กองทุนการเงินระหว่างประเทศ (International Monetary Fund) และองค์กรเครือข่ายอื่นๆทำให้ไทยต้องปรับเงื่อนไขการบริหารประเทศมากมาย บทเรียนจากวิกฤตยุคไอ เอ็ม เอฟ ทำให้ผู้เกี่ยวข้องหลายฝ่ายชี้ทางรอดโดยกระบวนการปฏิรูปการศึกษา แม้หลังปฏิรูปการศึกษาแล้วสภาพการทั่วไปก็ยังไม่ดีขึ้นมากนัก อัตราการคงอยู่ของนักเรียนชั้นม.6 / ปวช. ในปีการศึกษา 2553 อยู่ที่ 57.8% จำนวนปีที่ได้รับการศึกษาเฉลี่ยของคนไทยวัยแรงงานอายุ 15 ปีขึ้นไปอยู่ที่ 8.2 ปีในปี 2553 กล่าวคือยังไม่จบการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี ยิ่งในกลุ่มผู้ใหญ่ที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไปจะมีจำนวนปีที่ศึกษาเพียง 4.6-8.2 ปีเท่านั้น จะเห็นว่าเพียงแค่ว่าจำนวนปีที่ได้รับการศึกษาก็ชี้ให้เห็นได้แล้วว่าคนไทยมีความสามารถที่จะปรับตัวให้ทันโลก โดยเฉพาะด้านเทคโนโลยีน้อย

ท่ามกลางกระแสความเปลี่ยนแปลงด้านการศึกษา สถาบันการศึกษาโดยเฉพาะครูจำเป็นต้องพัฒนาตนเองและปรับปรุงวิธีสอนอย่างมาก แต่เดิมครูจะต้องเป็นผู้รู้จักผู้เรียนว่ามีความแตกต่างระหว่างบุคคลในด้านสติปัญญา ความสามารถ ความสนใจ ความถนัด มีความรู้ในเนื้อหาอย่างลึกซึ้ง มีความรู้สามารถในการถ่ายทอดเป็นอย่างดี อย่างไรก็ตามในสถานการณ์โลกปัจจุบัน วิทยาศาสตร์เทคโนโลยีเปลี่ยนแปลงรวดเร็วมาก ความรู้ในสาขาวิชาต่างๆเพิ่มขึ้นเป็นสองเท่าในระยะเวลาราว 3-4 ปี มีข้อมูลข่าวสารที่ควรรู้มากมาย สุดท้ายจะเรียนรู้ได้ภายในห้องสี่เหลี่ยมตามเวลาที่กำหนดได้ ผู้เรียนไม่สามารถเรียนได้หมด จึงเป็นที่มาของการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และปลูกฝังให้เรียนรู้ตลอดชีวิต

เป้าหมายในการจัดการศึกษาคืออะไร

เป้าหมายการศึกษาตามที่ระบุไว้ในมาตรฐานการศึกษาชาติว่าคุณลักษณะของคนไทยที่พึงประสงค์ เพื่อพัฒนาให้คนไทยเป็นคนเก่ง คนดี และมีความสุข ดร.สิปปนนท์ เกตุทัต ได้อธิบายไว้โดยสรุปดังนี้

เก่ง หมายถึงผู้ที่มีความสามารถทางภาษา มีตรรกะทางวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ มีความซาบซึ้งในศิลปะและดนตรี เอื้ออาทรต่อสิ่งแวดล้อม สามารถสื่อสารระหว่างบุคคลได้

ดี หมายถึง การมีวินัยและค่านิยมประชาธิปไตย

วินัย ประกอบด้วยสนใจใฝ่รู้ มีสติควบคุมตนเอง ขยัน ซื่อสัตย์ รับผิดชอบ อุดหนุน

มีค่านิยมประชาธิปไตย ประกอบด้วยเห็นคุณค่าตนเองและผู้อื่น ทำหน้าที่ของตนเองอย่างสมบูรณ์ ยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น เคารพกติกาสังคม มีเหตุมีผล ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้

มีความสุข หมายถึง มีความรัก รู้จักแบ่งปัน ไม่เบียดเบียนต่อผู้อื่น ประพฤติชอบ รักสันติ ความเป็นธรรม บริโภคสิ่งต่างๆ ด้วยปัญญา

เมื่อก้าวสู่ยุคของการปฏิรูปการศึกษา

การปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้เป็นหัวใจของการปฏิรูปการศึกษา โดยพระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ. 2542 ได้กำหนดแนวทางการจัดการศึกษาที่ยึดหลักให้ผู้เรียนเป็นผู้ที่สำคัญที่สุด ซึ่งต้องอาศัยแนวการจัดการที่ตอบสนองการการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางก็จำเป็นต้องอาศัยหลักการรูปแบบการเรียนการสอน วิธีสอนและเทคนิคการสอนที่หลากหลายเข้าไปช่วย ครูต้องคิดว่าทุกคนสามารถเรียนรู้ได้ ให้ผู้เรียนเรียนรู้จากสภาพจริง

สิ่งที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 โดยเฉพาะในหมวดที่ 4 มาตราที่ 24 ดังนี้

มาตราที่ 24 การจัดการกระบวนการเรียนรู้ ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการดังต่อไปนี้

1. จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

2. ฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา

3. จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง

4. จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่างๆอย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา

5. ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อมสื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไป

พร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่างๆ

จากแนวทางการจัดการศึกษาดังกล่าว บทบาทของครู จะเป็นอย่างไรเมื่อผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

1. เป็นผู้จัดระบบการเรียนการสอน เริ่มตั้งแต่ศึกษาหลักสูตร(มคอ. 2) วางแผนการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ให้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลาสถานที่ การใช้สื่อ การวัดผล ประเมินผล รวมถึงข้อตกลงเกี่ยวกับพฤติกรรมและวินัยในชั้นเรียน (มคอ. 3)

2. เป็นผู้จัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อมทุกอย่างให้ผู้เรียนอยากเรียน ทำกิจกรรมร่วมกันได้สะดวก

3. ชี้แนะให้ผู้เรียนสามารถค้นคว้า แก้ปัญหา สามารถหาคำตอบด้วยตนเองได้

4. หากประเด็นซับซ้อน ผู้เรียนอาจประสบปัญหาหากต้องแก้ปัญหาเอง ครูก็ควรนำเสนอเสียเอง

5. เป็นผู้สังเกตพฤติกรรมของนักศึกษา พร้อมทั้งจะช่วยเหลือ แก้ไขหากมีปัญหา

6. เป็นผู้คอยให้กำลังใจ สนับสนุนหากนักศึกษาต้องการทำในสิ่งที่ท้าทาย

7. เป็นผู้กระตุ้นให้นักศึกษาคิดโดยการตั้งคำถามต่างๆ

8. เป็นผู้คอยให้ข้อมูลย้อนกลับเมื่อนักศึกษาทำงานเสร็จ เพื่อให้ผู้เรียนทราบผลการกระทำของตน หรือสามารถแก้ไขข้อบกพร่องได้ทันที

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูในปัจจุบัน

เมื่อสภาวะเปลี่ยนไป คุณลักษณะที่พึงประสงค์ครูอาจารย์ก็ต้องเปลี่ยนไป หลายท่านกล่าวว่าจำเป็นต้องเป็นทั้งนักวิชาการ นักปฏิบัติ และนักจัดการไปพร้อมกันเพื่อทำหน้าที่บูรณาการความรู้ และกระบวนการเรียนรู้ เพื่อนำพาผู้เรียนไปสู่เป้าหมายของการศึกษา คือ เก่ง ดี และมีสุข

หากประมวลความคิดที่หลากหลายอาจสรุปได้ว่าคุณลักษณะของครูที่พึงประสงค์จะต้องประกอบด้วยสิ่งต่างๆต่อไปนี้

1. มีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่จะสอนเป็นอย่างดี มีความสามารถในการวิเคราะห์ สังเคราะห์และประยุกต์เนื้อหาเพื่อประโยชน์ในการสอนผู้เรียนที่มีพื้นฐาน ความถนัดที่ต่างกัน และมีความสนใจที่หลากหลาย

2. ศึกษาติดตามความรู้ในด้านเทคนิคการสอนอย่างต่อเนื่อง อาจต้องเป็นสมาชิกสมาคมทางวิชาการหรือวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง เช่น สอนวิทยาศาสตร์ก็ควรเป็นสมาชิกสมาคมวิทยาศาสตร์ หรือสมาคมครูวิทยาศาสตร์หรืออื่นๆที่จะเป็นประโยชน์ต่อวิชาชีพของตนเอง

3. ตัวครูนั่นเป็นต้นแบบให้กับนักเรียนตนเองโดยไม่รู้ตัว หากครูมีพฤติกรรมอย่างไร นักศึกษาก็มีพฤติกรรมตามนั้น หรือครูมีแนวคิดอย่างไร ลูกศิษย์ตัวเองก็มีแนวโน้มที่จะมีความคิดไปในทางเดียวกัน ดังนั้นครูคงไม่ควรนำทัศนคติเดิมๆมาใช้ที่ว่า จงทำตามที่ครูสอนอย่าทำตามที่ครูทำ

4. เป็นนักจิตวิทยาการเรียนรู้ เข้าใจพัฒนาการของผู้เรียน อารมณ์ ความรู้สึก ความสนใจ ความต้องการ สามารถหาวิธีการที่จะกระตุ้นให้ใฝ่รู้ ใฝ่เรียนได้ทันความก้าวหน้าที่เปลี่ยนแปลงไปได้

5. ข้อมูลและความรู้ปัจจุบันมิได้มีแค่ในหนังสือ แต่จากแหล่งอื่นๆยังมีอีกมากมายซึ่งหาได้โดยอาศัยเทคโนโลยีสารสนเทศ ดังนั้นครูจะต้องมีความสามารถที่จะเข้าถึงแหล่งข้อมูลดังกล่าวนี้ได้

6. แหล่งข้อมูลนอกจากตำรา อินเทอร์เน็ตแล้วยังมีแหล่งเรียนรู้ในชุมชนไม่ว่าจะเป็นแหล่งเรียนรู้ตามธรรมชาติ สถานที่สำคัญ ผู้รู้หรือปราชญ์ชาวบ้าน ฯลฯ ที่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้ รวมทั้งส่งเสริมให้ผู้เรียนร่วมประชุม สัมมนา นิทรรศการ ดูงาน ซึ่งผู้สอนจะต้องมีความสามารถในการบริหารจัดการด้วย

7. ครูอาจารย์ไม่ว่าจะสำเร็จการศึกษาระดับใดมาก็ตาม หากใช้แต่ตำราภาษาไทยซึ่งแปลเนื้อหามาจากภาษาอังกฤษก็เท่ากับศึกษาหาความรู้เมื่อ 10 ปีก่อน ดังนั้นจึงควรมีความสามารถทางภาษาอังกฤษที่จะติดตามความก้าวหน้าได้

8. เนื่องจากความรู้ก้าวหน้า ข้อมูลมีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มเติมอย่างรวดเร็ว ครูอาจารย์จะต้องเห็นคุณค่าและเรียนรู้ตลอดชีวิต

แนวทางการตั้งวัตถุประสงค์ทางการศึกษา

วัตถุประสงค์ทางการศึกษา ตาม Bloom's Taxonomy แยกได้เป็น 3 ด้าน คือ

1.ด้านจิตพิสัยหรือด้านอารมณ์ความรู้สึก (Affective Domain)

แบ่งออกได้เป็น 5 ระดับ ดังนี้

1.1 การรับรู้(Receiving or Attending)

1.2 การตอบสนอง(Responding)

1.3 การสร้างค่านิยม(Valuing)

1.4 การจัดระบบ(Organization)

1.5 การสร้างคุณลักษณะ(Characterization)

2.ด้านทักษะพิสัยหรือด้านปฏิบัติการ (Psychomotor Domain)

แบ่งออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

2.1 การเลียนแบบ (Imitation)

2.2 การทำตามแบบ (Manipulation)

2.3 การพัฒนาความละเอียดถูกต้อง (Precision)

2.4 การฝึกฝนอย่างต่อเนื่อง (Articulation)

2.5 การปฏิบัติอย่างคล่องแคล่วเป็นธรรมชาติ

(Naturalization)

3. พฤติกรรมด้านพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) แบ่งออกเป็น 6 ระดับ ดังนี้

3.1 ความรู้-ความจำ ได้แก่ ให้นิยาม บรรยาย บอก ชี้บ่ง บัญญัติ เลือก จับคู่ เรียกชื่อ

3.2 เข้าใจ: ได้แก่ บอกความแตกต่าง ขยายความ ยกตัวอย่าง ทำนาย สรุป

3.3 นำไปใช้: ได้แก่ ปฏิบัติการ สาธิต ใช้เครื่องมือ แก้ปัญหา ผลิต แสดง

3.4 วิเคราะห์: ได้แก่ แยก คัดเลือก แบ่งย่อย หาองค์ประกอบ หาหลักการ

3.5 สังเคราะห์: ได้แก่ จัดกลุ่มพวก รวบรวมเป็นกลุ่ม สร้างเขียนใหม่ สรุป

3.6 ประเมินค่า: ได้แก่ เปรียบเทียบ ประเมิน วิจาร์ณ ให้เหตุผล โต้แย้ง

ตามกรอบมาตรฐานหลักสูตรอุดมศึกษา โครงสร้างหลักสูตรระดับปริญญาตรีประกอบด้วย วิชาศึกษาทั่วไป วิชาเอก และวิชาเลือกเสรี โดยมุ่งผลการเรียนรู้ 5 ด้านซึ่งอาจารย์จะต้องคำนึงถึง ดังนี้

1. คุณธรรม จริยธรรม
2. ความรู้
3. ทักษะเชาวน์ปัญญา
4. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล
5. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

ก่อนที่จะสอนในรายวิชาต่างๆ อาจารย์จะต้องเตรียมความพร้อมที่จะสอนโดยทำ มคอ. 3 หรือ 4 ให้เรียบร้อยก่อนเริ่มสอน โดยในหมวดต่าง ๆ นั้นมีรายละเอียดที่จะต้องกรอกพอสมควร

โดยเฉพาะอย่างยิ่งในหมวดที่ 4 การพัฒนาผลการเรียนรู้ของ
นักศึกษาจะต้องระบุผลการเรียนรู้ที่จะต้องพัฒนาทั้ง 5 ด้านดังนี้

1. คุณธรรม จริยธรรม

การพัฒนานิสัยในการประพฤติอย่างมีคุณธรรม
จริยธรรม และด้วยความรับผิดชอบทั้งส่วนตัวและส่วนรวม
ความสามารถในการปรับวิถีชีวิตในความขัดแย้งในสังคม

2. ความรู้

ความสามารถในการเข้าใจ การนึกคิดและการนำเสนอ
ข้อมูล การวิเคราะห์และจำแนกข้อเท็จจริงในหลักการ ทฤษฎี
ตลอดจนกระบวนการต่างๆและความสามารถ เรียนรู้ด้วยตนเองได้

3. ทักษะเชาวน์ปัญญา

4. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

5. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้
เทคโนโลยีสารสนเทศ

ทั้ง 5 ด้านจะต้องระบุพฤติกรรมที่พึงประสงค์ วิธีการสอน
และวิธีการประเมินผล ในส่วนของพฤติกรรมต่าง ๆ นั้นอาจจะพบ
กับพฤติกรรมที่หลายท่านอาจไม่แน่ใจความหมาย เป็นต้นว่า
คุณธรรม จริยธรรม คำว่าคุณธรรมหมายถึงธรรมหรือความดีที่มี
อยู่ภายใน เมื่อใดก็ตามที่แสดงพฤติกรรมที่สะท้อนธรรมะออกมา
ก็แสดงถึงความมีคุณธรรม ดังนั้นจึงหมายถึงผู้ประพฤติดี ประพฤติ
ชอบ มีความซื่อสัตย์ อดทน รับผิดชอบ มีวินัย ความตรงต่อเวลา
เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม มีจรรยาบรรณในวิชาชีพ รวมถึง
ลักษณะอื่นๆที่ระบุใน มคอ. 2 ของหลักสูตร

ทัศนคติ หมายถึง ความเชื่อ ความศรัทธา และพร้อมที่จะ
ปฏิบัติตามความเชื่อนั้น อาจพิจารณาจากการเข้าร่วมกิจกรรม
โดยสมัครใจ หรือการร่วมทำในสิ่งที่ตนเองชอบนานกว่าปกติ

ความซาบซึ้งหรือสุนทรียวิจักษณ์ หมายถึง การรู้ เข้าใจใน
คุณค่าและความสำคัญอย่างมีหลักเกณฑ์ เช่นความซาบซึ้ง
ชมชอบในศิลปะ ดนตรี

ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ หมายถึงความสามารถในการ
ดัดแปลง ปรับปรุง ในสิ่งที่มีอยู่แล้ว ให้มีรูปใหม่ ทำงานได้มา
กว่าเดิม ดีกว่าเดิม

วิจารณ์ญาณ หมายถึงความสามารถในการใช้ปัญญาไป
ตัดสิน วิพากษ์วิจารณ์ หาเหตุผล หรือแก้ปัญหา อาจสังเกตได้
จากการอุปมาอุปไมย การเปรียบเทียบ

ทักษะ หมายถึง ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อ ความ
ชำนาญในการใช้เครื่องมือปฏิบัติการหรือใช้โปรแกรมต่างๆ
การทำงานที่มีลักษณะจำเพาะ

ดังนั้นคำกริยาเชิงพฤติกรรมตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้จะ
เป็นไปตามตัวอย่างในตารางข้างล่างนี้

กรอบมาตรฐาน คุณวุฒิ	จุดหมายรายวิชา	คำกริยาที่ใช้ใน วัตถุประสงค์ของแผน
1. ความรู้ (KD)	เพื่อให้ศึกษามี ความรู้ ความเข้าใจ เรื่องอะไร	บอก เล่า อธิบาย บรรยาย ระบุ ยกตัวอย่าง ฯลฯ
2. ทักษะทาง ปัญญา (ID)	เพื่อให้ศึกษามี ทักษะอะไรบ้าง	จำแนก จัดกลุ่ม เปรียบเทียบ นำไปใช้ ประยุกต์ วิเคราะห์ สังเคราะห์ ประเมิน ตัดสินใจ แก้ปัญหา คิด เป็นระบบ ฯลฯ
3. ทักษะการ วิเคราะห์เชิง ตัวเลข การ สื่อสารและ เทคโนโลยี (MCI)		ทดลอง ทำกิจกรรม ประดิษฐ์ สร้าง ออกแบบ คำนวณ ผลิต พัฒนา ใช้ อุปกรณ์ ใช้เครื่องมือ ฟัง พูด อ่าน เขียน ดู ฯลฯ
4. ทักษะ ความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคล และความ รับผิดชอบ (IRR)		ทำงานเป็นกลุ่ม ทำงาน เป็นทีม แสดง บทบาท หัวหน้า เลขานุการ สมาชิก ทำงานร่วมกับผู้อื่น มีปฏิ สัมพันธ์ร่วมกับผู้อื่น โต้แย้งอย่างมีเหตุผล ลด ความขัดแย้ง
5. คุณธรรม จริยธรรม (ME)	เพื่อให้ศึกษาเป็น ผู้มีคุณลักษณะอัน พึงประสงค์ ของ รายวิชา	ตระหนัก ยอมรับ สนับสนุน รับฟัง แก้ไข ชื่นชม พอใจ ใฝ่รู้ มุ่งมั่น มีจิตอาสา

การจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเป็นอย่างไร

หากพิจารณาจากข้อความที่กล่าวมาแล้วการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญน่าจะหมายถึง การจัดการเรียนการสอนโดยคำนึงถึงประโยชน์ของผู้เรียนเป็นสำคัญ ใครก็ตามที่เป็นคนสำคัญของเรา เราย่อมมีความปรารถนาดีต่อเขา จะคิดอะไรจะทำอะไรก็ต้องนึกถึงเขาก่อนคนอื่นแนวโน้มการสอนนักศึกษาในปัจจุบันนี้จะเป็นไปในลักษณะที่จัดกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้เรียนอย่างมีความหมาย *ส่งเสริมกระตุ้นให้ผู้เรียนได้ค้นพบความรู้ด้วยตนเอง* โดยกระบวนการคิดวิเคราะห์จากโจทย์ปัญหา การฝึกปฏิบัติ หรือ การบรรยายแบบ Active Learning ที่สามารถกระตุ้นความสนใจและการมีส่วนร่วมของนักศึกษา เพื่อให้สามารถ “apply knowledge” มากกว่าจะเป็นการบอกหรือบรรยายจากผู้สอน หรือการ “acquire knowledge” แต่เพียงอย่างเดียว ซึ่งแนวการสอนแบบต่างๆ ก็มีจุดดีและจุดด้อยในตัวของมันเอง



จากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในรายการ Show & Share ได้มีการพูดคุยกันอย่างกว้างขวาง หากจะเปรียบเทียบการสอนแบบบรรยายซึ่งมีครูเป็นศูนย์กลางกับการเรียนการสอนที่มีผู้เรียนเป็นศูนย์กลางก็จะเป็นดังนี้

Teaching methods

- **Teacher-centered**

- Lecture
- Explanation
- Talk and Presentation

- **Learner-centered**

- CIPPA
- Inquiry
- Learning Cycle
- Experiential Learning
- Problem-based Learning (PBL)/ Case study
- Project-based Learning
- Research-based learning



การจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ไม่น่าจะเป็นวิธีสอนหรือแนวทางในการสอน แต่น่าจะเป็นแนวคิดหรือหลักในการสอนมากกว่า การนำแนวคิดไปสู่การปฏิบัตินั้น ครู อาจารย์จำเป็นต้องหาแนวทาง หรือวิธีการที่เหมาะสมมาใช้ ดังนั้นในการจัดการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญน่าจะหมายถึงการจัดสภาพหรือสถานการณ์ให้ผู้เรียนมีบทบาทสำคัญและเป็นผู้ที่ใช้เวลาของการเรียนรู้เป็นส่วนใหญ่ มีส่วนร่วมอย่างตื่นตัว (active participation) มากกว่าครู ดังนั้นในการจัดการเรียนการสอนอาจมีรูปแบบการสอน วิธีสอนที่แตกต่างกันไปอย่างหลากหลาย ยกตัวอย่างเช่นในเรื่องหนึ่ง ครูคนหนึ่งอาจให้นักศึกษาแสวงหาความรู้ร่วมกันเป็นกลุ่ม แล้วนำข้อมูลมาแลกเปลี่ยนและอภิปรายสรุปเป็นความเข้าใจ หรือปัญหาให้นักเรียนขบคิดและพิสูจน์ทดสอบคำตอบ ขณะที่ครูอีกคนหนึ่งอาจจะใช้วิธีพา

นักเรียนไปศึกษานอกสถานที่ แล้วกลับมาอภิปรายสรุปร่วมกัน หรือในขณะที่ครูอีกคนหนึ่งไม่สามารถพานักเรียนออกไปทัศนศึกษาได้ จึงนำวีดิทัศน์มาให้ นักเรียนชม และให้นักเรียนอภิปราย ประเด็นต่างๆ การสอนของครูทั้งหมดที่กล่าวมาแม้จะใช้วิธีสอน ต่างกัน มีกระบวนการสอนต่างกัน .แต่หากการสอนนั้นๆ ผู้เรียน เป็นผู้มีความสามารถในการเรียนรู้ (ที่ตื่นตัว)และเป็นผู้ใช้เวลาเรียนเป็น ส่วนใหญ่ก็ถือได้ว่าการสอนเหล่านี้เป็นเป็นการสอนที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ

ต่อไปนี้เป็นวิธีสอนที่อาจารย์ใช้กันในการที่จะให้ผู้เรียน ค้นพบความรู้ด้วยตนเอง การจัดกิจกรรมอาจจะให้นักศึกษา ทำงานเดี่ยวหรือเป็นกิจกรรมกลุ่มก็ได้แล้วแต่เนื้อหาวิชา สภาพ ปัญหา สถานการณ์ และความสนใจของนักศึกษา อย่างไรก็ตาม แนวทางการเรียนการสอนสมัยใหม่นั้น เน้นให้นักศึกษารู้จักการทำงานเป็นทีมเป็นกลุ่ม เพื่อฝึกการเป็นผู้นำ การเป็นผู้ตาม การ ยอมรับความคิดเห็นเป็นของผู้อื่น ฝึกความรับผิดชอบไปพร้อมกัน ซึ่ง คนไทยเรายังขาดทักษะเรื่องนี้อยู่มากเมื่อเทียบกับต่างชาติ ในการสอนดังกล่าวนี้ยังสามารถใช้เทคโนโลยีเกี่ยวกับเทคโนโลยี สารสนเทศหรือมัลติมีเดียมาประกอบได้ด้วยได้ เช่น บทเรียน ออนไลน์ หรือบทเรียนสำเร็จรูป(e-blended learning) ที่ช่วยให้ ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองตามความสามารถโดยไม่ จำกัดเวลาและสถานที่e-mail, web board, Internet, Facebook, Twitter, Youtube ฯลฯ เข้ามาประกอบก็น่าจะทำให้ นักศึกษามี โอกาสมีส่วนร่วมในบทเรียน และมีส่วนทำให้บทเรียนดูตื่นเต้น ทำทาย น่าสนใจยิ่งขึ้น

ตัวอย่างเทคนิคการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

1.การสอนแบบสืบเสาะ Inquiry

- การเรียนการสอนที่เน้นกระบวนการสืบสอบ เน้นทักษะ กระบวนการวิทยาศาสตร์
- แบ่งหลายระดับ
- Structured/guided ↔ open inquiry

วิธีนี้ใช้ได้ดีในการสอนในรายวิชาที่มีการทดลอง จะประกอบไปด้วย 3 ส่วนใหญ่ๆ คือ

1. ปัญหา ที่จะพิสูจน์หรือหาคำตอบ ซึ่งก็คือ วัตถุประสงค์ของการทดลองนั่นเอง

2. วิธีการทดลอง

3. การสรุปผลและอภิปรายผล

การสอนในระดับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาพบว่ามักจะเป็นในรูปแบบ ส่วนที่ 1 และส่วนที่ 2 ให้นักเรียนทำการทดลองหาข้อสรุปในส่วนที่ 3 เอง หากผู้เรียนบรรลุนิติภาวะหรือมีความรู้ความสามารถมากขึ้นมาอีกระดับหนึ่ง ในบทเรียนหรืออาจารย์ก็จะกำหนดส่วนที่ 1 ให้และให้ผู้เรียนค้นคว้าหาส่วนที่ 2 และส่วนที่ 3 เอง หากเป็นการเรียนการสอนในระดับบัณฑิตศึกษานักศึกษาก็จะต้องหาเองทั้ง 3 ประเด็น เช่นทำเรื่องอะไร ทดลองอย่างไร ได้ผลอย่างไร จะเป็นแบบ **open inquiry**

2. การเรียนจากประสบการณ์ Experiential Learning

- Concrete Experience – ลงมือปฏิบัติจริง
- Reflective Observations -สะท้อนผลการปฏิบัติด้วยมุมมองที่หลากหลาย
- Abstract Conceptualization –สรุปเป็นหลักการจากประสบการณ์หรือทฤษฎี
- Active Experimentation -ประยุกต์ใช้ความรู้ในสถานการณ์อื่นๆ

วิธีนี้จะใช้ได้ดีในกรณีที่สอนในหัวข้อที่เกี่ยวกับปัญหาสังคมสิ่งแวดล้อม เป็นการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง สะท้อนแนวคิดหรือมุมมองที่หลากหลายและในที่สุดสามารถสรุปเป็นแนวปฏิบัติไปสู่

กรณีอื่นๆ หรือประเด็นอื่นๆ ได้ ซึ่งจะเป็นไปตามขั้นตอน Kolbe Cycle of Experiential Learning ดังนี้



3. Problem-based Learning/Case Study

กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นการจัดการศึกษาที่ยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด โดยกระบวนการจัดการศึกษาจะต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ โดยลักษณะที่สำคัญของการเรียนที่ใช้ปัญหาเป็นฐาน คือ

1. ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้อย่างแท้จริง (student-centered learning)
2. การเรียนรู้เกิดขึ้นในกลุ่มผู้เรียนที่มีขนาดเล็ก
3. ครูผู้สอนเป็นผู้อำนวยความสะดวก (facilitator) หรือผู้ให้คำแนะนำ (guide)
4. ใช้ปัญหาเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้
5. ปัญหาที่นำมาใช้มีลักษณะคลุมเครือไม่ชัดเจน ปัญหา 1 ปัญหาอาจมีคำตอบได้หลายคำตอบหรือมีทางแก้ปัญหได้หลายทาง (ill-structured problem)
6. ผู้เรียนเป็นคนแก้ปัญหาโดยการแสวงหาข้อมูลใหม่ ๆ ด้วยตนเอง (self directed learning)
7. ประเมินผลจากสถานการณ์จริง โดยดูจากความสามารถในการปฏิบัติ (authentic assessment)

ส่วนประกอบของ PBL

1. ปัญหา (problem)
2. การบูรณาการความคิด (integration of idea)
3. การทำงานเป็นทีม (teamwork)
4. กระบวนการแก้ปัญหา (problem solving process)
5. การเรียนรู้ด้วยตนเอง (self-learning)

การเรียนรู้ที่ใช้ปัญหาเป็นฐานที่เน้นปัญหา (Problem-stimulated PBL)

รูปแบบนี้จะใช้บทบาทของปัญหาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อที่จะแนะนำและเรียนรู้ความรู้ใหม่ การเรียนรู้ที่ใช้ปัญหาเป็นฐานที่เน้นปัญหานี้ให้ความสำคัญกับเป้าหมายหลัก 3 ประการ คือ

1. การพัฒนาทักษะเฉพาะเจาะจง (domain-specific skills)
2. การพัฒนาทักษะการแก้ปัญหา (problem-solving skills)
3. การได้มาซึ่งความรู้เฉพาะเจาะจง (domain-specific knowledge)

เทคนิคการสอนวิธีนี้สามารถนำไปใช้ได้กับ เกือบทุกรายวิชา ไม่ว่าจะเป็นทางด้านสังคมศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สิ่งแวดล้อม แม้แต่ทางด้าน IT ต่างๆ ซึ่งจะเป็นการนำไปสู่การสอนที่เรียกว่า Research-Based Learning (RBL) อาจจะมีขีดจำกัดอยู่บ้างในรายวิชาที่เน้นทักษะทั้งหลายเช่น ทางด้านภาษา หรือวิชาช่าง หรือวิชาที่พัฒนาทักษะทางกล้ามเนื้อ



ส่วนในกรณีของกรณีศึกษาหรือ case study ถือว่าเป็นแนวทางการศึกษากรณีเดียว เรื่องเดียว รายเดียว แบบเจาะลึกติดตามต่อเนื่องใช้เวลานานซึ่งเป็นวิธีการสอนแบบให้นักศึกษาได้ลงมือปฏิบัติจริงได้สัมผัสจริงได้รับความนิยมมาก ด้านสังคมศาสตร์ พฤติกรรมศาสตร์ การนำมาใช้สอนกับนักศึกษานั้นอาจมีขีดจำกัดอยู่พอสมควรในทางปฏิบัติแทนที่จะให้นักศึกษาเป็นผู้ลงมือศึกษาเอง ผู้สอนอาจยก case มาเป็นตัวอย่างแล้วให้นักศึกษาวิเคราะห์หาเหตุผลโดยวิธีดังกล่าวนี้จะเป็นประโยชน์มากทางด้าน บริหารธุรกิจ นิติศาสตร์ การท่องเที่ยว ฯลฯ การศึกษกรณีศึกษานี้หากดำเนินการอย่างเป็นระบบในชั้นสูง ใช้เวลาติดตามนานก็จะเป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพซึ่งไม่ขอกกล่าวถึง

4. Research-Based Learning

- วางแผนจัดการเรียนรู้: วิเคราะห์บริบทผู้เรียน สภาพปัญหาชุมชน
- จัดกิจกรรมการเรียนรู้:

วิธีการนี้มีส่วนประกอบหลักดังนี้

1. สอนเนื้อหาสาระและทักษะพื้นฐานเกี่ยวกับงานวิจัย
2. วิเคราะห์ปัญหาในปัจจุบันต่อยอดจากสิ่งที่เรียนรู้ไป
3. เก็บข้อมูล วิเคราะห์ผล อภิปรายและสรุปผล
4. จัดทำรายงานผลการเรียนรู้ สรุปเป็นองค์ความรู้ใหม่ โดยประเมินผลการเรียนรู้ โดยใช้การประเมินตามสภาพจริง

ขั้นตอนต่างๆ คล้ายหัวข้อที่ 3 ที่กล่าวมาแล้ว เพียงแต่วัตถุประสงค์ต้องการให้ผู้เรียนหาองค์ความรู้ใหม่มาให้ได้ เหมาะสำหรับนักศึกษาที่มีความรับผิดชอบสูง

ความหมายของกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

จากคำอธิบายข้างต้นสามารถสรุปได้ว่ากระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง การจัดการศึกษาที่ถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด เป็นกระบวนการจัดการศึกษาที่ต้องเน้นให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ และพัฒนาความรู้ได้ด้วยตนเองหรือรวมทั้งมีการฝึกและปฏิบัติในสภาพจริงของการทำงาน มีการเชื่อมโยงสิ่งที่เรียนกับสังคมและการประยุกต์ใช้ มีการจัดกิจกรรมและกระบวนการให้ผู้เรียนได้คิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ ประเมินและสร้างสรรค์สิ่งต่างๆ

นอกจากนี้ ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ โดยสะท้อนจากการที่นักศึกษาสามารถเลือกเรียนรายวิชา หรือเลือกทำโครงการหรือชิ้นงานในหัวข้อที่นักศึกษาสนใจในขอบเขตเนื้อหาของวิชานั้นๆ และมีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ กล่าวคือไม่เป็นการรบกวนสิทธิส่วนบุคคล ไม่เสี่ยงภัย หรือผิดกฎระเบียบต่างๆ ไม่สิ้นเปลืองจนเกินไป และสามารถดำเนินการให้เสร็จสิ้นในเวลาอันควรได้

รูปแบบการจัดการเรียนรู้ในระดับการอุดมศึกษาตามแนวทางเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งมุ่งพัฒนาความรู้และทักษะทางวิชาชีพ ทักษะชีวิตและทักษะสังคม มีปรากฏในวงการศึกษไทยอีกหลายรูปแบบตัวอย่างเช่น

- 1) การเรียนรู้เป็นรายบุคคล (Individual Study)
- 2) การเรียนรู้แบบสรคนิยม (Constructivism)
- 3) การเรียนรู้จากการสอนแบบเอส ไอ พี
- 4) การเรียนรู้แบบแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง (Self-Study)
- 5) การเรียนรู้จากการทำงาน (Work-Based Learning)
- 6) การเรียนรู้ที่ใช้วิธีสร้างผลงานจากการตกลึกทางปัญญา (Crystal-Based Approach)

การสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญยังมีวิธีการย่อยๆอีกมาก รวมถึงกิจกรรมต่างๆที่ปฏิบัติกันอยู่แล้ว เป็นต้นว่า การศึกษาจากของจริง การศึกษาด้วยตนเองในสิ่งที่สนใจจากแหล่งเรียนรู้ที่อาจารย์แนะนำ การออกสำรวจเก็บข้อมูล ทักษะศึกษา การศึกษาดูงาน การจัดนิทรรศการ การร่วมประชุมวิชาการ กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ เช่น ปลูกป่า ทำความสะอาดวัดหรือที่สาธารณะ การเลี้ยงเด็กกำพร้าหรือดูแลคนชรา การสัมนา การฝึกงาน การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสหกิจศึกษา ซึ่งถือว่าเป็นการบูรณาการการเรียนรู้กับการทำงาน ทำให้ผู้เรียนมีโอกาสได้รับการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์หลายด้าน เป็นต้นว่า การแสวงหาความรู้จากการปฏิบัติจริง การทำงานร่วมกับผู้อื่น การพัฒนาทักษะในการทำงานในสายอาชีพตน การมีสังคมและมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ฯลฯ จะขอไม่กล่าวถึงในรายละเอียด ณ ที่นี้

รูปแบบการสอนที่กล่าวมาทั้งหมดนั้นเป็นการสอนที่เน้นด้านเนื้อหาความรู้หรือพุทธิพิสัยเป็นหลัก รูปแบบการสอนที่เน้นพัฒนาการด้านจิตพิสัย ซึ่งมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกที่ดี ทักษะคติ ค่านิยม คุณธรรม และจริยธรรมที่พึงประสงค์ นับว่าเป็นเรื่องที่ยาก ใช้เวลาในการปลูกฝังหรือพัฒนา จะต้องศึกษาจากสถานการณ์จริงหรือจำลองพร้อมทั้งสอดแทรกข้อคิด คุณธรรม

จริยธรรมตามโอกาสอันควร มิใช่เป็นการสอนคุณธรรมจริยธรรมโดยตรง

ผู้สนใจอาจศึกษาจาก เอกสาร ตำราวิธีสอนต่างๆซึ่งมีอยู่มากมาย เช่น

ชนาธิป พรกุล (2544) รูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2552) 80 นวัตกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ บริษัทแดนเนกซ์ อินเทอร์เน็ตคอร์ปอเรชั่น จำกัด กรุงเทพมหานคร

ไพฑูรย์ สีนลรัตน์ (2554) กลยุทธ์การสอนตามกรอบคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ไพฑูรย์ สีนลรัตน์ (2555) หลักและเทคนิคการสอนระดับอุดมศึกษา โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กรุงเทพฯ

ทศนา แคมมณี (2546) รูปแบบการเรียนการสอน : ทางเลือกที่หลากหลาย สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ทศนา แคมมณี (2548) เรื่องยากที่ทำได้จริง ปฏิรูปการเรียนรู้ทั้งโรงเรียน บริษัท เมธีทีปส์ จำกัด กรุงเทพฯ

ทศนา แคมมณี และคณะ (2545) Learning Process สำนักพิมพ์ บริษัทพัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.) จำกัด กรุงเทพฯ

สมาคมเครือข่ายการพัฒนาวิชาชีพอาจารย์และองค์กรระดับอุดมศึกษาแห่งประเทศไทย (2553) การเรียนรู้สู่การเปลี่ยนแปลง กรุงเทพฯ

สำนักนวัตกรรมการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยขอนแก่น (2549) วิธีการสอนสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม โรงพิมพ์คลังนานาวิทยา ขอนแก่น

ดร.สุวิทย์ มูลคำ, ดร.อรรถัย มูลคำ (2545) วิธีจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความรู้และทักษะ ห้างหุ้นส่วนจำกัด ภาพพิมพ์

ดร.สุวิทย์ มูลคำ, ดร.อรทัย มูลคำ (2545) **การจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมค่านิยม, การเรียนรู้โดยการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง** ห้างหุ้นส่วนจำกัด ภาพพิมพ์

ดร.สุวิทย์ มูลคำ, ดร.อรทัย มูลคำ (2545) **การจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนากระบวนการคิด** ห้างหุ้นส่วนจำกัด ภาพพิมพ์

๗๗

การสอนแบบบรรยายที่คุ้นเคย

สำหรับการสอนแบบบรรยายถือว่าเป็นการสอนที่เน้นครูเป็นศูนย์กลางนั้น ครูเตรียมการสอนสบาย เวลาสอนก็สอนสบาย ถึงแม้ว่าแนวการสอนสมัยใหม่พยายามหลีกเลี่ยง แต่ในทางปฏิบัติยังจำเป็นต้องใช้อยู่ไม่ว่าเราจะสอนแบบใดก็ตาม เพียงแต่ใช้ให้น้อยลงเท่าที่จำเป็นในการที่จะอธิบายความเชื่อมโยง ขยายความ สอดแทรกในวิธีการสอนแบบต่างๆ ทั้งนี้เราอาจทำให้การสอนแบบบรรยายมีชีวิตชีวาไม่น่าเบื่อได้โดยการเตรียมตัวให้พร้อม ผู้บรรยายต้องมีความมั่นใจในตัวเอง สอดแทรกตัวอย่างที่เป็นที่สนใจในปัจจุบันซึ่งจะทำให้ผู้เรียนตั้งใจไม่เบื่อหน่าย

การสอนแบบบรรยายที่ประสบความสำเร็จ เช่น ในกรณีของรายการ talk show พูดด้วยน้ำเสียงที่เป็นธรรมชาติ ท่าทางเป็นมิตร ยิ้มแย้มแจ่มใส เสียงดังพอที่ทุกคนได้ยินชัดเจน พูดชัดถ้อยชัดคำ ไม่เร็วหรือช้าเกินไป น้ำเสียง จังหวะการพูดเน้นประเด็นสำคัญ สอดแทรกอารมณ์ขันได้อย่างเหมาะสม นอกจากผู้บรรยายจะเป็นผู้มีชื่อเสียงแล้ว ต้องมีเทคนิคให้ผู้ฟังมีส่วนร่วม หรืออย่างน้อยให้ความสนใจผู้ฟังอย่างทั่วถึง มี eye contact เหมือนกับกำลังคุยกันสองต่อสอง มีการถามตอบบ้างตามสมควร หรือมีการสัมภาษณ์พูดคุยร่วมด้วย และแน่นอนการสอนแบบบรรยายที่ให้ผลดีนั้น ต้อง ใช้เทคนิค Active Learning เข้ามาร่วมด้วยร่วมด้วย

การบรรยายแบบ Active Learning

ตามที่ได้กล่าวไว้แล้วว่า Active Learning จะมีบทบาทสำคัญกับการสอนทุกวิธี คำว่า Active Learning มิได้หมายถึงการเข้าร่วมกิจกรรมอย่างกระวีกระวาด หรือตื่นตัวด้านกายภาพเท่านั้นแต่ต้องตื่นตัวด้านสมอง สติปัญญาด้วย

องค์ประกอบพื้นฐานของการให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในบทเรียน คือ

1. **การพูดและการฟัง** ในบทเรียนก็ต้องมีกิจกรรมที่เป็นการพูดฟังที่มีชีวิตชีวา ตื่นเต้น มีความหมาย ยิ่งในบทเรียนที่มีการอภิปรายกลุ่มย่อยอาจต้องมีการแต่งตั้งหัวหน้ากลุ่ม เลขากลุ่ม และผู้ทำหน้าที่นำเสนอผลการอภิปรายกลุ่ม ในกิจกรรมดังกล่าวนี้ผู้สอนจะต้องให้ความระมัดระวังในการดำเนินกิจกรรมกลุ่มไม่ให้ผู้ที่พูดเก่ง dominate ผู้ที่พูดไม่เก่ง ฝึกการเป็นผู้นำและผู้ตาม การเป็นผู้พูดและผู้ฟังที่ดี เข้ามามีการทำงานร่วมกันตามวิถีทางประชาธิปไตย ขณะเดียวกันก็ป้องกันมิให้เกิดการเอาเปรียบผู้อื่น ดังนั้นกิจกรรมกลุ่มหากต้องจัดบ่อยๆก็ต้องหมุนเวียนการทำหน้าที่ต่างๆ กิจกรรมการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นดังกล่าวนี้เป็นกิจกรรมเบื้องต้นที่จะตรวจสอบผู้เรียนว่ามีความเข้าใจในเนื้อหาดีเพียงใด หรือมีความเห็นไปในทางเดียวกันหรือไม่ หากเป็นวิชาด้านกฎหมาย การเมือง การปกครองจะเป็นกิจกรรมที่สำคัญมาก

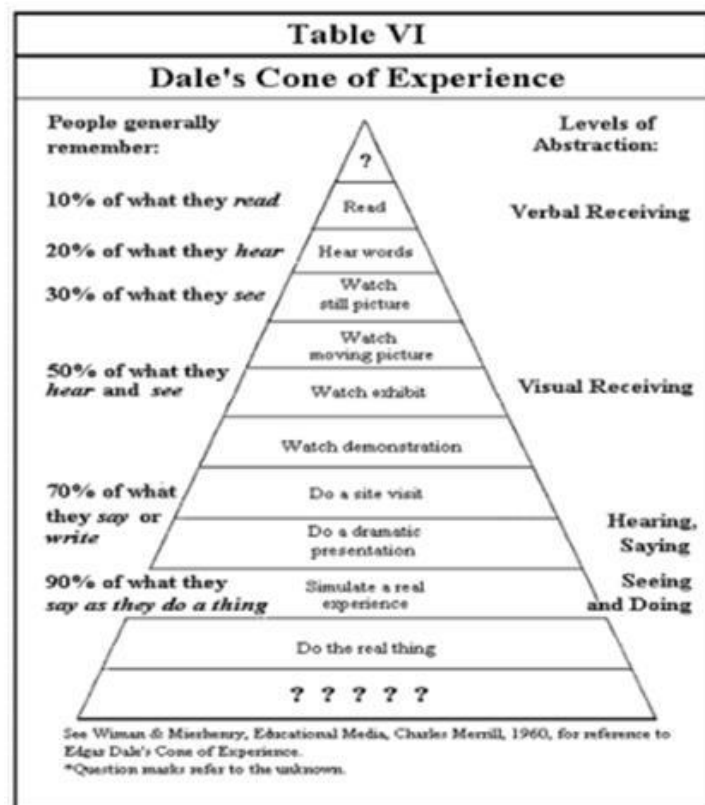
2. **การอ่าน** ถือเป็นกิจกรรมที่เป็นส่วนหนึ่งของการสอนทุกวิธี อาจารย์ควรมอบหมายให้นักศึกษาอ่านเนื้อหาที่จะเรียนมาล่วงหน้า แล้วนำมาสรุปหรืออภิปรายในห้อง หรืออาจารย์อาจมีบทความพิเศษเป็นเอกสาร หรือบทความจากอินเทอร์เน็ตให้นักศึกษาอ่าน ยิ่งหากนักศึกษามี mobile book ทุกคนก็ยิ่งสะดวก เนื่องจากมหาวิทยาลัยมีระบบ WiFi ทั้งมหาวิทยาลัย ในกรณีเช่นนี้ผู้สอนเองจะต้องเตรียมข้อมูลเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้องไว้ด้วย

3. **การเขียน** เป็นการประมวลความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาออกมาเป็นลายลักษณ์อักษร หากเป็นการสอนภาษาก็จะถือว่าเป็นทักษะสูงสุด ในสภาพความเป็นจริงแล้วนักศึกษามีทักษะการเขียนภาษาไทยต่ำมาก ตั้งแต่เขียนหนังสือไม่เป็นตัว เขียนไม่เป็นประโยค เรียบเรียงไม่เป็น สรุปความไม่เป็นการทำข้อสอบที่ผ่าน

มาก็มักเน้น การฝน การวงตัวเลือกต่างๆ หากอาจารย์ในรายวิชาต่างๆจะเน้นการเขียนจริงๆบ้างก็จะดี(ไม่ใช่เป็นการ ตัด และ วาง)

4. **การสะท้อนกลับ** เป็นการรับฟังความคิดเห็นของผู้เรียนว่าบทเรียนมีความเหมาะสมกับสถานการณ์และความสามารถของผู้เรียนมากน้อยเพียงใด บางครั้งเนื้อหาอาจยุ่งยากเกินไปสำหรับผู้เรียน อาจารย์เองก็จะต้องมีการปรับเนื้อหา วิธีการสอน หรือการอธิบายบ้างแล้วแต่กรณี การสะท้อนกลับนี้อาจมีได้มาจากการรับฟังความคิดเห็นโดยตรง แต่อาจมาจากการตอบคำถามทั้งจากอาจารย์หรือจากนักศึกษาด้วยกันเอง หรือการทดสอบย่อย

หากจะเปรียบเทียบการเรียนการสอนระหว่างการ Passive Learning และ Active Learning ก็จะเป็นไปตาม แผนผังของ Dale's Cone of Experience



ดังนั้นไม่ว่าอาจารย์จะจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างไร หากคำนึงถึงผลที่ผู้เรียนจะได้รับก็จะนับว่าเป็นประโยชน์ยิ่ง

เทคนิคการจัดกลุ่ม

เทคนิคการจัดกิจกรรมที่เป็น Active Learning หลายรูปแบบ ดังนี้

1. จัดเป็นรายบุคคล (Individual student)
2. จัดเป็นรายคู่ (share/pair)

3. จัดเป็นรายกลุ่ม (group) ขนาด 4-8 คน หากกลุ่มใหญ่กว่านี้ก็อาจเป็นโอกาสให้นักศึกษาบางคนกินแรงผู้อื่น การจัดกลุ่มทำกิจกรรมนี้หากสามารถจัดให้แต่ละกลุ่มมีนักศึกษาที่มีพื้นฐานแตกต่างกัน คุยกันในจำนวนพอๆกันจะดีมาก ตัวอย่างกิจกรรมที่สามารถจัดได้อาจเป็นดังนี้

รายบุคคล อาจกำหนดให้

- ฟังเทป หรือดูวีดิทัศน์ แล้วกำหนดคำถาม หรือประเด็นที่จะถาม
- ตั้งคำถามแล้วให้นักศึกษาเขียนตอบภายใน 1 นาที
- กำหนดให้อ่านข้อความแล้วสอบย่อยๆ (quiz)
- ให้มีการซักถามเมื่อมีการสาธิต

ในกรณีที่จัดเป็นรายคู่ อาจจัดกิจกรรมเป็น

- ช่วยกันคิด วางแผน หรือแก้ปัญหาร่วมกัน
- ช่วยกันเขียนงาน
- แลกเปลี่ยนงาน หรือ สมุดบันทึกเพื่อดูความถูกต้องเรียบร้อย
- ผลัดกันตั้งคำถามหรือตอบคำถาม
- ฯลฯ

จัดกิจกรรมเป็นรายกลุ่ม

- ช่วยกันทดลอง ร่วมกันแก้ปัญหา เก็บข้อมูล
- ประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน

ในกรณีที่ต้องการความเห็นที่หลากหลายอาจให้ตัวแทนของกลุ่มหนึ่งไปร่วมประชุมกับอีกกลุ่มหนึ่งก็ได้

ยังมีกิจกรรมที่มีวัตถุประสงค์ที่ค่อนข้างจำเพาะ เช่น ทางด้านภาษา ต้องการให้นักศึกษาเน้นการออกเสียงให้ถูกต้องก็อาจเริ่มต้นให้นักศึกษาไปค้นจากพจนานุกรมภาษาอังกฤษว่าการออกเสียงที่ถูกต้องเป็นอย่างไรเมื่อเป็น กริยา คำนาม แล้วให้นักศึกษาตรวจสอบความถูกต้อง แล้วฝึกการออกเสียง แล้วมาออกเสียงให้อาจารย์ฟัง

หรือการฝึกการเขียน อาจให้อาจารย์ตรวจ แนะนำ แล้วให้เจ้าของนำกลับไปเขียนใหม่ เป็นการเรียนรู้จากข้อผิดพลาดของตนเองซ้ำแล้วซ้ำอีก ผู้เรียนก็จะสามารถพัฒนาได้ หรือกิจกรรมการนำเสนอเป็นภาษาต่างประเทศ การซ้อมบ่อยๆก็จะเป็นสิ่งที่ช่วยได้ดี กิจกรรมในลักษณะนี้สามารถนำไปใช้ในกรณีอื่นๆอีกมากมาย เช่นการเตรียมทีมลงแข่งขัน การตอบปัญหา หรือวางแผนเศรษฐกิจ นักเรียนนอกจากจะมีพื้นฐานความรู้เป็นอย่างดีแล้วจะต้องมีความสามารถนำความรู้ไปใช้ในสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

ไม่ว่าจะใช้เทคนิคการสอนอะไรก็ตาม หรือใช้วิธีใดก็ตาม อาจารย์คงต้องเน้นให้นักศึกษาสามารถศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองได้ มิใช่รอคำตอบจากอาจารย์ ย้ำว่าความรู้มีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มเติมตลอดเวลา หากเราอยู่นิ่งเฉยไม่ติดตาม เราจะไม่ทันโลก ความรู้ที่เราคิดว่าใช่ สักวันหนึ่งอาจจะไม่ใช่หรือกล่าวได้อีกอย่างหนึ่งว่าให้เน้น How to learn มากกว่า What to learn

โดยสรุป วิธีสอน/เทคนิคการสอนเพื่อกระตุ้นให้เกิดการมีส่วนร่วมของนักเรียนนั้นมีวิธีที่เป็นต้องใช้เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์การเรียนรู้จะสามารถดำเนินการให้เป็นไปได้ตามเทคนิคที่ปรากฏในตารางดังนี้

ผลการเรียนรู้	วิธีการสอน/กิจกรรมการเรียนรู้	การประเมินผล การเรียนรู้
1. ความรู้ 2. ทักษะทาง ปัญญา	- สาธิต - กรณีศึกษา - ภาคสนาม - สืบสอบ - โครงงาน - เน้นวิจัย - วิธีทดลอง - การใช้แหล่งเรียนรู้เป็นฐาน	- แบบทดสอบ - แบบสัมภาษณ์ ความรู้ - แบบวัด กระบวนการ แก้ปัญหา - แบบประเมินการ ทำงานกลุ่ม - แบบประเมินการ ปฏิบัติงาน
3. ทักษะการ วิเคราะห์เชิง ตัวเลข	- การใช้สถิติวิเคราะห์ /การ วิเคราะห์เนื้อหา	- แบบประเมิน กระบวนการ สังเคราะห์และผล การวิเคราะห์
4. ทักษะการ สื่อสาร	- การอ่าน - การนำเสนอหน้าชั้น เขียนสรุป เขียนแผนผัง เขียนรายงาน เขียนบันทึก	- แบบประเมินการ นำเสนอด้วยวาจา - แบบประเมินการ เขียนรายงาน
5. ทักษะการใช้ เทคโนโลยี	- การสืบค้นข้อมูล และ สารสนเทศ ประเมิน และ นำไปใช้	- แบบประเมิน กระบวนการสืบค้น - แบบประเมิน รายงานการสืบค้น
6. คุณธรรม- จริยธรรม	- การทำงานกลุ่ม - การเป็นอย่างที่ดี - การสังเกตตัวแบบที่ดี - การสอนตามสถานการณ์	- แบบสังเกต - แบบวัดพฤติกรรม - แบบประเมิน - แบบสัมภาษณ์ - แบบประเมินตนเอง
7. ทักษะ ความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคล	- การทำงานกลุ่ม - การทำงานแบบร่วมมือ - การแลกเปลี่ยนเรียนรู้	- แบบสังเกต พฤติกรรม - แบบประเมินปฏิ สัมพันธ์ โดยตนเอง

	- การสะท้อนความคิด	เพื่อนและครู
--	--------------------	--------------



เทคนิคการตั้งคำถาม

ไม่ว่าจะเป็นการสอนแบบใดก็ตามวิธีการสอนที่จะนำไปสู่ความสำเร็จนั้นคือ การถามและการตอบจากนักศึกษา ดังนั้นอาจารย์จะต้องเข้าใจหลักการตั้งคำถาม ประเภทของคำถาม และวิธีการถาม

คำถามอาจแบ่งออกได้เป็น 2 ระดับคือ คำถามแคบ เป็นการถามหาข้อเท็จจริงมีคำตอบเฉพาะเจาะจง อีกระดับหนึ่งเป็นคำถามกว้าง มีคำตอบที่ถูกต้องหลายคำตอบ หรือเป็นคำตอบที่มีความเป็นไปได้หลายทางด้วยกัน อาจเป็นคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็น นักศึกษาต้องคิดหาคำตอบ ครูอาจารย์มักจะคุ้นเคยกับการใช้คำถามแบบแคบ เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนการสอนจึงน่าจะเน้นการถามใช้ความคิดมากกว่า

ระบบการจัดระดับของคำถามในทางการศึกษามีหลายระบบ ในที่นี้ขอยกเอามาเพียง 2 ระบบคือ

ระบบของบลูม (Bloom's Taxonomy)

เป็นการใช้คำถามที่กระตุ้นให้นักศึกษาคิดตาม ซึ่งเป็นไปตามลำดับขั้นจากขั้นต่ำสุดไปสู่ขั้นสูงสุด โดยเริ่มต้นจาก

1. ความรู้ความจำ เป็นการจำข้อมูล จำสถานที่ จำวิธีการ จำเวลา จำตัวเลข จำชื่อ จำเหตุการณ์ ซึ่งไม่ได้กระตุ้นความคิดเท่าไร ฯลฯ

2. ความเข้าใจ การอธิบายความ ขยายความ สรุปความ การยกตัวอย่าง การเปรียบเทียบข้อดีข้อเสีย ฯลฯ

3. การนำไปใช้ การนำเอาความรู้จากสถานการณ์เดิมที่ตนเองรู้อยู่แล้วไปใช้ในสถานการณ์อื่นได้ ฯลฯ

4. การวิเคราะห์ สามารถแยกแยะประเด็นหรือองค์ประกอบหรือวิเคราะห์สถานการณ์ได้ ฯลฯ

5. การสังเคราะห์ การสร้างผลงาน การแก้ปัญหา ฯลฯ

6. การประเมินค่า การเอาสิ่งที่เป็นไปได้สองสิ่งเปรียบเทียบกัน และตัดสินว่าวิธีการใดดีกว่ากัน เมื่อมีการประเมินจะต้องมีการตัดสินใจ ฯลฯ

ระบบคำถามที่มีคำตอบเดียวและหลายคำตอบ (Convergence and Divergent Questions)

คำถามที่มีคำตอบเดียวจะเป็นคำถามที่มีข้อมูลเป็นรูปธรรม เช่น ใคร ทำอะไรที่ไหน เมื่อไร อย่างไร เช่น

- ใครเป็นนายกรัฐมนตรีของไทย
- $(a+b)^2 = ?$
- ไทยเราจะร่วมมือกับอีก 9 ประเทศ เป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนปีพ.ศ.ใด
- คำถามที่มีหลายคำตอบ เป็นคำถามเชิงวิเคราะห์ สถานการณ์ สร้างสมมติฐาน คาดการณ์ แสดงความคิดเห็น เช่น

- จงวิเคราะห์ผลกระทบต่อประเทศไทยหลังจากเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ปี พ.ศ. 2558 แล้ว
- หลังจากอ่านบทความนี้แล้วควรจะต้องตั้งหัวข้อเรื่องว่าอย่างไร
- อะไรเป็นสาเหตุหลักที่ทำให้เกิดมหาอุทกภัยในประเทศไทยปี พ.ศ. 2554

อาจารย์ควรเน้นการใช้คำถามประเภทนี้มากๆ เป็นการกระตุ้นให้เด็กคิดอย่างไรก็ตามก่อนที่จะถึงคำถามประเภทนี้ อาจารย์ก็ควรจะให้ข้อมูลเบื้องต้นและถามคำถามที่มีคำตอบเดียวๆ ก่อน

เนื่องจากคำถามเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะช่วยให้การสอนบรรลุจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ ดังนั้นคำถามต่างๆที่จะใช้นั้นอาจารย์จะต้องเตรียมไว้ก่อน แนวทางการใช้คำถามน่าจะเป็นดังนี้

1. ไม่ควรเป็นคำถามที่เป็น 2 ตัวเลือก เช่น ใช่-ไม่ใช่ , ถูกผิด, มี-ไม่มี เพราะไม่ได้กระตุ้นให้นักศึกษาใช้ความคิด การตอบของนักศึกษาจะเป็นเพียงแค่การเดาว่าตัวเลือกใดน่าจะถูก หรือ มิฉะนั้นก็จะเป็นการเดาใจอาจารย์

2. การตั้งคำถามควรจะต้องตั้งคำถามก่อนแล้วเว้นช่วงเวลา 2-3 วินาทีให้นักศึกษาทุกคนได้คิดก่อน แล้วจึงเรียกชื่อให้นักศึกษาตอบ หากเรียกชื่อนักศึกษาก่อนแล้วจึงถาม ก็จะทำให้ให้นักศึกษาที่ไม่ถูกเรียกชื่อคนอื่นๆไม่คิดอะไรเลย

3. เมื่ออาจารย์ตั้งคำถามแล้วไม่ควรเรียกชื่อให้นักศึกษาตอบคำถามทันที ควรให้เวลานักศึกษาคิดด้วย เพราะบางคำถามอาจต้องใช้เวลา การให้นักศึกษาตอบทันที ก็อาจทำให้นักศึกษาที่ตอบไม่ได้รู้สึกเสียหน้า

4. เมื่ออาจารย์ตั้งคำถามแล้ว ควรหลีกเลี่ยงการถามซ้ำ เพราะนักศึกษาจะไม่ตั้งใจฟังคำถามเพราะสามารถรอฟังจาก

อาจารย์ได้อีกครั้งหนึ่ง เมื่อได้คำตอบแล้วก็อาจถามซ้ำได้อีกหาก คำถามนั้นมีหลายคำตอบ

5. เมื่อถามแล้วครูควรตั้งใจรอคำตอบจากนักศึกษา อย่า ปล่อยให้ผ่านไปโดยลืมรอคำตอบ มิฉะนั้นแล้วนักศึกษาก็จะไม่ ตอบเพราะคิดว่าอาจารย์ก็จะผ่านไป

6. อย่าถามแล้วก็ปล่อยตอบเอง หากเป็นเช่นนั้นแล้ว นักศึกษาจะไม่พยายามตอบ เพราะคิดว่าอีกสักครู่ออาจารย์ก็จะ ตอบให้

7. หากนักศึกษาตอบไม่ได้ อาจเป็นเพราะนักศึกษาฟัง คำถามแล้วไม่เข้าใจ อาจารย์ควรอธิบายคำถามเพิ่มเติมแทนการ คาดคั้นที่จะเอาคำตอบให้ได้

8. เมื่อได้คำตอบจากนักศึกษาคนหนึ่งแล้ว อาจถาม ความเห็นของนักศึกษาคนต่อไปว่าถูกต้องหรือไม่ หรือมีความเห็น อะไรเพิ่มเติมอีกไหมก็ได้ หรืออาจจะให้นักศึกษาคนที่ 2 ช่วยสรุป คำตอบให้อีกครั้งหนึ่งก็ได้

9. ในขั้นสุดท้ายของการถามเมื่อนักศึกษาตอบแล้วอาจารย์ ควรให้กำลังใจเป็นการเสริมแรง เมื่อนักศึกษาตอบถูก หรือ ขอบคุณหรือชมเชยเมื่อนักศึกษาได้พยายามเต็มที่แล้ว

เมื่อไรถึงจะถือว่าเกิดการเรียนรู้

ความหมายของการเรียนรู้อาจพิจารณาได้ 3 ลักษณะคือ

1. มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม กล่าวคือบุคคลสามารถทำ อะไรได้แตกต่างจากที่เคยมาก่อน เป็นการพัฒนาของการกระทำ ดังนั้นการเรียนรู้จึงเป็นการอนุมานว่าเกิดการเรียนรู้หรือไม่ ไม่ สามารถสังเกตได้โดยตรง แต่จะสังเกตจากผลผลิต เป็นต้นว่า การพูด อ่าน เขียน หรือพฤติกรรมอื่นๆ แต่บางครั้งคนเราก็สับสน ท่าที่ไม่แสดงออกอย่างชัดเจน

2. การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมหรือความสามารถนี้ไม่รวมถึง การเปลี่ยนแปลงแบบชั่วคราว อันเนื่องมาจากสุขภาพหรือสิ่ง

กระตุ้น การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมนี้ควรเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการสอนที่ตั้งไว้

3. การเรียนรู้นี้จะเกิดจาก การปฏิบัติหรือได้รับประสบการณ์ในรูปแบบต่างๆ เช่น การสังเกต หรือร่วมกิจกรรมต่างๆ

จะวัดอะไรที่เป็นผลของการเรียนรู้

เมื่ออาจารย์ได้จัดกิจกรรมตามแผนที่กำหนดไว้แล้ว ในขั้นต่อไปเป็นการติดตามว่านักศึกษาได้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้หรือไม่ การวัดผลการเรียนรู้จึงเป็นสิ่งจำเป็น แน่แน่นอนว่าอาจารย์เองต้องทราบว่าจะวัดอะไรก่อน การวัดผลทางการศึกษาจะแบ่งออกได้เป็นด้านต่างๆดังนี้

1. ความสามารถทางสติปัญญา เท่าที่คุ้นเคยกันจะเป็นการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เครื่องมือที่ใช้วัดจะเป็นแบบทดสอบ หรือข้อสอบที่เราสร้างขึ้นมา (teacher-made test) อย่างที่คุ้นเคยกัน หรืออาจเป็นแบบทดสอบมาตรฐาน(standardized test)
2. ความสามารถด้านทักษะ เป็นการวัดความสามารถในการทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งเป็นการวัดที่เน้นทักษะการใช้กล้ามเนื้อ อาจใช้หลายวิธีประกอบกัน เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ ข้อสอบ การตรวจผลงาน เครื่องมือที่ใช้อาจเป็นแบบวัดทักษะปฏิบัติแบบทดสอบ แบบสังเกตพฤติกรรม
3. ความรู้สึก อารมณ์ ทศนคติ เป็นการวัดความสนใจ ความพึงพอใจและค่านิยมต่างๆ เหล่านี้จำเป็นต้องวัดโดยการสังเกตพฤติกรรม การสอบถาม การสัมภาษณ์ซึ่งอาจต้องใช้เครื่องมือช่วย เป็นต้นว่า แบบวัดเจตคติ แบบวัดความสนใจ ฯลฯ
4. วัดทักษะกระบวนการต่างๆ อาจจำแนกได้เป็น 2 พวกคือ การวัดทักษะกระบวนการทางสติปัญญา ซึ่งต้องใช้สมอง ใช้ความคิด ปัจจุบันได้มีผู้พัฒนาเทคนิคและแบบวัดขึ้นมาช่วย เช่นแบบวัดกระบวนการคิดริเริ่มสร้างสรรค์ แบบวัดกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

5. การวัดทักษะกระบวนการทางสังคม เป็นการวัดความสามารถทางด้านการติดต่อปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น เครื่องมือที่ใช้อาจอยู่ในรูปแบบทดสอบ แบบสังเกตพฤติกรรม แบบสำรวจ ฯลฯ

Human Skills

ที่กล่าวมาทั้งหมดเกี่ยวกับเทคนิคการสอนต่างๆ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญนั้นอาจเรียกได้ว่าเป็น Technical skills แต่การที่จะใช้เทคนิคการสอนต่างๆ เหล่านี้ให้ประสบความสำเร็จนั้นครูอาจารย์ยังจำเป็นต้องมีทักษะอีกกลุ่มหนึ่งซึ่งมีความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่ากันคือ Human Skills ซึ่งประกอบด้วยทั้งการสื่อสารด้วยคำพูด (verbal communication) และ ภาษากาย (nonverbal communication) จริงอยู่อาจมีทฤษฎีหรือหลักการในเรื่องของ Human skills แต่ในที่สุดก็จะขึ้นอยู่กับประสบการณ์ และความสามารถส่วนบุคคลที่จะใช้เทคนิคที่เหมาะสมในสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างไร

จากการเสวนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้เทคนิคการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเมื่อวันที่ 1 พฤศจิกายน 2555 ได้แนวคิดอีกมากมายในเรื่องของ Human skills ทักษะของการสื่อสารด้วยคำพูด นอกจากเทคนิคการตั้งคำถามต่างๆ ที่กล่าวมาแล้ว การเริ่มต้นบทเรียนด้วยเหตุการณ์หรือข่าวที่เกี่ยวข้องกับบทเรียนอันเป็นการจูงใจหรือดึงความสนใจเข้าสู่บทเรียน การให้กำลังใจ การชมเชย การวิพากษ์วิจารณ์ผลงานของนักศึกษา หรือแม้แต่การตำหนินักศึกษาโดยไม่เขาเสียกำลังใจ ฯลฯ การใช้คำพูดเหล่านี้จำเป็นที่จะต้องพูดแล้วทำให้นักศึกษารู้สึกดี หรือการมอบหมายงานให้สอดคล้องกับความสนใจของนักศึกษาก็เป็นสิ่งที่ต้องพิจารณาอย่างถี่ถ้วน

ในส่วนของภาษากายก็เป็นส่วนที่อาจารย์เองจะต้องมีทักษะในการอ่านบุคลิกของนักศึกษาว่าเขารู้สึกตอบสนองต่อสิ่งเร้าของอาจารย์อย่างไร พอใจหรือไม่พอใจ เข้าใจหรือไม่เข้าใจ หรือเขินอาย ฯลฯ สิ่งเหล่านี้จะช่วยให้การเรียนการสอนดำเนินไปใน

ทิศทางที่เราต้องการยิ่งขึ้น ขณะเดียวกันตัวอาจารย์เองก็ต้องระวัง
ควบคุมความรู้สึกตนเอง ไม่แสดงอาการต่างๆมากเกินไป



บทเรียนสำเร็จรูป e-blended

การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ยังต้องเปิด
โอกาสให้นักศึกษาเรียนตามความสามารถของตนเอง ตามโอกาส
ที่อำนวย โดยไม่กำหนดเวลาและสถานที่ อาจทำได้หลายแบบ
จากหลักการจัดการเรียนการสอนโดยทั่วไปนั้นต้องยอมรับว่าทุก
คนมีความสามารถในการเรียนรู้ไม่แตกต่างกัน เพียงแต่แต่ละคนมี
พื้นฐาน ประสบการณ์ เวลา โอกาส ความสนใจแตกต่างกัน ดังนั้น
หากบทเรียนมีความยืดหยุ่นเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีโอกาสศึกษา
ได้อย่างเต็มที่ ไม่จำกัดเวลาเฉพาะในห้องเรียน ผู้เรียนก็จะมี
โอกาสศึกษา สร้างความรู้ ความเข้าใจได้อย่างเต็มที่ ประเด็นใดที่
ยังไม่เข้าใจอย่างถ่องแท้ ก็สามารถศึกษา ทบทวนใหม่ได้ ใน
เบื้องต้นจึงได้มีการพัฒนาบทเรียนโปรแกรมสำเร็จรูปขึ้น

หลากหลายรูปแบบ เมื่อคอมพิวเตอร์เข้ามามีบทบาทต่อการเรียนการสอนมากขึ้น ก็มีการพัฒนามาเป็น บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน (computer-assisted instruction-CAI) ซึ่งใช้โปรแกรม Authorware version ต่างๆ ช่วยให้นักเรียนต่าง ๆ น่าสนใจขึ้นอีกมาก เรื่องที่เป็นนามธรรมกลายเป็นรูปธรรม เป็นต้นว่ารูปร่าง โมเลกุลของสารห้กงอ เหมือนกันหรือต่างกันอย่างไร สามารถนำมาเปรียบเทียบกันได้ สามารถจำลองเหตุการณ์ต่างๆซึ่งไม่สามารถดูจากสถานการณ์จริงได้ เป็นต้นว่าการเกิดภัยธรรมชาติในลักษณะต่างๆโดยการทำเป็นภาพแอนิเมชัน ข้อมูลต่างๆ ที่มีอยู่มากมาย ก็ทำเป็นภาพกราฟฟิกส์ มีสีสันสวยงาม มีดนตรีประกอบ นอกจากนี้ยังสามารถทำนายเหตุการณ์ที่อาจเกิดในอนาคตได้ สามารถใส่ข้อมูลได้มากมาย หรือบางตอนอาจสอดแทรกด้วยวิดีโอทัศน์เป็นกรณีตัวอย่างได้ด้วย

ดังนั้นในแง่ที่อำนวยความสะดวกแก่ผู้เรียน มหาวิทยาลัยในฐานะที่มีความโดดเด่นด้าน ไอซีทีจึงได้มีนโยบายส่งเสริมให้รายวิชาต่างจัดทำเป็น บทเรียนแบบ e-blended อาจารย์ที่มีความประสงค์จะจัดทำบทเรียนดังกล่าวนี้ควรมีตัวเนื้อหาที่ค่อนข้างแน่นอน พร้อมทั้งจะทำออกมาในรูปแบบดิจิทัล หรือ e-book เพื่อประกอบบทเรียนด้วย โดยมหาวิทยาลัยให้งบประมาณ ส่วนการจัดการเรียนการสอนนั้นได้ตกลงเป็นแนวปฏิบัติเดียวกันว่าจะลดจำนวนชั่วโมงเรียนในห้องเรียนลง 5 ครั้งเท่ากับ 8 ชั่วโมง อาจารย์กับนักศึกษาอาจมอบหมายงานหรือติดต่อกันได้ด้วย e-mail, web board, face book หรือ เว็บไซต์ ฯลฯ แล้วแต่จะตกลงกัน

ตัวอย่างการจัดทำบทเรียนสำเร็จรูป e-blended

การดำเนินงานในปีการศึกษา 2554 มหาวิทยาลัยศรีปทุม โดยสำนักงานบริการคอมพิวเตอร์ ได้จัดทำบทเรียน e-blended จำนวน 3 รายวิชาคือ

1. CMM 248 การถ่ายภาพดิจิทัล 3(2-2)
2. ECN 202 เศรษฐศาสตร์มหภาคเบื้องต้น 3(3-0)
3. THI 118 การอ่านและการเขียนเชิงวิชาการ 2(2-0-4)

เมื่อจัดทำสำเร็จแล้วได้นำไป upload ไว้ใน SPUC-LTAS ของมหาวิทยาลัย คณะผู้ดำเนินการได้ทดลองใช้จริงกับนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนในวิชาทั้งสามในภาคเรียนที่ 2/2554 การติดตามการใช้บทเรียนในรูปแบบของความพึงพอใจของผู้ใช้งานระบบการเรียนการสอนออนไลน์ (e-blended) ทั้ง 3 รายวิชาเพื่อนำผลการประเมินมาใช้ในการปรับปรุงการดำเนินงานต่อไป โดยมีนักศึกษาตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น จำนวน 253 คน ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจต่อการใช้งานระบบการเรียนการสอนออนไลน์ (e-blended) ทั้ง 3 วิชา

การจัดทำบทเรียนสำเร็จรูป e-blended ในปีการศึกษา 2555 จากการติดตามผลการใช้บทเรียน e-blended จากความพึงพอใจของนักศึกษานั้นทำให้มหาวิทยาลัยมั่นใจว่าหากได้มีการปรับปรุงอ่อน หรือประเด็นที่ควรแก้ไขตามกระบวนการ PDCA แล้ว มหาวิทยาลัยก็ควรจะได้เห็นหน้าทำบทเรียน e-blended ต่อ โดยมหาวิทยาลัยกำหนดเป้าหมายคณะละ 1 รายวิชาเป็นอย่างน้อย จากการสำรวจความพร้อมเบื้องต้นของอาจารย์พบว่ามีความเป็นไปได้รวมทั้งหมด 8 รายวิชา

ตามแผนกลยุทธ์มหาวิทยาลัยปี 2555 ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ (มหาวิทยาลัยมีการสอนแบบ e-blended คณะละ 1 รายวิชา) โดยอาจารย์ผู้จัดทำจะได้รับค่าตอบแทน ทั้งนี้ต้องจัดทำบทเรียนทั้งหมดตาม มคอ.3 พันธกิจที่ใช้การเรียนการสอนแบบออนไลน์นับได้ 1 ใน 4 มีผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเนื้อหาบทเรียนวิชาละ 2 ท่าน มีดังต่อไปนี้

1. คณะบริหารธุรกิจ วิชา ECO 113 หลักเศรษฐศาสตร์ (ผศ.ประภัสสร)
2. สำนักวิชาศึกษาทั่วไป วิชา SOC 107 จิตวิทยาและการเสริมสร้างภาวะผู้นำคนใหม่ (อ.อารีย์ ขันติธรรมกุล)
3. คณะศิลปศาสตร์ วิชา ENG 222 ไวยากรณ์และการใช้ภาษาอังกฤษ (อ.มนตรี พลเยี่ยม)
4. คณะบัญชี วิชา ACT 411 การวิเคราะห์รายงานทางการเงิน (อ.พรทิวา ขาวสอาด)
5. คณะนิติศาสตร์ วิชา LAW 201 ป.พ.พ.ว่าด้วยนิติกรรมสัญญา (อ.จรงค์ พลสงคราม)
6. คณะนิเทศศาสตร์ CMM 145 การเขียนเพื่องานนิเทศศาสตร์ (ผศ.พูนทรัพย์ วัจนสุนทร)
7. คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ BCS 222 สารสนเทศธุรกิจ (อ.อุทัยรัตน์ เฟงผล)

โดยรายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบและจัดทำ e-blended จำนวน 7 รายวิชา มีดังนี้

1. สำนักวิชาศึกษาทั่วไป วิชา SOC 107 จิตวิทยาและการเสริมสร้างภาวะผู้นำคนใหม่ (อ.อารีย์ ขันติธรรมกุล) ผู้เชี่ยวชาญ ผศ.ดร.เฉลิมวงศ์ วัจนสุนทร และผศ.ดร.สุเทพ อู่สาหะ
2. คณะนิติศาสตร์ วิชา LAW 201 ป.พ.พ.ว่าด้วยนิติกรรมสัญญา (อ.จรงค์ พลสงคราม) ผู้เชี่ยวชาญ ดร.สอาด หอมมณี และรศ.สุวิทย์ นิ่มน้อย

3. คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ BCS 222 สารสนเทศธุรกิจ (อ. ฤทัยรัตน์ เฟ่งผล)
ผู้เชี่ยวชาญ ดร.ธ.ธง พวงสุวรรณ และดร.เศรษฐชัย ชัยสนิท
4. คณะศิลปศาสตร์ วิชา ENG 222 ไวยากรณ์และการใช้
ภาษาอังกฤษ (อ.มนตรี พลเยี่ยม)
ผู้เชี่ยวชาญ ผศ.ดร.ศิริลักษณ์ อู่สาหะ และผศ. ดร. พชร
รนนท์ สายัณห์เกษะ
5. คณะบัญชี วิชา ACT411 การวิเคราะห์รายงานทางการเงิน
(อ.พรทิวา ขาวสอาด)
ผู้เชี่ยวชาญ ผศ.จิรพงษ์ จันทรงาม และ อ.นิลเพชร บุญรอด
6. คณะบริหารธุรกิจ วิชา ECO113 หลักเศรษฐศาสตร์ (ผศ.
ประภัสสร) ผู้เชี่ยวชาญ รศ.ดร.ศรัณย์ (คณบดีคณะ
เศรษฐศาสตร์ที่วิทยาเขตบางเขน) และ ดร.จิราพร ระโหฐาน
7. คณะนิเทศศาสตร์ CMM145 การเขียนเพื่องานนิเทศศาสตร์
(ผศ.พูนทรัพย์ วัจนสุนทร)
ผู้เชี่ยวชาญ ดร.ธ ธง พวงสุวรรณ และดร.สุทิตี ชัดติยะ

ขณะนี้ผู้สอนและทีมงานจากสำนักงานบริการคอมพิวเตอร์ ร่วมกันจัดทำบทเรียนเพื่อจัดส่งให้ผู้ทรงคุณวุฒิช่วยตรวจสอบ เนื้อหาเพื่อจัดทำบทเรียนต่อไป

การวัดผลประเมินผลควรเป็นอย่างไร

การวัดผลประเมินผลเป็นองค์ประกอบสำคัญของการจัดการเรียนการสอน เป็นขั้นตอนสุดท้ายที่จะประเมินว่าการจัดการเรียนการสอนทั้งหลาย ไม่ว่าจะเป็นเนื้อหา กิจกรรมทั้งหลาย นั้นในขั้นสุดท้ายผลการเรียนของนักศึกษาจะสัมฤทธิ์ผลตามจุดมุ่งหมายเพียงใดก็จะตรวจสอบได้ในขั้นนี้

มหาวิทยาลัยได้ตระหนักถึงความสำคัญของการวัดผล ประเมินผลจึงได้ตั้งเกณฑ์ผลการเรียนการสอนตามสภาพการ เรียนรู้ประกาศการปรับระบบการประเมินผลการเรียนการสอนและ มีการปรับเกณฑ์ประกาศปรับเกณฑ์การประเมินผลการเรียนการสอนตามสภาพการเรียนรู้ ซึ่งใช้เป็นแนวปฏิบัติอยู่ในขณะนี้

เพื่อให้การดำเนินการจัดการศึกษาเป็นไปตามหลักเกณฑ์ การจัดการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ.2548 มหาวิทยาลัยจึงจัด ให้มีคณะกรรมการบริหารหลักสูตรแต่ละหลักสูตร ในส่วนของ วิทยาเขตชลบุรีหลักสูตรที่ตรงกันกับที่วิทยาเขตบางเขน กำหนดให้มีคณะอนุกรรมการบริหารหลักสูตรให้ช่วยดูแล มาตรฐานของข้อสอบในรายวิชาต่างๆทุกรายวิชา

อย่างไรก็ตามมหาวิทยาลัยยังเป็นห่วงในเรื่องของการออก ข้อสอบว่าสอดคล้องกับพฤติกรรมที่ต้องการจะวัด และเป็นไปตาม วัตถุประสงค์ของรายวิชาเพียงใด จึงได้จัดอบรมการเขียน วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมเป็นระยะๆ และเพื่อให้การออกข้อสอบ มีความครอบคลุมเนื้อหา มีความยากง่ายที่เหมาะสม มีการ วิเคราะห์ข้อสอบหาค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกให้ทุก รายวิชาเพื่อเป็นแนวทางให้อาจารย์เจ้าของข้อสอบไปปรับปรุง ข้อสอบของตนเองให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

สำหรับการพิจารณาผลการสอบระดับปริญญาตรีนั้น มหาวิทยาลัยได้ออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาผลสอบ หลักสูตรระดับปริญญาตรีทุกสาขาวิชา เพื่อพิจารณาผลการ ประเมินผลให้เป็นไปในทางเดียวกัน

แบบสังเกตพฤติกรรมของนักศึกษา

ชั้น.....วิชา.....จำนวน.....คน
สังเกตพฤติกรรมตั้งแต่วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เลข ที่	ชื่อ- สกุล	พฤติกรรม					รวม (20)
		ช่วยเหลือ ด้าน กำลัง ความคิด (4) TQF- ด้าน ความรู้ (Knowle dge) ด้าน ทักษะ ทาง ปัญญา (Cogniti ve Skills)	การ แนะนำ แนวทาง โดยการ พูดในสิ่งที่ เป็น ประโยชน์ หรือการ แนะนำ ทักษะการ วิเคราะห์ เชิงตัวเลข การ สื่อสาร การใช้ เทคโนโลยี ยี่ (4) TQF-ด้าน ความรู้ (Knowled ge) ด้านทักษะ ทาง ปัญญา (Cognitiv e Skills)	พยายาม ช่วยเหลือ สมาชิก ในกลุ่ม ไม่นิ่งดูดาย (4) TQF-ด้าน ทักษะ ความสัมพันธ์ ระหว่าง บุคคลและ ความ รับผิดชอบ (Interperso nal Skills and Responsib ility)	ร่วมทุกข์ ร่วมสุข ร่วมกัน แก้ไข ปัญหา พยายาม ทำงานให้ สำเร็จ (4) TQF-ด้าน ทักษะ ความสัมพันธ์ ระหว่าง บุคคลและ ความ รับผิดชอบ (Interperso nal Skills and Responsib ility)	ส่งงาน หรือ แบบฝึกหัด ได้ตรง ตาม กำหนด (4) TQF-ด้าน ทักษะ ความสัมพันธ์ ระหว่าง บุคคลและ ความ รับผิดชอบ (Interper sonal Skills and Responsi bility)	

เกณฑ์การประเมินในการสังเกตพฤติกรรม มีดังนี้

คะแนน 18 - 20 ดีมาก

คะแนน 14 - 17 ดี

คะแนน 13 - 10 พอใช้

คะแนน 0 - 9 ควรปรับปรุง

มีเกณฑ์ให้คะแนนจากการสังเกตพฤติกรรม คือ

• เกณฑ์การให้คะแนน 4 คะแนน เมื่อนักศึกษาแสดงพฤติกรรมตามที่ต้องการเป็นประจำ สม่ำเสมอ (ร้อยละ 90 – 100)

• เกณฑ์การให้คะแนน 3 คะแนน เมื่อนักศึกษาแสดงพฤติกรรมตามที่ต้องการค่อนข้างจะ สม่ำเสมอ (ร้อยละ 75 – 90)

• เกณฑ์การให้คะแนน 2 คะแนน เมื่อนักศึกษาแสดงพฤติกรรมตามที่ต้องการค่อนข้างน้อย (ร้อยละ 50 – 75)

• เกณฑ์การให้คะแนน 1 คะแนน เมื่อนักศึกษาแสดงพฤติกรรมตามที่ต้องการน้อย (ต่ำกว่าร้อยละ 50)

หมายเหตุ : บางสาขาวิชาอาจกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ให้มากกว่า 5 ด้านก็ได้ เช่น บางสาขาวิชา เน้นทักษะของการฝึกฝนให้เกิดความชำนาญ ก็จะเพิ่มมาตรฐานผลการเรียนรู้ทางด้านทักษะพิสัย (Domain of Psychomotor Skills) หรือบางสาขาวิชาต้องการให้บัณฑิตของสาขาวิชามีมาตรฐานผลการเรียนรู้มากกว่าหรือพิเศษกว่าบัณฑิตในสาขาวิชาอื่นก็สามารถกำหนดเพิ่มเติมได้

บทที่ 2

ผลการใช้เทคนิคการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

จากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับเทคนิคการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในช่วงหลายปีที่ผ่านมาทำให้อาจารย์ในสาขาวิชาต่างๆมีความมั่นใจในการนำเทคนิคการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญไปใช้สอนด้วยความมั่นใจมากยิ่งขึ้น จากการที่ธรรมชาติของวิชาแตกต่างกัน นักศึกษามีพื้นความรู้ มีความสนใจที่แตกต่างกัน โดยที่เงื่อนไขในการสอนแตกต่างกันแม้ว่าจะสอนในรายวิชาเดียวกัน ทำให้อาจารย์แต่ละท่านจะต้องมีเทคนิควิธีการสอนแตกต่างกันไปด้วย ตามดุลยพินิจของแต่ละท่าน บางท่านอาจใช้หลายวิธีประกอบกันในการสอนแต่ละส่วนของเนื้อหาวิชา ถึงแม้จะเป็นในรายวิชาเดียวกัน

ในปีการศึกษา 2555 นี้ จากการที่อาจารย์ผู้สอนในแต่ละคณะวิชาได้นำแนวทางของคู่มือแนวปฏิบัติที่ดี การจัดการการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของปีที่ผ่านมาไปทดลองปฏิบัติ และได้้นำประสบการณ์ องค์ความรู้ที่เกิดขึ้น (tacit knowledge) มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกันผ่านกิจกรรมการจัดการความรู้ในการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการจัดการความรู้ด้านการเรียนการสอน ประจำปีการศึกษา 2555 โดยมีรายละเอียดกรณีศึกษาสำหรับแต่ละวิชาที่ได้ดำเนินงานอธิบายไว้ในภาคผนวก และสามารถสรุปประมวลผลได้ดังนี้

จากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ สิ่งที่อาจารย์ต้องปฏิบัติ เช่นเดียวกันหมด คือความพยายามที่จะทำความรู้จักนักศึกษา หรือคุ้นเคยกับนักศึกษาไม่ว่าวิชานั้นจะเป็นวิชาประเภทใด วิชาปฏิบัติหรือทฤษฎี บางท่านย่ำว่านักศึกษาใช้ facebook เราต้องใช้ facebook ด้วย อาจารย์ประจำสาขาวิชา ก็อาจสอนกลุ่มเล็กจะปฏิบัติได้ง่ายกว่า สำหรับอาจารย์ที่สอนวิชาศึกษาทั่วไปจะทำได้ยากกว่าซึ่งขึ้นกับเทคนิค ความสามารถส่วนตัวของอาจารย์แต่ละ

ท่าน อย่างไรก็ตาม ประเด็นนี้ถือว่าอาจารย์ต้องมีทักษะในการใช้ Human Skills นั้นเอง

การสร้าง ความสนใจกับ ผู้เรียน ก็เป็น เรื่อง สำคัญ จากนั้น อาจารย์เอง ก็ น่า จะ ต้อง หา วิธี การ หยั่ง รู้ ว่า พื้น ฐาน ของ ผู้ เรียน ใน ราย วิชา ที่ ท่าน กำลัง จะ สอน เป็น อย่างไร ท่าน อาจ ยก สถาน การณ์ จริง ที่ กำลัง “ ร้อน ๆ หรือ hot ” เช่น ใน วิชา จริย ธรรม ทาง ธุรกิจ (BUS400) ของ อาจารย์ ดารา พงษ์ สมบูรณ์ อาจ ยก ประเด็น นโยบาย รัฐบาล ใน การ รับ จำ นำ ชาว เปลือก ว่า มี ความ เหมาะ สม ประการ ใด การ โยน คำ ถาม ดัง กล่าว อาจารย์ จะ ต้อง เป็น กัน เอง กับ นัก ศึกษา เปิด โอกาส ให้ เขา ได้ คิด อาจ จัด เป็น คู่ บัด ดี ก็ได้ ใน กรณี ที่ ยก case study เช่น นี้ อาจารย์ ต้อง ช่วย สรุ ป ให้ การ สอน วิชา เชิง จริย ธรรม ไม่ จำ เป็น ต้อง บรรยาย โดย ตรง เพราะ เป็น สิ่ง ที่ น่า เบื่อ แต่ สอด แทรก บ่อย ๆ โดย นำ ประเด็น ที่ น่า สนใจ มา ให้ นัก ศึกษา อภิปราย กัน กิจกรรม ที่ ประส บ ความ สำ เร็จ คือ การ มอบ หมาย เป็น งาน กลุ่ม ให้ ไป สัม ภาษณ์ ผู้ บริหาร ตาม กรอบ คำ ถาม ที่ กำหนด ให้ แล้ว นำ ความ รู้ ที่ ได้ มา นำ เสนอ ใน ชั้น เรียน เป็น การ แบ่ง ปัน กัน นับ ได้ ว่า เป็น การ เรียน รู้ จาก ประส บ การณ์ ตรง (Experiential Learning) จาก ประส บ การณ์ ของ อาจารย์ พบ ว่า นัก ศึกษา ได้ งาน จาก บริษัท ที่ ไป สัม ภาษณ์ ก็มี ใน ราย วิชา เชิง คุณ ธรรม จริย ธรรม สิ่ง ที่ มัก ขาด ไม่ได้ คือ กิจกรรม บำ พิญ ประโยชน์ ก็ อาจ ให้ นัก ศึกษา จัด กลุ่ม ตาม ความ สม่ ครใจ เขียน โคร ง งาน การ ทำ กิจกรรม และ ให้ รู้ จัก การ ทำงาน ร่วม กัน

การ มอบ หมาย ให้ ทำงาน เป็น กลุ่ม นั้น ใช้ ได้ กับ ทุก วิชา ทุก ประเภท ไม่ว่า เป็น วิชา ทฤษฎี หรือ ปฏิบัติ มนุษย ศาสตร์ สังคม ศาสตร์ หรือ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี แต่ สิ่ง ที่ พบ บ่อย ๆ ใน การ ทำงาน ของ นัก ศึกษา คือ ใน แต่ละ กลุ่ม จะมี คน ทำงาน ไม่ ก็ คน ที่ เป็น มั่น สมอง จริง ๆ นอก นั้น ก็ เป็น พวก คอย โดย สาร ไป กับ เพื่อน อาจารย์ ชัช วาล วรวิทย์ รัตนกุล ได้ สอน ใน ราย วิชา CSC304 ปฏิบัติ การ ฐาน ข้อมูล ซึ่ง เป็น ราย วิชา ทฤษฎี และ ปฏิบัติ (2-3) อาจารย์ ได้ ใช้ เทคนิค การ สอน แบบ แก้ ปัญหา (Problem Solving) กำหนด ให้

แบ่งกลุ่มโดยกำหนดไม่ให้เกินกลุ่มละ 5 คน ทั้งนี้เพราะบางคนเก่ง ต้องการทำคนเดียวก็อนุญาตให้ทำได้ บางคนอาจไม่ค่อยเก่ง ต้องทำงานร่วมกับเพื่อนก็ให้ทำเป็นกลุ่มตามความสามารถ ในแต่ละครั้งที่มีการสอน อาจารย์จะบรรยายประมาณ 2 ชั่วโมง เวลาที่เหลือจะเป็นการติดตามความก้าวหน้าของงานว่าเป็นอย่างไร ทุกครั้งทุกกลุ่มต้องมีความก้าวหน้า มิฉะนั้นจะต้องถูกหักคะแนน ขณะเดียวกันอาจารย์ใช้ Social network ในการเรียนการสอน นักศึกษาสามารถส่งงานผ่าน Facebook ได้

สำหรับ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ปัทมา คณะเศรษฐศาสตร์ ได้นำเสนอเทคนิคการเรียนการสอนในรายวิชา ECN210 คณิตศาสตร์ทางเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ โดยอาจารย์ผู้สอนบรรยายถึงกระบวนการเรียนการสอนใช้เทคนิคการสอนแบบแก้ปัญหา (Problem Solving) มีโจทย์ให้นักศึกษาได้ลองทำ มีการจัดกลุ่ม และมีโจทย์อีกชุดหนึ่งให้นักศึกษาฝึกทำ พร้อมเฉลย และให้โจทย์แต่ละคน สังเกตพฤติกรรมรายบุคคล มีการยกตัวอย่างนำไปใช้ประโยชน์เพื่อให้เห็นภาพความจริง

เช่นเดียวกัน ดร.ภรชัช จุจนวัฒน์กุล คณะวิศวกรรมศาสตร์ ในรายวิชา EGR205 คอมพิวเตอร์สำหรับวิศวกร วิชานี้เป็นวิชาพื้นฐานของวิศวกรที่ค่อนข้างยาก จึงสอนโดยเน้นเป็นรายบุคคล (Individualized Instruction) โดยใช้สื่อการสอนแบบ e-learning เป็นหลัก มีการติดตามการเข้าใช้บทเรียนและความถี่ของการเข้าใช้ด้วย ส่วนนักศึกษาที่ไม่เข้าใจบทเรียนหรือสอบไม่ผ่านเกณฑ์ จะใช้วิธีพูดคุย แนะนำเป็นรายบุคคล และเฝ้าสังเกตพฤติกรรมของนักศึกษา หรืออาจมีการจัดกลุ่มอภิปรายในบางประเด็น รวมถึงมีระบบคลังข้อสอบในระบบอิเล็กทรอนิกส์ ที่มอบหมายให้นักศึกษาเข้าทำการฝึกทำทดสอบ เพื่อการทบทวนที่จะมีผล feedback ให้นักศึกษาได้รับทราบความรู้ความเข้าใจได้ในทันทีที่เมื่อทดสอบเสร็จ ซึ่งนักศึกษาสามารถเข้าทำแบบทดสอบได้ทุกเมื่อที่สะดวก ส่งเสริมให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งช่วยลดภาระงานในการติดตามผลโดยอาจารย์ผู้สอน ที่สามารถใช้เวลา

ในชั้นเรียนในการอธิบายปัญหาที่นักศึกษาติดขัด ในลักษณะการ coaching ได้มากขึ้น

ในทำนองเดียวกัน อาจารย์นงเยาว์ สอนจะโปะ คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ วิทยาเขตชลบุรี ได้นำเสนอเทคนิคการเรียนการสอนในรายวิชา CSC111 โครงสร้างข้อมูล เป็นรายวิชาภาคปฏิบัติ อาจารย์ผู้สอนจะให้ดูโครงงานของจริงจากรุ่นพี่ในคาบแรก ให้เห็นถึงขั้นตอนการทำงาน เนื้อหา นอกจากนั้นจะมีโจทย์ใบงาน และให้ส่งใบงานและทำการบ้านเป็นประจำ มีการประเมินผลงานโดยดูจากการส่งงานว่าเขียนโปรแกรมตามที่สอนได้ไหม กรณีกลุ่มนักเรียนนักศึกษาที่มีผลการเรียนอ่อนจะให้งานซ้ำบ่อย ๆ

หลักการดูตัวอย่างนี้ อาจารย์ณัฐกมล ถุงสุวรรณ คณะดิจิทัลมีเดีย ได้นำมาใช้ในการแนะนำนักศึกษา ชั้นปี 4 คณะดิจิทัลมีเดีย ทำศิลปนิพนธ์ ซึ่งมีลักษณะเป็น Research-Based Learning โดยอาจารย์ผู้สอนจะใช้ยกตัวอย่างต่าง ๆ ทางด้านดิจิทัลมีเดียให้นักศึกษาได้เรียนรู้จากของจริง หลาย ๆ งาน แล้วให้นักศึกษาหาหัวข้อและนำเสนอหัวข้อที่สนใจ

ในการพัฒนาการเรียนการสอนแบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ อาจารย์หลายท่านได้พยายามสอดแทรกเทคนิคต่าง ๆ เข้าไปในกระบวนการเรียนการสอน เช่น อาจารย์ชลดา ฝาริโน คณะศิลปศาสตร์ วิทยาเขตชลบุรี ได้นำเทคนิคการเรียนการสอนในรายวิชา HTM407 การตลาดโรงแรมและท่องเที่ยว ในช่วงแรกนักศึกษาไม่ยอมรับการเรียนการสอนแบบ PBL (Problem-Based Learning) ต่อมาได้นำวิธีการเรียนการสอนที่เน้นกรณีศึกษา (Case Study) มาช่วยใช้การเรียนการสอนประกอบกับการนำเสนอผลงานการวิเคราะห์และให้เพื่อนช่วยวิพากษ์วิจารณ์ผลงาน หรือ อาจารย์ราณี อมรินทร์รัตน์ คณะศิลปศาสตร์ ในรายวิชา HTM407 การตลาดโรงแรมและท่องเที่ยว ซึ่งได้ใช้วิธีการเรียนการสอนแบบ PBL เช่นเดียวกัน

รวมทั้งอาจารย์พงศ์สิน พรหมพิทักษ์ คณะนิเทศศาสตร์ วิทยาเขตชลบุรี ได้นำหลัก PBL ไปใช้เกือบทุกวิชา

สำหรับ อาจารย์สุวรรณณี รุ่งจตุรงค์ คณะบัญชี ได้นำเสนอเทคนิคใช้บทบาทสมมติ (Role Play) ในรายวิชา ACT332 เป็นโปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี โดยให้นักศึกษาแต่ละคนคิดว่า จะขายสินค้าอะไร ซึ่งการขายสินค้านั้นจะต้องมีเอกสารต้นฉบับและสำเนาการซื้อขาย อาจารย์จะสอนขั้นตอนของการซื้อขายสดและการซื้อขายสินเชื่อ และเอกสารแต่ละประเภทในการซื้อขาย พร้อมกับการสอนโปรแกรม และ Manual ไปด้วย ผลที่ได้รับคือนักศึกษาที่จบการศึกษาไปแล้วจะจัดเอกสารการซื้อขายและวิธีการทำงานการเงินได้

ส่วน ผศ.กิตติภูมิ มีประดิษฐ์ ผู้อำนวยการสำนักวิชาการศึกษาทั่วไป ได้นำเสนอเทคนิคการเรียนการสอนในภาพรวมของการจัดการเรียนการสอนของสำนักวิชาศึกษาทั่วไป พร้อมทั้งได้เสนอเทคนิคการใช้และการปฏิบัติจริง เช่น การไปดูพิพิธภัณฑ์ วิทยาศาสตร์ การนั่งสมาธิ หรือการทำโครงการทางด้านจิตอาสา (Project-Based Learning) เป็นต้น ในขณะที่เดียวกันก็เห็นว่า สื่อการสอนที่ทันสมัย และ น่าสนใจ ก็มีบทบาทสำคัญในการดึงดูดความสนใจของผู้เรียนเช่นเดียวกัน

นอกเทคนิคการเรียนการสอนโดยใช้กิจกรรมต่างๆเพื่อให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ได้ด้วยตนเองแล้ว ในบางรายวิชาที่ต้องอาศัยการบรรยายเป็นหลัก อาจารย์หลายๆท่านก็ได้้นำเทคนิคการบรรยายที่เป็น Active Learning เข้าไปใช้เพื่อกระตุ้นให้นักศึกษาเกิดความสนใจและมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ มากกว่าการบรรยายความรู้แก่นักศึกษาแบบเดิม โดยการศึกษาเทคนิคต่างๆที่ได้ถูกนำไปใช้ในชั้นเรียนและนำเสนอโดย อาจารย์ วิสาลักษณ์ และ ดร. สิรินธร จากศูนย์สนับสนุนและพัฒนาการเรียนการสอน ของมหาวิทยาลัยศรีปทุม ผ่านรายงานการศึกษาประมวลผลจากการดำเนินการโครงการ “Road Show การจัดการเรียนการสอนแบบ Active Learning” ซึ่งสรุปได้ว่า รูปแบบการจัดการสอนแบบ

Active Learning ของอาจารย์ในมหาวิทยาลัยศรีปทุม มีหลากหลาย ทั้งการจัดการเรียนการสอนในบางหน่วยการเรียนรู้ หรือเฉพาะบท และ จัดการเรียนการสอนทั้งรายวิชา ซึ่งเป็นการนำเอาวิธีการสอนหลากหลายวิธีมาผสมผสานกัน โดยผู้สอนจะวางแผนคัดเลือกเทคนิคการสอนที่เหมาะสมกับธรรมชาติรายวิชา วัตถุประสงค์การเรียนรู้ ลักษณะผู้เรียน รวมไปถึงออกแบบสัดส่วนของเทคนิคหลัก เทคนิครองในการสอนแต่ละครั้ง การประเมินผล ผู้เรียนผู้สอนเน้นการประเมินผลระหว่างจัดกิจกรรม และประเมินจากพัฒนาการของผู้เรียน นอกจากนี้พบว่าการจัดการเรียนการสอนแบบ Active Learning ของอาจารย์ในมหาวิทยาลัยศรีปทุม มีลักษณะเด่นร่วมกันคือ การใช้ Social Media หรือ New Media มาเป็นสื่อการสอน ช่องทางการติดต่อสื่อการกับนักศึกษา และช่วยเสริมในเนื้อหาที่ผู้เรียนยังขาดความเข้าใจ อาทิ การใช้ Facebook Web Blong และ e – Learning เป็นต้น

จากการแลกเปลี่ยนประสบการณ์และการเรียนรู้จากผลการนำเทคนิคการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญไปใช้ต่างก็ประสบความสำเร็จค่อนข้างมาก ซึ่งเป็นการประเมินผลจากการรวบรวมข้อมูลได้จากการสัมภาษณ์นักศึกษาเกี่ยวกับความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอน เกี่ยวกับรายวิชา การเข้าชั้นเรียน และการวัดผลสัมฤทธิ์จากการสอบปลายภาค จำนวนผู้ที่สอบผ่าน เมื่อเทียบกับที่ผ่านมา อย่างไรก็ตามยังคงต้องมีการพัฒนาปรับปรุงทักษะการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ผ่านกระบวนการฝึกฝนของอาจารย์ผู้สอนแต่ละท่าน และกระบวนการจัดการความรู้ที่ก่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อสามารถพัฒนาต่อยอดองค์ความรู้จากประสบการณ์ระหว่างกันทั้งจากภายในและ ภายนอกมหาวิทยาลัย

บทที่ 3

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

การจัดการเรียนการสอนโดยการเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญนั้น อาจมาจากหลากหลายเทคนิค โดยมีจุดประสงค์ ให้ผู้เรียนได้เรียนอย่างมีความหมาย ส่งเสริมกระตุ้นให้ผู้เรียนได้ค้นพบความรู้ด้วยตนเอง โดยกระบวนการคิดวิเคราะห์จากโจทย์ปัญหา การฝึกปฏิบัติ หรือ การบรรยายแบบ Active Learning ที่สามารถกระตุ้นความสนใจและการมีส่วนร่วมของนักศึกษา เพื่อให้นักศึกษาสามารถ “apply knowledge” มากกว่าจะเป็นการบอกหรือบรรยายจากผู้สอน หรือการ “acquire knowledge” แต่เพียงอย่างเดียว โดยที่ผู้สอนต้องอาศัยพื้นฐานความเข้าใจใส่ในในตัวนักศึกษาเป็นสำคัญ และปรับเปลี่ยนรูปแบบการสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา โดยในวิชาหนึ่งๆอาจผนวกเทคนิคที่แตกต่างกันตามบทเรียนที่เหมาะสมที่จะสร้างความสนใจแก่นักศึกษาได้ โดยการกระตุ้นให้นักศึกษามีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ค้นคว้าหาคำตอบด้วยตนเอง หรือ ช่วยเหลือกันระหว่างกันเป็นกลุ่ม หรือ การบรรยายที่ใช้สื่อที่เหมาะสม สอดคล้องกับเนื้อหาวิชาและความสนใจของนักศึกษา นอกจากนี้การใช้ระบบสารสนเทศเป็นเครื่องมือช่วยจะส่งเสริมให้เกิดประสิทธิภาพได้ดียิ่งขึ้น เช่น ระบบบันทึกการสอนที่นักศึกษาสามารถทบทวนด้วยตนเอง การใช้ระบบ Social Media ในการสื่อสารระหว่างอาจารย์ผู้สอนหรือระหว่างนักศึกษาตนเอง หรือการใช้ระบบทดสอบอิเล็กทรอนิกส์ที่แสดงผลการทดสอบโดยอัตโนมัติ ซึ่งนักศึกษาสามารถประเมินความรู้ได้ด้วยตนเองตนเองนอกชั้นเรียนตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ซึ่งจะทำให้ลดภาระงานของอาจารย์ผู้สอนในการติดตามผลนักศึกษาเป็นรายบุคคล และมีการประมวลผลอัตโนมัติซึ่งทำให้ผู้สอนเข้าใจสถานะการเรียนรู้ของนักศึกษาได้ทันทั่วทั้งที่ และสามารถติดตามประเมินผลความรู้ความเข้าใจในการเรียนรู้ของนักศึกษาได้อย่างต่อเนื่อง

การดำเนินการจัดการความรู้ของคณะอนุกรรมการการ
จัดการความรู้ด้านการเรียนการสอน
ประจำปีการศึกษา 2555 ได้ประสบความสำเร็จ ในการรวบรวม
องค์ความรู้จากประสบการณ์ตรงของผู้สอน (tacit knowledge) ที่
ได้พัฒนาขึ้นจากการดำเนินการสอนโดยวิธีการเน้นผู้เรียนเป็น
สำคัญ จากอาจารย์หลากหลายคณะวิชาและนำมาสรุปประมวลผล
เป็น คู่มือแนวปฏิบัติที่ดี เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการการเรียน
การสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่ต่อยอดจากการจัดการความรู้
ในรอบปีการศึกษาก่อนหน้านี้ และสามารถนำมาปรับปรุงเผยแพร่
เป็น explicit knowledge เพื่อเป็นประโยชน์แก่อาจารย์ บุคลากร
ของมหาวิทยาลัยศรีปทุม และผู้สนใจอื่น ๆ ต่อไป

จากประสบการณ์ดำเนินการในครั้งนี้อาจสรุป
ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่องได้ดังนี้

1. การทดลองนำเทคนิคการเรียนการสอนแบบเน้นผู้เรียนเป็น
สำคัญไปปฏิบัติในปีการศึกษานี้ ส่วนใหญ่เป็นวิชาในเชิง
ปฏิบัติการ ดังนั้นจึงควรสนับสนุนให้มีการนำเทคนิคต่างๆไป
ใช้สำหรับวิชาภาคทฤษฎีที่ส่วนใหญ่มีการเรียนการสอนใน
ลักษณะการบรรยาย ให้มากยิ่งขึ้น
2. ส่งเสริมให้มีการประเมินและวิเคราะห์ผลในเชิงปริมาณ ซึ่งจะ
สามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลสำหรับการพัฒนาได้ชัดเจนยิ่งขึ้น
และสามารถต่อยอดเป็นงานวิจัยในชั้นเรียนได้
3. มีการใช้เครื่องมือทางระบบสารสนเทศในลักษณะของ social
media หรือ blog ที่จะทำให้มีการสื่อสารองค์ความรู้
ประสบการณ์ ระหว่างผู้สอนได้โดยตรงและต่อเนื่อง
4. ผนวกการดำเนินการและกิจกรรมในกระบวนการจัดการ
ความรู้กับหน่วยงานอื่นๆที่เกี่ยวข้อง เช่น ศูนย์สนับสนุนและ
พัฒนาการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยศรีปทุม ซึ่งมี
ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน โดยจะช่วยให้สามารถบูรณาการ

กิจกรรมต่างๆไปในทิศทางเดียวกันและสามารถสนับสนุนการดำเนินงานให้เป็นไปได้ด้วยมีประสิทธิภาพมากขึ้น

5. มีการพัฒนาทักษะความรู้แก่อาจารย์ผู้สอน โดยการสัมมนาอบรม จากผู้เชี่ยวชาญจากภายนอก ซึ่งจะเปิดช่องทางให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากผู้มีประสบการณ์ตรงจากภายนอก

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
กรณีศึกษาประสบการณ์การจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็น
สำคัญ

รายการ หัวข้อ/รายวิชา		หน้า
1	คณะศิลปศาสตร์ หัวข้อ เทคนิค PBL และการใช้กรณีศึกษา (Case Study) ใช้สำหรับการท่องเที่ยวได้ดี	3
2	คณะศิลปศาสตร์ รายวิชา ภาษาอังกฤษบูรณาการ	5
3	คณะบัญชี รายวิชา สัมมนาการบัญชีการเงิน (Seminar in Financial Accounting)	7
4	คณะนิเทศศาสตร์ รายวิชา การถ่ายภาพดิจิทัลขั้นสูง	9
5	คณะนิเทศศาสตร์ รายวิชา การวิเคราะห์การตลาดเพื่องานประชาสัมพันธ์	10
6	คณะนิเทศศาสตร์ รายวิชา เทคนิคการนำเสนอผลงานโฆษณา	11
7	คณะบริหารธุรกิจ รายวิชา: การเงินธุรกิจ	12
8	คณะบริหารธุรกิจ รายวิชา: การตลาดระหว่างประเทศ	13
9	คณะบริหารธุรกิจ รายวิชา: การวิจัยทรัพยากรมนุษย์	15
10	คณะบริหารธุรกิจ รายวิชา: การจัดการความปลอดภัยทางอุตสาหกรรม	16

11	คณะนิติศาสตร์ รายวิชา วิชาความศาลจำลอง และการให้คำแนะนำทาง กฎหมาย (Lawyer Practice, Moot Court and Principles on Legal Advice)	17
12	หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย รายวิชา การจัดการการตลาด (Marketing Management)	19
13	หลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย รายวิชา การจัดการการตลาดและแบรนด์ (Marketing and Brand Management)	20
14	หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย รายวิชา ระเบียบวิธีวิจัยทางกฎหมาย (Research Methodology in Law)	21
15	คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ รายวิชา โครงสร้างข้อมูล	23
16	สำนักวิชาศึกษาทั่วไป รายวิชา ภาษาไทยกับการนำเสนอ	25
17	คณะบัญชี หัวข้อ เสริมสร้างศักยภาพนักบัญชีมืออาชีพ	27
18	คณะบริหารธุรกิจ หัวข้อ พัฒนาการด้วยจริยธรรม	29
18	คณะนิเทศศาสตร์ หัวข้อ บูรณาการการเรียนการสอนกับแนวคิดการยึด ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Student -centered)	31
20	คณะนิเทศศาสตร์ หัวข้อ การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญกับวิชา วิจัยทางการสื่อสาร	33

21	คณะนิเทศศาสตร์ หัวข้อ การจัดการเรียนการสอนแบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเพื่อตอบโจทย์คนรุ่นใหม่	34
22	คณะเศรษฐศาสตร์ หัวข้อ การเรียนการสอนรายวิชาคณิตศาสตร์ทางเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ รูปแบบที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	36
23	สาขาวิชาวิศวกรรมคอมพิวเตอร์ คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ รายวิชา ปฏิบัติการระบบฐานข้อมูล	39
24	คณะดิจิทัลมีเดีย รายวิชา Interactive Design II	41
25	คณะดิจิทัลมีเดีย หัวข้อ การจัดการเรียนการสอนแบบเน้นประสบการณ์ โดยเทคนิคการสาธิต นำไปสู่การปฏิบัติอย่างมีทักษะ และ ก่อเกิดกระบวนการสร้างสรรค์	44
26	คณะศิลปศาสตร์ หัวข้อ สนุกกับการเรียนการสอนแบบ PBL (Problem-Based Learning) หวานพีช หวังผลผลิตที่มีคุณภาพ	46
27	สถาบันภาษาและวัฒนธรรมนานาชาติ รายวิชา ภาษาฝรั่งเศส 2	50
28	สถาบันภาษาและวัฒนธรรมนานาชาติ รายวิชา ภาษาจีน 2	52
29	คณะวิศวกรรมศาสตร์ รายวิชา คอมพิวเตอร์สำหรับวิศวกร	53
30	คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ หัวข้อ การเชื่อมโยงการเรียนการสอนในห้องเรียนสู่การทำงานในอาชีพ (การออกแบบกระบวนการเรียนรู้เพื่อการออกแบบชีวิต)	58

31	ศูนย์สนับสนุนและพัฒนาการเรียนการสอน หัวข้อ การจัดการเรียนการสอนแบบ Active Learning ของอาจารย์มหาวิทยาลัยศรีปทุม	60
----	---	----

คณะศิลปศาสตร์

หัวข้อ เทคนิค PBL และการใช้กรณีศึกษา (Case Study) ใช้สำหรับการ การท่องเที่ยวได้ดี

สาขาวิชาการท่องเที่ยว คณะศิลปศาสตร์ ได้มีการจัดการเรียนการสอนในรายวิชา TRM 411 กลยุทธ์การบริหารธุรกิจการท่องเที่ยว ชั้นในภาคการศึกษาที่ 2 ประจำปีการศึกษา 2555 ดำเนินการสอนโดยอาจารย์ชลดา พาริโน ได้มีการนำเทคนิคการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยใช้วิธีการแบบ Problem-Based Learning (PBL) และการเรียนการสอนโดยใช้กรณีศึกษา (case study) เพื่อเน้นการพัฒนาทักษะเฉพาะเจาะจงของนักศึกษา (domain-specific skills) การพัฒนาทักษะการแก้ปัญหา (problem-solving skills) และการได้มาซึ่งความรู้เฉพาะเจาะจง (domain-specific knowledge) จากการนำไปใช้พบว่า ให้ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาทั้งทางด้านจริยธรรม ความรู้ ทักษะทางปัญญาและความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของนักศึกษาดีขึ้น โดยมีตารางเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของวิชา TRM411 ดังนี้

ค่าสถิติ	ภาคการศึกษาที่ 1/2555 (ก่อนใช้ PBL และ Case Study)	ภาคการศึกษาที่ 2/2555 (หลังใช้ PBL และ Case Study)
Max	88.00	93.00
Min	55.00	51.00
SD	6.69	13.65
Mean	73.77	81.36
Class GPA	3.22	3.50

และหวังเป็นอย่างยิ่งการจัดการความรู้นี้จะ เป็นประโยชน์ในการนำไปใช้ในรายวิชาอื่นต่อไป

วิธีการจัดการเรียนการสอน: อันดับแรกผู้สอนต้องเตรียมตัวเตรียมใจ เตรียมข้อมูลที่จะสอน (นั่งสมาธิก่อนสอนได้จะดีมาก) เพราะอารมณ์และความน่าสนใจของผู้สอนส่งผลต่อการเรียนรู้ของนักศึกษา กรณีที่มีการบรรยาย POWER POINT ต้องเลือก Template ที่สวยโดดเด่น สะดุดตา และเหมาะสมกับเนื้อหา ประกอบกับใช้วิดีโอจากสื่อออนไลน์ช่องทางต่างๆ เช่น You Tube รวมถึง social media เช่น facebook เป็นต้น สำหรับการวิเคราะห์กรณีศึกษา ธุรกิจการท่องเที่ยวในปัจจุบันทั้งในประเทศและต่างประเทศจะถูกนำมาใช้ประกอบการวิเคราะห์ตามองค์กร (กรณีศึกษา) ที่ได้รับมอบหมาย และมีการใช้ Problem-Based Learning (PBL) มาช่วยในการเรียนการสอนในแต่ละคาบ เพราะสอนแบบบรรยายอย่างเดียวน่าเบื่อ นักศึกษาเริ่มง่วงในช่วงบ่ายและอาจารย์ก็เหนื่อยหน่ายเช่นเดียวกัน ดังนั้นพยายามให้นักศึกษามีกิจกรรมในชั้นเรียน เปิดใจนักศึกษาให้มากและปิดปากผู้สอน โดยเปลี่ยนบทบาทผู้สอนให้เป็นผู้ดำเนินรายการและควบคุมการดำเนินกิจกรรมในชั้นเรียน ต้องเน้นให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการเรียน การแก้โจทย์ การค้นคว้าด้วยตนเอง โดยใช้สโลแกน **“เรียนน้อย ลิม น้อย เหลือน้อย เรียนเยอะ ลิมเยอะ แต่เหลือน้อย”** และให้ความสำคัญกับนักศึกษาทุกคนอย่างเท่าเทียม

การประเมินผลแบ่งออกเป็น 2 แบบ คือ แบบทางการและไม่ทางการ **แบบทางการ** ได้แก่ การทดสอบย่อย การสอบกลางภาค การสอบปลายภาค เป็นต้น **แบบไม่ทางการ** คือ การประเมินผลจากการอภิปรายงานหน้าชั้นเรียนและตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย การสังเกต การตอบคำถาม เช่น เมื่อมีการนำเสนอหน้าชั้นเรียน ทุกคนในกลุ่มต้องเข้าใจเนื้อหาและประเด็นที่ได้รับมอบหมายทั้งส่วนตัวและส่วนรวม กรณีถามแล้วตอบคำถามไม่ได้ ไม่รู้เรื่อง ทุกคนในกลุ่มต้องช่วยเหลือและแก้ปัญหาร่วมกัน เพราะการประเมินมีผลทั้งรายกลุ่มและรายบุคคล ซึ่ง

การประเมินดังกล่าวเป็นอีกหนึ่งกลวิธีให้นักศึกษามีความรับผิดชอบและเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ทุกคนสามารถเสนอแนะกลุ่มอื่นได้ โดยเกณฑ์ในการประเมินผู้สอนเป็นผู้กำหนดในส่วนของเนื้อหาและคุณธรรม จริยธรรม เพื่อฝึกให้นักศึกษากล้าแสดงความคิดเห็นและเคารพในกติกามารยาทในสังคม โดยการประเมินทั้ง 2 รูปแบบมีผลต่อคะแนนของนักศึกษาทั้งสิ้น จากผลการประเมินนักศึกษามีความพึงพอใจ และมีผลสัมฤทธิ์สูง

คณะศิลปศาสตร์

รายวิชา ภาษาอังกฤษบูรณาการ

สาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ คณะศิลปศาสตร์ ได้มีการจัดการเรียนการสอนในรายวิชา ENG207 (ภาษาอังกฤษบูรณาการ) ในภาคการศึกษาที่ 2 ประจำปีการศึกษา 2555 สอนโดย อาจารย์คนึง นิตย์ อริยะธกัณฑ์ อาจารย์สาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจ ได้มีการนำเทคนิคการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยใช้วิธีการแบบ Problem-based Learning (PBL) และ การเรียนการสอนโดยการใช้กรณีศึกษา (case study) เพื่อเน้นการพัฒนาทักษะเฉพาะเจาะจงของนักศึกษา (domain-specific skills) การพัฒนาทักษะการแก้ปัญหา (problem-solving skills) และการได้มาซึ่งความรู้เฉพาะเจาะจง (domain-specific knowledge) จากการนำไปใช้พบว่า ผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาทั้งทางด้านจริยธรรม ความรู้ ทักษะทางปัญญาและความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของนักศึกษาดีขึ้น โดยมีตารางเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของวิชา ENG207 ดังนี้

ค่าสถิติ	ภาคการศึกษาที่ 1/2555 (ก่อนใช้ PBL และ Case Study)	ภาคการศึกษาที่ 2/2555 (หลังใช้ PBL และ Case Study)
Max	68.00	89.00
Min	63.00	48.00
SD	2.50	11.78
Mean	65.50	68.85
Class GPA	2.25	2.54

จุดมุ่งหมายเพื่อ ฝึกให้นักศึกษาสามารถบูรณาการใช้ทักษะทาง ภาษาทั้ง 4 ทักษะ (ฟัง พูด อ่าน เขียน) โดยผ่านกิจกรรมต่างๆในชั้น เรียน เช่น การสนทนาและอภิปรายภายใต้หัวข้อต่างๆ ทั้งในเชิงการ สื่อสารทั่วไป และเชิงวิชาการ การฟังเพื่อจับประเด็นสำคัญพร้อมทั้ง วิเคราะห์และวิจารณ์ประเด็นนั้นๆด้วยเหตุผล การเขียนในลักษณะต่างๆ ทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ และการอ่านจากแหล่งต่างๆ

สำหรับการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน และ 2 สัปดาห์ สำหรับการสอบกลางภาคและปลายภาค ในแต่ละครั้งที่จัดการเรียนการ สอน เนื้อหาจะแตกต่างกันออกไป โดยผู้สอนได้แบ่งออกเป็นหัวข้อตาม ความเหมาะสมของเนื้อหาและรายละเอียดของวิชาดังกล่าว โดยมีกา รใช้เทคนิคการเรียนการสอนที่หลากหลาย ทันต่อสถานการณ์ใน ปัจจุบัน และนักศึกษาสามารถนำความรู้ที่ได้จากในชั้นเรียนไปใช้ในการ ประกอบอาชีพในอนาคตได้ ผู้สอนได้นำเทคนิคการเรียนการสอน ที่ได้จากการเข้ารับการอบรมการจัดการความรู้ในเรื่องของการเรียน การสอนและการแลกเปลี่ยนความรู้โดยอาจารย์อาวุโส และได้ นำ การปรับปรุงพัฒนาการเรียนมาใช้ในการเรียนการสอนในรายวิชา

รายวิชานี้ศึกษาและฝึกทักษะภาษาอังกฤษระดับสูงเพื่อการ ติดต่อสื่อสารทั้ง 4 ทักษะ คือ ฟัง พูด อ่าน และเขียน โดยเน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ เน้นการเรียนรู้ทักษะแต่ละด้านผ่านการปฏิบัติจริงโดยอาศัย สื่อภาษาอังกฤษที่มีอยู่ในปัจจุบัน อันได้แก่ เรียนรู้ทักษะการเขียนและ การอ่านพร้อมทั้งวัฒนธรรมตะวันตกจากเพลงภาษาอังกฤษโดยแปล เนื้อเพลงภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย และเนื้อเพลงภาษาไทยเป็น ภาษาอังกฤษ เรียนรู้ทักษะการพูดและการฟังจากการดูภาพยนตร์ ภาษาอังกฤษแล้วอภิปรายสรุปเนื้อหาและข้อคิดที่ได้จากภาพยนตร์ตาม ความเข้าใจ เรียนรู้ทักษะการพูดโดยการแสดงบทบาทสมมติตามหัวข้อ ที่ได้รับมอบหมาย เรียนรู้บทเรียนเพิ่มเติมจากหนังสือด้วยตนเองเพื่อ เตรียมตัวสอบกลางภาคและปลายภาค และสะท้อนการประยุกต์ใช้ ทักษะภาษาอังกฤษทั้ง ฟัง พูด อ่าน และเขียนผ่านการแสดงละครเวที ภาษาอังกฤษเมื่อสิ้นภาคการศึกษา ซึ่งนักศึกษาต้องบริหารจัดการการ แสดงเองทั้งหมด ตั้งแต่การเขียนและปรับปรุงบทละคร การคัดเลือก นักแสดง การฝึกซ้อมบทละคร การจัดหาอุปกรณ์ประกอบฉาก การ ประชาสัมพันธ์การแสดง และการดำเนินการแสดง

การประเมินผลการเรียนการสอน ในระยะแรกนักศึกษาส่วนใหญ่
ไม่มีความมั่นใจในการแสดงความคิดเห็น การใช้ภาษาอังกฤษ และการ
แสดงออก รวมถึงการแสดงบทบาทสมมุติย่อย แต่เมื่อมีโอกาสได้ฝึกซ้อม
เองบ่อยครั้งมากขึ้นก็สามารถทำได้ดีขึ้น

อาจารย์ผู้สอนได้ให้คำแนะนำในการเขียนบทและการออกเสียง
และให้นักศึกษาในแต่ละกลุ่มช่วยกันช่วยกันรับผิดชอบงานด้าน
ต่างๆกัน จากการนำเทคนิคการเรียนการสอนแบบ Problem-based
Learning (PBL) และ Case Study (กรณีศึกษา) มาใช้ในการเรียน
การสอน พบว่า ประสิทธิภาพของการเรียนของนักศึกษามากขึ้น
นักศึกษามีบทบาทในการในแสดงความคิดเห็น การแลกเปลี่ยนความรู้
และประสบการณ์มากขึ้น เมื่อได้มีการศึกษาและฝึกฝนด้วยตนเองมาก
ขึ้น นักศึกษามีความมั่นใจในการใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารมากขึ้น
บทบาทของอาจารย์ผู้สอนในชั้นเรียนได้เปลี่ยนไป โดยเปรียบเสมือน
ผู้ให้คำปรึกษา ควบคุมการดำเนินงาน และแนะนำในส่วนที่ต้อง
ปรับปรุงแก้ไข การเรียนการสอนแบบนี้เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกใช้
ภาษาอังกฤษมากกว่าการเรียนในห้องปกติ

คณะบัญชี

รายวิชา สัมมนาการบัญชีการเงิน (Seminar in Financial Accounting)

สาขาวิชาการบัญชีได้เสนอผลการนำเทคนิคการสอนไปใช้ในรายวิชา ACT451: สัมมนาการบัญชีการเงิน (Seminar in Financial Accounting) โดยกำหนดคุณลักษณะพึงประสงค์จากการเรียนรู้ เพื่อให้ นักศึกษามีความรู้ ความเข้าใจและสามารถปฏิบัติตาม พ.ร.บ. การบัญชี ได้ มีความรู้ ความเข้าใจในแนวทางและข้อกำหนดของแม่บทการบัญชี มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีไทย และมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศได้อย่างถูกต้อง มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ ข้อแตกต่างระหว่างมาตรฐานการบัญชีไทยและการบัญชีระหว่าง ประเทศ มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชี ในกรณีต่าง ๆ ของเหตุการณ์ในปัจจุบัน

สำหรับการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน ในแต่ละครั้งที่ จัดการเรียนการสอน เนื้อหาจะแตกต่างกันออกไป โดยผู้สอนแบ่ง เนื้อหาออกเป็นสามส่วนใหญ่ ๆ ส่วนแรกเน้นให้ความสำคัญที่มาตรฐาน การบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่เกี่ยวข้องกับการ ปฏิบัติงานของนักศึกษาและจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีเมื่อสำเร็จ การศึกษาออกไป ส่วนที่สองเน้นการฝึกปฏิบัติหน้าห้องเรียนในลักษณะ ของการนำเสนอข้อมูลที่ได้ศึกษามาถ่ายทอดให้กับเพื่อนในชั้นเรียน โดยใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมและพัฒนาบุคลิกภาพในการนำเสนอ ส่วนที่สามเน้นให้นักศึกษาทั้งหมดได้ระดมความคิดและประชุม ปรึกษาหารือเพื่อจัดให้มีโครงการสัมมนาซึ่งอาจเป็นในหรือนอกชั้น เรียน โดยใช้แนวคิดว่าให้นักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติจริง ใช้หลักการแบ่ง งานกันทำเพื่อก่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามที่ได้วางไว้ โดยมีประสิทธิภาพ และประหยัด

ผู้สอนได้นำเทคนิคการเรียนการสอนที่ได้จากการเข้ารับการ อบรมการจัดการความรู้ในเรื่องของการเรียนการสอนและจากการ

แลกเปลี่ยนความรู้โดยอาจารย์อาวุโสโดยสำนักงานวิชาการ มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตชลบุรี และได้้นำการปรับปรุงพัฒนาการเรียนมาใช้ในการเรียนการสอนในรายวิชา เป็นต้นว่าการบรรยายโดยใช้ POWER POINT ประกอบตัวอย่างกรณีศึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติงานทางบัญชีในเรื่องต่าง ๆ ตามมาตรฐานการบัญชี นำเทคนิคการเรียนการสอนแบบ Problem-based Learning (PBL) และ Case Study (กรณีศึกษา) มาใช้ในการเรียนการสอนในแต่ละคาบ

มีการบรรยายสรุปหลักการ และวิธีการต่าง ๆ ในการได้ฐานข้อมูลทางการบัญชีการเงินและการนำข้อมูลที่ได้มาไปใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ให้นักศึกษาช่วยกันคิด และวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้มาว่าสามารถนำไปใช้ในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในถูกต้องตามที่กำหนดในมาตรฐานการบัญชีและตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี พร้อมทั้งใช้กรณีศึกษาที่มีความซับซ้อนให้นักศึกษาคิดและวิเคราะห์ข้อมูล และสรุปอภิปรายผล ทั้งยังให้นักศึกษาวางแผน การควบคุม และการตัดสินใจ รวมทั้งประเมินผลโดยใช้สถานการณ์จริง เป็นการแก้ปัญหา โดยการแบ่งกลุ่ม(การทำงานเป็นทีม (team work)) ให้นักศึกษาวางแผนการจัดโครงการสัมมนาในหรือนอกสถานที่โดยให้การบูรณาการความคิด (integrated ideas)(นักศึกษากำหนดหัวข้อสัมมนาและดำเนินงานเองทั้งหมด) โดยจะต้องมีการเขียนโครงการเพื่อขออนุมัติ การจัดทำงบประมาณรายรับ-รายจ่าย การติดต่อประสานงานสถานที่และผู้ที่เกี่ยวข้อง มีกระบวนการแก้ปัญหา (problem solving process) จากเหตุการณ์เฉพาะหน้า จากนั้นให้สรุป วิเคราะห์ และประเมินผลการดำเนินงาน จากการเรียนรู้ด้วยตนเอง (self-learning)

สำหรับการประเมินผลในรายวิชา ผู้สอนได้แบ่งการประเมินผลเป็น การสอบกลางภาค การสอบปลายภาคที่เน้นความเข้าใจในเนื้อหา รายวิชา จากกรณีศึกษา และการอภิปรายผลจากงานกลุ่มที่มอบหมายจากการจัดโครงการสัมมนา

พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่กระตือรือร้นในการแสวงหาข้อมูลจากแหล่งอื่น ๆ ทั้งจากห้องสมุด และจากอินเทอร์เน็ต และสามารถบูรณา

การความรู้ได้มาใช้กับกรณีศึกษารวมทั้งการ จัดงานสัมมนาทำให้
รู้จักแบ่งหน้าที่กันทำ รู้จักการวางแผนงาน การประชุมปรึกษาหารือ
รู้จักการแก้ปัญหา การคิดอย่างมีวิจารณญาณ รู้จักการหาข้อสรุปเมื่อมี
ความขัดแย้ง เพื่อทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ และมีความสามัคคี
กลมเกลียว อย่างไรก็ตามนักศึกษาบางคนไม่มีความพร้อมในการเรียน
และไม่คุ้นเคยกับการเรียนการสอนที่ต้องพึ่งพาตนเองมากขึ้น ยังมี
บางส่วนที่ยังยึดติดกับการเรียนการสอนแบบ Spoon Feeding เมื่อมี
การนำเทคนิคแบบ PBL และ Case Study มาใช้ จึงทำให้นักศึกษา
ต้องเรียนรู้ด้วยตนเองมากขึ้นและเกิดปัญหา สำหรับนักศึกษาที่ปรับตัว
ไม่ได้หรืออาจมีส่วนร่วมในการจัดงานน้อย

คณะนิเทศศาสตร์

รายวิชา การถ่ายภาพดิจิทัลขั้นสูง

สาขาวิชาการประชาสัมพันธ์ คณะนิเทศศาสตร์ ได้มีการจัดการเรียนการสอนในรายวิชา DMD319 การถ่ายภาพดิจิทัลขั้นสูงในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 โดย ผศ.เยาวนารถ พันธุ์เพ็ง เป็นการสอนที่ใช้เทคนิคเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีวัตถุประสงค์ของรายวิชาเพื่อให้นักศึกษาใช้กล้องถ่ายภาพ เลนส์ และอุปกรณ์เสริม การถ่ายภาพได้ ขณะที่รายวิชาอื่นๆจะเน้นการปฏิบัติกับเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยพัฒนาเทคนิคการถ่ายภาพเพื่อสร้างสรรค์ และตกแต่งภาพโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ในขั้นต่อไป ซึ่งให้นักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติในการสร้างสรรค์สื่อออกมา และนำไปใช้งานจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ในแต่ละครั้งที่จัดการเรียนการสอน เนื้อหาจะแตกต่างกันออกไป โดยผู้สอนได้แบ่งออกเป็นหัวข้อตามความเหมาะสมของเนื้อหาและรายละเอียดของวิชาดังกล่าว โดยมีการใช้เทคนิคการเรียนการสอนที่หลากหลาย ทันต่อสถานการณ์ในปัจจุบัน และนักศึกษาสามารถนำความรู้ที่ได้จากในชั้นเรียนไปใช้ในการประกอบอาชีพในอนาคตได้ ซึ่งวิธีการเรียนการสอนใช้การฝึกปฏิบัติเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดโดยใช้การบรรยายโดยใช้สื่อ POWER POINT การสาธิตอุปกรณ์ ตัวอย่างกรณีศึกษา การนำเทคนิคการเรียนการสอนแบบ Problem Base Learning (PBL) โดเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มาใช้ในการเรียนการสอนในแต่ละคาบ เพราะเป็นวิธีการเรียนการสอนที่สามารถกระตุ้นให้ผู้เรียนอยากเรียนรู้เกิดการเรียนรู้ได้ดีกว่าการเรียนการสอนแบบบรรยาย เพราะ กระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม และทำให้ผู้เรียนรู้สึกสนุกสนาน สามารถนำความรู้ไปใช้จริงได้ ผลสำเร็จของการใช้การเรียนรู้ด้วยวิธีสอนดังกล่าวมีลักษณะผู้เรียนเป็นศูนย์กลางส่งผลต่อผลการเรียนรู้ที่ดีขึ้น เจตคติ และพฤติกรรมเป็นไปในทางสร้างสรรค์มากขึ้น

ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนการสอนด้านการประเมินผลการเรียนรู้ด้านความรู้วัดจากผลงานของนักศึกษา มีการทดสอบการฝึกปฏิบัติการ

ใช้อุปกรณ์ ผลงานภาพถ่ายตามหลักทฤษฎีและ การนำเสนอผลงาน ภาพถ่ายประชาสัมพันธ์ในงานต่างๆ การวัดทักษะการวิเคราะห์เชิง ตัวเลขโดยวัดจากการสอบปลายภาคโดยเน้นข้อสอบให้วิเคราะห์ ภาพถ่าย และการนำเสนอ ด้านทักษะการสื่อสารวัดจากผลงานที่ทำเป็น กลุ่ม และรายบุคคล ในส่วนของ ทักษะการใช้เทคโนโลยีมีการนำเสนอ ผลงานผ่านสื่อออนไลน์ ด้านคุณธรรม-จริยธรรม วัดจากพฤติกรรม การเข้าห้องเรียน และส่งงานที่ได้รับมอบหมายตรงเวลา สุดท้ายด้านทักษะ ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลวัดจากผลงานที่ทำเป็นกลุ่มเป็นหลัก จากผล การประเมินนักศึกษาที่มีความพึงพอใจ และมีผลสัมฤทธิ์สูงขึ้น โดยมี ตารางเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของวิชา DMD319 ดังนี้

ค่าสถิติ	ภาคการศึกษาที่ 1/2554 (ก่อนใช้ PBL และ Case Study)	ภาคการศึกษาที่ 2/2555 (หลังใช้ PBL และ Case Study)
Max	72.00	80.00
Min	48.00	23.00
SD	5.99	10.38
Mean	60.78	65.82
Class GPA	2.39	2.48

คณะนิเทศศาสตร์

รายวิชา การวิเคราะห์การตลาดเพื่องานประชาสัมพันธ์

สำหรับสาขาวิชาการประชาสัมพันธ์และสื่อสารการตลาด เสนอผล การสอนในรายวิชา PRS305 การวิเคราะห์การตลาดเพื่องาน ประชาสัมพันธ์ ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 โดย อาจารย์สุทธิดา นาคเจริญ วิชานี้เป็นรายวิชาที่เน้นการวิเคราะห์ สถานการณ์ต่างๆตาม สภาพที่เป็นจริง กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญวิชา มุ่ง ศึกษาแนวทางการวิเคราะห์การตลาด การวิเคราะห์ปัจจัยภายในและ ภายนอกองค์กรธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมทางการตลาด การวิเคราะห์ ส่วนประสมทางการตลาดและพฤติกรรมผู้บริโภคในเชิงการ ประชาสัมพันธ์เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการวางแผนงานประชาสัมพันธ์

การเรียนการสอนในรายวิชา PRS305 ในแต่ละครั้งที่จัดการ เรียนการสอน เนื้อหาจะแตกต่างกันออกไป โดยผู้สอนมีการแบ่งหัวข้อ การเรียนการสอนตามลำดับความสำคัญ และความเหมาะสมของเนื้อหา ที่ระบุไว้ในรายละเอียดของวิชา และมีการใช้เทคนิคการเรียนการสอนที่ หลากหลาย และทันต่อสถานการณ์ปัจจุบัน รวมไปถึงการนำเทคนิคการ เรียนการสอนแบบ PBL (Problem Based Learning) โดยให้นักศึกษา ร่วมกันกำหนดองค์การทางด้านการประชาสัมพันธ์ที่ผู้เรียนต้องการจะ ศึกษาเป็นกรณีศึกษาตามความสนใจของผู้เรียน การจัดกลุ่มผู้เรียนให้มี ขนาดเล็ก (กลุ่มละ 3 – 5 คน) เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักการแลกเปลี่ยน เรียนรู้ซึ่งกันและกันได้อย่างทั่วถึง เป็นการส่งเสริมให้นักศึกษามีการ ทำงานเป็นทีม โดยเน้นให้นักศึกษามีความรับผิดชอบต่อตนเองและ ส่วนรวม พร้อมทั้งการเปลี่ยนกันเป็นหัวหน้ากลุ่ม เพื่อให้ผู้เรียนสามารถ บรรณาการความคิดได้โดยนำวิชาที่เรียนก่อนหน้ามาประยุกต์ใช้ใน การเรียนการสอน โดยมีผู้สอนคอยอำนวยความสะดวก (facilitator) และคำแนะนำ (quide) การใช้ปัญหาเป็น ตัวกระตุ้น (สิ่งเร้า)ให้เกิดการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักนำ กระบวนการแก้ไขปัญหามาใช้ได้อย่างหลากหลาย และการกำหนด

ผู้เรียนเป็นผู้แก้ปัญหาโดยการแสวงหาข้อมูลใหม่ๆ หรือการค้นคว้าด้วยตนเอง (self-directed learning) เพิ่มเติม จากผลการประเมินนักศึกษามีความพึงพอใจ และมีผลสัมฤทธิ์สูงขึ้น โดยมีตารางเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของวิชา PRS305 ดังนี้

ค่าสถิติ	ภาคการศึกษาที่ 2/2554 (ก่อนใช้ PBL)	ภาคการศึกษาที่ 2/2555 (หลังใช้ PBL)
Max	91.00	88.00
Min	27.00	27.00
SD	13.51	13.72
Mean	64.07	65.63
Class GPA	2.25	2.41

ปัญหาที่พบในการสอน คือผู้เรียนบางคนขาดความพร้อมในการเรียน และขาดความมั่นใจในการนำเสนอ ไม่ค่อยตอบคำถามและแสดงความคิดเห็นในชั้นเรียนในช่วงแรกของการเรียนแต่ช่วงหลังนักศึกษามีการปรับตัวในการเรียนดีขึ้นตามลำดับส่วนการประเมินวัดจากทั้งในส่วนของผลงานนักศึกษาและพฤติกรรมของนักศึกษาทั้งปัจเจกบุคคลและกลุ่ม

คณะนิเทศศาสตร์

รายวิชา เทคนิคการนำเสนอผลงานโฆษณา

สาขาวิชาการโฆษณาได้ใช้ PBL ให้คิดสร้างสรรค์...สนุกกับการเรียน โดย อาจารย์พงศ์สิน พรหมพิทักษ์ ในรายวิชา ADS 440 เทคนิคการนำเสนอผลงานโฆษณา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้นักศึกษาทราบถึงความสำคัญของการนำเสนอผลงานโฆษณา ที่มีต่อ บริษัทตัวแทนโฆษณา ผ่านสื่อต่างๆ อย่างสร้างสรรค์ สร้างแนวความคิดในการนำเสนอผลงาน เพื่อการดึงดูดใจผู้ชมได้อย่างมีประสิทธิภาพและตรงกับกลุ่มเป้าหมาย ด้านการเรียนการสอนมีทั้งภาคทฤษฎี และปฏิบัติทั้งนี้เพื่อให้นักศึกษาได้นำหลักทฤษฎีไปประยุกต์ใช้กับผลงานที่ทำส่ง ได้อย่างมีคุณภาพ

การเรียนในรายวิชานี้ นักศึกษาค่อนข้างจะสนุกเพราะเป็นวิชาที่เน้นปฏิบัติ แต่ผู้สอนก็ได้นำหลัก การเรียนที่ใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem Based Learning) หรือ PBL เข้ามาช่วย และส่งเสริมให้นักศึกษาเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self – directed Learning) อีกทั้งให้รู้จักการเรียนรู้ออกแบบการเรียนรู้ในกล่มย่อย (Small Group Learning) เพื่อให้นักศึกษาคิดสร้างสรรค์สนุกกับการเรียนมากยิ่งขึ้นโดยให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการออกแบบการเรียนรู้ร่วมกันโดยใช้ปัญหาเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ โดยผู้สอนคอยเป็นผู้อำนวยการความสะดวกและให้คำแนะนำ

ปัญหาที่พบนักศึกษาบางคนที่มีนิสัยขาดความรับผิดชอบอาศัยเพื่อนไม่ทำงานเมื่อเข้าสู่กระบวนการเรียนแบบ PBL นักศึกษาเหล่านี้จะปรับตัวลำบากจะไม่ค่อยมาเรียนซึ่งผู้สอนเองก็มีมาตรการบังคับใช้และเฝ้าติดตามพฤติกรรมของนักศึกษาเหล่านี้อย่างใกล้ชิด เช่น ให้นำหลักฐานการทำงานรวมถึงการอธิบาย แสดงวิธีทำของผลงานให้ฟัง และผู้สอนเองก็ได้นำหลักศานมาสอนเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของเขาให้ไปในทางที่ดีขึ้นซึ่งก็ใช้ได้ผล

ด้านการประเมินผู้ศึกษาได้แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่

1. ความรู้ (knowledge) เป็นการประเมินจากการแก้ปัญหาของนักศึกษาจากงานที่ให้ไปทำทั้งงานกลุ่มและงานเดี่ยว จะไม่เน้นความจำ

2. ทักษะ(skill) ประกอบไปด้วยทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง ทักษะการใช้เหตุผล ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ทักษะในการตัดสินใจ ทักษะในการสื่อสาร ปฏิสัมพันธ์ และการทักษะในการประเมินตนเอง

3. เจตคติ (attitude) ประเมินความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ ความซื่อสัตย์ การตรงต่อเวลา มนุษยสัมพันธ์กับผู้อื่น และความใฝ่รู้

โดยการประเมินทั้ง 3 ส่วนนี้ผู้สอนได้มีการออกแบบเกณฑ์การประเมินแต่ละข้อเพื่อให้การวัดผลมีผลสัมฤทธิ์มากที่สุดทั้งประเมินขณะเข้ากลุ่มและหลังสิ้นสุดการเรียนการสอนเพื่อให้ผลย้อนกลับ (feedback) กับผู้เรียนตลอดเวลาจากผลการประเมินนักศึกษามีความพึงพอใจ และมีผลสัมฤทธิ์สูงขึ้น โดยมีตารางเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของวิชา ADS400 ดังนี้

ค่าสถิติ	ภาคการศึกษาที่ 1/2554 (ก่อนใช้ PBL)	ภาคการศึกษาที่ 2/2555 (หลังใช้ PBL)
Max	81.00	88.00
Min	0.00	15.00
SD	15.00	12.24
Mean	55.77	63.44
Class GPA	2.04	2.20

คณะบริหารธุรกิจ

รายวิชา: การเงินธุรกิจ

สาขาวิชาการจัดการ คณะบริหารธุรกิจ ได้เสนอผลการใช้เทคนิคการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในรายวิชา: การเงินธุรกิจ เป็นการเรียนแบบร่วมมือเทคนิคร่วมกันคิด (Numbered heads together) เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการเงินธุรกิจ ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตชลบุรีด้วยการเรียนแบบร่วมมือ เทคนิคร่วมกันคิด (Numbered heads together) แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มด้วยกลุ่มละ 4-5 คน ที่มีความสามารถคละกัน แต่ละคนจะมีหมายเลขประจำตัว เมื่อครูถามคำถาม หรือมอบหมายงานให้ทำ แล้วให้นักเรียนได้อภิปรายในกลุ่มย่อยจนมั่นใจว่าสมาชิกในกลุ่มทุกคนเข้าใจในคำตอบ ครูจึงเรียกหมายเลขประจำตัวผู้เรียนหมายเลขที่ครูเรียกจะเป็นผู้ตอบคำถามดังกล่าว วิธีการเรียนแบบนี้เป็นเทคนิคหนึ่งของการเรียนแบบร่วมมือ มีขั้นตอนในการเรียนการสอนดังต่อไปนี้

ขั้น 1. ทำการ Pre test ในเนื้อหาวิชาก่อนเพื่อให้ทราบข้อมูลเบื้องต้นของความเข้าใจของนักศึกษาแต่ละคน

ขั้น 2. ในคาบแรกของการเรียนการสอน ครูแนะนำทักษะในการเรียนรู้ร่วมกัน ระเบียบ บทบาทและหน้าที่ของสมาชิกทุกคนและจัดกลุ่ม

นักเรียนกลุ่มละ 4 คน ซึ่งในกลุ่มจะมีทั้งนักเรียนที่เรียนเก่ง 1 คน ผู้ที่เรียนปานกลาง 2 คน ผู้ที่เรียนอ่อน 1 คน แต่ละคนมีหมายเลขประจำตัว

ขั้น 3. ครูนำเข้าสู่บทเรียน แนะนำเนื้อหาและแหล่งค้นคว้าข้อมูล และอธิบายขั้นตอนในการทำงาน จากนั้นถามคำถาม / มอบหมายงานให้แต่ละกลุ่มทำ

ขั้น 4. ให้ผู้เรียนอภิปรายในกลุ่มย่อยจนมั่นใจว่าสมาชิกในกลุ่มทุกคนเข้าใจคำตอบ

ขั้น 5. ครูถามคำถาม โดยเรียกหมายเลขประจำตัวผู้เรียน หมายเลขที่ครูเรียกจะเป็นผู้ยกมือตอบคำถามจากนั้นจะทำการตรวจสอบผลงาน

และทดสอบ ครูจะทำการตรวจสอบและเปรียบเทียบผลงานของแต่ละกลุ่ม แล้วทดสอบนักเรียนทุกคนในห้อง (สอบเดี่ยว) นำคะแนนแต่ละกลุ่มมารวมกันแล้วหาค่าเฉลี่ยกลุ่มที่ได้รับคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด เป็นอันดับที่ 1, 2 และ 3 จะได้รับรางวัลหรือติดประกาศไว้ที่บอร์ดหน้าห้องเรียน

ขั้น 6. สรุป และประเมินผลการทำงาน ครูและนักเรียนช่วยกันสรุป และประเมินผลงานของแต่ละกลุ่มว่าควรปรับปรุงแก้ไขอย่างไร ครูอธิบายเพิ่มเติมถ้านักเรียนยังไม่เข้าใจ

ขั้นที่ 7. ทำการ Post test นักศึกษาเพื่อดูถึงการพัฒนาของนักศึกษา สรุปผล นักศึกษาในกลุ่มทดลองมีผลการเรียนที่ดีขึ้นเมื่อเทียบกับกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ปัญหาที่พบ : จะใช้ได้ผลกับนักศึกษาที่มีพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ดี แต่จะมีปัญหาบ้างกับนักศึกษาที่มีพื้นฐานอ่อนมาก

คณะบริหารธุรกิจ

รายวิชา: การตลาดระหว่างประเทศ

สาขาวิชาการตลาด เสนอผลการสอนวิชา MKT445 การตลาดระหว่างประเทศ โดยอาจารย์ ธีรุตย์ กนกธร มีวัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์จากการเรียนด้วยกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง
 2. เพื่อให้ นักศึกษามีเจตคติที่ดีและมีการค้นคว้าจากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย
 3. เพื่อให้ อาจารย์ผู้สอน ได้พัฒนาตนเองและบริหารชั้นเรียนให้สอดคล้องกับวิธีการจัดการเรียนรู้แต่ละครั้ง
- หลักการในการเรียนด้วยกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง

1. การเรียนรู้อย่างมีความสุข อันเนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้ที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล คำนึงถึงการทำงานของสมองที่ส่งผลต่อการเรียนรู้และพัฒนาการทางอารมณ์ของผู้เรียน
2. มีการเชื่อมโยงประสบการณ์เดิมกับการเรียนรู้ใหม่ และนำผลการเรียนรู้ไปใช้ในชีวิตจริงได้
3. การเรียนรู้จากการได้คิดและลงมือปฏิบัติจริง เป็นผลจากการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้คิด ไม่ว่าจะเกิดจากสถานการณ์หรือคำถามก็ตาม และได้ลงมือปฏิบัติจริงซึ่งเป็นการฝึกทักษะที่สำคัญคือ การแก้ปัญหา ความมีเหตุผล
4. เป็นการเรียนรู้ที่ผสมผสานสาระความรู้ด้านต่างๆ รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ความดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในวิชาที่จัดให้เรียนรู้

องค์ประกอบสำคัญของวิธีสอนด้วยกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง

1. มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่กระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักคิด วิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์คิดแก้ปัญหาและตัดสินใจ

2. มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่กระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักศึกษาหาความรู้ แสวงหาคำตอบและสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง
3. มีการจัดกิจกรรมเพื่อฝึกและส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมของผู้เรียน

4. มีการสรุปผลการเรียนรู้ที่ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเอง
ตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ

1. การสังเกตความสามารถด้านมนุษยสัมพันธ์ เป็นความสามารถในการเรียนรู้และเข้าใจถึงอารมณ์ ความรู้สึกนึกคิด ตลอดจนเจตนาของผู้อื่นและสามารถสื่อสารเพื่อลดความขัดแย้งได้
2. ความสามารถในการเข้าใจตนเอง เป็นความสามารถในการรู้จักและเข้าใจอารมณ์ ความรู้สึกนึกคิดของตนเองได้ดี ฝึกฝนควบคุมตนเองได้ทั้งกายและจิต ติดตามสิ่งที่ตนเองสนใจและแสวงหาผลสำเร็จได้

ผลที่ได้รับ

1. จากการเรียนการสอนเชิงบูรณาการ ในรายวิชาการตลาดระหว่างประเทศ พบว่า การสร้างความสัมพันธ์เชิงบวกกับผู้เรียน การเป็นแบบอย่างที่ดี การสร้างสภาพแวดล้อมที่เกื้อกูลต่อการเรียนรู้ และการประพฤติปฏิบัติของผู้เรียน การสร้างระบบและการสื่อสารกับผู้เรียนให้ชัดเจน การสร้างระบบควบคุม กำกับ ดูแล ด้วยความเป็นธรรมและเป็นประชาธิปไตย
2. จากการเรียนการสอนเชิงบูรณาการ ในรายวิชาการตลาดระหว่างประเทศ พบว่า นักศึกษามีเจตคติและมีการค้นคว้าจากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายต่อการเรียนวิชาการตลาดระหว่างประเทศที่ดีเกินร้อยละ 80

สาขาวิชาโลจิสติกส์และโซ่อุปทาน เสนอผลการสอนในรายวิชา

LSC303 การจัดการการขนส่ง

โดย อาจารย์ขวัญเรือน สิ้นณรงค์ มีวัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์จากการเรียนด้วยกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง
2. เพื่อให้ นักศึกษามีเจตคติที่ดีและมีการค้นคว้าจากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย
3. เพื่อให้ อาจารย์ผู้สอน ได้พัฒนาตนเองและบริหารชั้นเรียนให้สอดคล้องกับวิธีการจัดการเรียนรู้แต่ละครั้ง

หลักการในการเรียนด้วยกระบวนการ การเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self study)

1. ให้ผู้เรียนประเมินความสามารถในการเรียนของตนเองก่อนด้วยการทดสอบก่อนเรียน เพื่อวัดความสามารถในการเรียน และประเมินความรู้ของกลุ่มเรียน
2. จัดให้ผู้เรียนจับกลุ่ม กลุ่มละ 5-7 คน เพื่อศึกษาค้นคว้าตามประเด็นหัวข้อที่เรียนในรายวิชาโดยกำหนดหัวข้อ รูปแบบการขนส่งให้นักศึกษาค้นคว้าและเขียนรายงานส่งตามกำหนดระยะเวลา
3. อาจารย์ผู้สอนกำหนดระยะเวลาในการส่งงานพร้อมคะแนนในการประเมินผลในแต่ละกิจกรรมของรายวิชา
4. อาจารย์ผู้สอนคอยให้คำแนะนำแหล่งความรู้ต่างๆที่เกี่ยวข้องกับรายวิชาการจัดการขนส่ง เช่น เว็บไซต์

<http://www.railway.co.th/>, www.logisticsthailand.com,

<http://www.port.co.th/> ฯลฯ,วารสารสิ่งพิมพ์ เช่น เทคโนโลยีการ

ขนส่งสาธารณะในเมืองระบบขนส่งสาธารณะใน กรุงเทพฯ ,การแก้ปัญหาการตัดสินใจในอุตสาหกรรมการขนส่งและลอจิสติกส์ ฯลฯ

5. ให้ผู้เรียนเรียนรู้จากการเข้ากิจกรรมศึกษาดูงานท่าเรือ บริษัทแหลมฉบัง อินเตอร์เนชั่นแนล เทอร์มินัล จำกัด อำเภอสัตหีบ จ.ชลบุรี เพื่อเรียนรู้การขนส่งทางเรือและการประกันภัยการขนส่งทางเรือ

หลักการในการเรียนด้วยกระบวนการ กรณีศึกษา (Case study)

1. ศึกษาจากการดูVDOเพื่อวิเคราะห์การวางแผน และสรุปผล เช่น
กรณีตัวอย่าง Transport Safety การจัดการด้านความปลอดภัย
ในงานขนส่ง

ผลที่ได้รับ

1. ผู้เรียนได้ประเมินความสามารถของตนเองก่อนการเรียน
2. ผู้เรียนได้เรียนรู้จากสถานการณ์ประกอบการจริง
3. ผู้สอนสามารถประเมินความสามารถของผู้เรียนได้ใน
ระยะเวลาที่กำหนด
4. กระตุ้นความสนใจของผู้เรียนได้ดีขึ้น

คณะบริหารธุรกิจ

รายวิชา: การวิจัยทรัพยากรมนุษย์

สาขาวิชา การจัดการทรัพยากรมนุษย์ ได้ดำเนินการในรายวิชา HRM 482 การวิจัยทรัพยากรมนุษย์ โดย อาจารย์อริสรา เสริมแก้ว คณะบริหารธุรกิจ มีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ให้นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์จากการเรียนด้วยกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง มีเจตคติที่ดีและมีการค้นคว้าจากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย อีกทั้งเพื่อให้อาจารย์ผู้สอน ได้พัฒนาตนเองและบริหารชั้นเรียนให้สอดคล้องกับวิธีการจัดการเรียนรู้

หลักการในการเรียนด้วยกระบวนการ การเรียนรู้ด้วยตนเอง

(Self study)

1. ให้ผู้เรียนประเมินความสามารถในการเรียนของตนเองก่อนด้วยการทดสอบก่อนเรียน เพื่อวัดความสามารถในการเรียน และประเมินความรู้ของกลุ่มเรียน
2. จัดกิจกรรมเป็นกลุ่มๆละไม่เกิน 12 คน เพื่อศึกษาค้นคว้าเป็นกลุ่มย่อยๆจากกรณีศึกษา
3. อาจารย์ผู้สอนกำหนดระยะเวลาในการส่งงานพร้อมคะแนนในการประเมินผลของรายวิชาในแต่ละกิจกรรม
4. ให้ผู้เรียนเรียนรู้จากการเข้ากิจกรรมศึกษาดูงานในงาน Thailand research expo 2012 เพื่อศึกษากระบวนการต่างๆที่ได้จากการวิจัย

หลักการในการเรียนด้วยกระบวนการการสอนแบบเน้นวิจัย (Research Based Learning)

1. อาจารย์ผู้สอนประเด็นหัวเรื่อง เพื่อให้นักศึกษาไปคิดต่อยอดในการทำวิจัย
2. ผู้เรียนช่วยกันระดมพลังสมอง เพื่อให้ทำตามขั้นตอนของการวิจัย
3. ผู้สอนประเมินผลการเรียนรู้จากการวิจัยทุกขั้นตอนตามระยะเวลาที่กำหนด

หลักการในการเรียนด้วยกระบวนการการเรียนรู้จากประสบการณ์

(Experience Learning)

1. ผู้เรียนนำความรู้ที่ได้จากการวิจัยไปใช้ในงานวิจัยกลุ่มตั้งแต่ขั้นตอนของการกำหนดประเด็นปัญหา การ ทบทวนวรรณกรรม การกลุ่มกลุ่มประชากร การออกแบบเครื่องมือ การเก็บรวบรวมข้อมูล การเขียน รายงานผล และการนำเสนอผลงานวิจัย โดยมีผู้เชี่ยวชาญและผู้สอนเป็นผู้ให้คำแนะนำ
2. ผู้เรียนต้องใช้ทักษะในการนำเสนอ การสื่อสาร ในการนำเสนอข้อมูลต่อสาธารณะ

ผลที่ได้รับผู้เรียนได้เรียนรู้เห็นของจริงได้ประยุกต์ใช้กับประสบการณ์จริง นอกจากนี้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ภายในสมัชชิกกลุ่มได้

คณะบริหารธุรกิจ

รายวิชา: การจัดการความปลอดภัยทางอุตสาหกรรม

สาขาการจัดการอุตสาหกรรมรายวิชาเสนอผลการสอนรายวิชา IMG 463 การจัดการความปลอดภัยทางอุตสาหกรรม โดย อาจารย์จักรพันธ์ เพ็ชรขำ มีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการจัดการทางอุตสาหกรรมสูงขึ้น มีเจตคติที่ดีและตระหนักถึงความสำคัญต่อการเรียนวิชาการจัดการทางอุตสาหกรรม

ดำเนินการสอนโดยจัดให้ผู้เรียนเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง เห็นประจักษ์ด้วยตาของ

ตนเอง มีการเชื่อมโยงประสบการณ์เดิมกับการเรียนรู้ใหม่ นำไปสู่การปรับใช้ในการดำรงชีวิตในสังคม มีการเสริมสร้างและพัฒนาทักษะของผู้เรียนในหลากหลายด้าน ไม่ว่าจะเป็น ทักษะความรับผิดชอบต่อการตรงต่อเวลา ความมีระเบียบวินัย การอยู่ร่วมกับผู้อื่น ความมีมนุษยสัมพันธ์ การปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์และกาลเทศะ การรู้จักสังเกต และทักษะการแก้ปัญหา เป็นต้น

ผลที่ได้รับจากการเรียนการสอนเชิงบูรณาการ ในรายวิชาการจัดการความปลอดภัยทางอุตสาหกรรมพบว่า นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการจัดการความปลอดภัยทางอุตสาหกรรมสูงกว่า ก่อนเข้าร่วมโครงการร้อยละ 21 จากการเรียนการสอนเชิงบูรณาการ ในรายวิชาการจัดการความปลอดภัยทางอุตสาหกรรม พบว่านักศึกษามีเจตคติและความตระหนักของนักศึกษาต่อการเรียนวิชาการจัดการความปลอดภัยทางอุตสาหกรรมที่ดีเกินร้อยละ 80

คณะนิติศาสตร์

รายวิชา: วิชาความศาลจำลอง และการให้คำแนะนำทางกฎหมาย (Lawyer Practice, Moot Court and Principles on Legal Advice)

สาขาวิชานิติศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ เสนอผลการใช้เทคนิคการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในรายวิชา :LAW 458 วิชาความศาลจำลอง และการให้คำแนะนำทางกฎหมาย (Lawyer Practice, Moot Court and Principles on Legal Advice) โดย ดร.สะอาด หอมมณี : เพื่อให้ นักศึกษาทราบถึงปัญหาในการดำเนินคดี ที่เป็นปัญหาในทางปฏิบัติเพื่อ ส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับกระบวนการต่าง ๆ ในการดำเนินคดี ความ ชำนาญส่วนบุคคลในการเลือกขั้นตอนในการปฏิบัติการในศาลทั้งก่อน และระหว่างพิจารณาคดี ฝึกฝนการปฏิบัติงานในหน้าที่ของที่ปรึกษา การให้คำแนะนำและปรึกษากำหมายที่เกิดขึ้นจริงที่ประชาชนมาขอ คำปรึกษา ตลอดจนการแก้ปัญหาคดีที่สมมุติขึ้น ภายใต้การควบคุม ของอาจารย์ที่ปรึกษา การร่างนิติกรรม และสัญญาต่าง ๆ การจัดทำ เอกสารทางกฎหมาย การจัดตั้งและบริหารสำนักงานกฎหมาย

ปัญหาในการดำเนินคดี ที่เป็นปัญหาในทางปฏิบัติเพื่อส่งเสริม ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการต่าง ๆ ในการดำเนินคดี ความชำนาญส่วนบุคคลในการเลือกขั้นตอนในการปฏิบัติการในศาลทั้งก่อนและระหว่าง พิจารณาคดี ฝึกฝนการปฏิบัติงานในหน้าที่ของที่ปรึกษา การให้ คำแนะนำและปรึกษากำหมายที่เกิดขึ้นจริงที่ประชาชนมาขอคำปรึกษา ตลอดจนการแก้ปัญหาคดีที่สมมุติขึ้น ภายใต้การควบคุมของ อาจารย์ที่ปรึกษา การร่างนิติกรรม และสัญญาต่าง ๆ การจัดทำเอกสาร ทางกฎหมาย การจัดตั้งและบริหารสำนักงานกฎหมายการเรียนการสอน ในรายวิชา LAW458 แบ่งออกเป็น 15 สัปดาห์สำหรับการจัดการเรียน การสอนในชั้นเรียน และ 1 สัปดาห์สำหรับการสอบปลายภาค ในแต่ละ ครั้งที่จัดการเรียนการสอน เนื้อหาจะแตกต่างกันออกไป โดยผู้สอนแบ่ง เนื้อหาออกเป็นสามส่วน ส่วนแรกเน้นให้ความสำคัญเกี่ยวกับความ เข้าใจในการดำเนินคดีในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งในคดีแพ่ง และคดีอาญา รวมถึงขั้นตอนในการปฏิบัติในชั้นศาลเพื่อให้ทราบถึงมารยาทในทาง

ศาลและการปฏิบัติตัวเมื่ออยู่ในศาล ส่วนที่สองให้นักศึกษาดูงานและวิธีการปฏิบัติงานจริงในศาลเพื่อเป็นประสบการณ์ในการเรียนรู้วิธีการว่าความจากการพิจารณาคดีในศาลจริง และสุดท้ายให้นักศึกษาทางการแสดงศาลจำลองจากโครงการที่จัดขึ้นเพื่อให้มีการปฏิบัติงานจริงจากการศึกษาดูงานและการเรียนรู้ในห้องเรียน จึงเป็นการเพิ่มเติมประสบการณ์ของตัวนักศึกษาเอง

ผู้สอนได้นำเทคนิคการเรียนการสอนที่ได้จากการเข้ารับการอบรมการจัดการความรู้ในเรื่องของการเรียนการสอนและจากการแลกเปลี่ยนความรู้โดยมาปรับปรุงพัฒนาการเรียนมาใช้ในการเรียนการสอนในรายวิชามีตัวอย่างกรณีศึกษาเกี่ยวกับคำพิพากษาฎีกาที่เกิดขึ้นจริง

นำเทคนิคการเรียนการสอนแบบ Problem-based Learning (PBL) และ Case Study (กรณีศึกษา) มาใช้ในการเรียนการสอนในแต่ละคาบ ดังนี้

บรรยายสรุปหลักการ และวิธีการต่าง ๆ ในการว่าความในรูปแบบต่างๆ ทั้งในการศึกษาในห้องเรียน เรียนรู้จากการสัมผัสการว่าความจริง และนำความรู้ที่ได้ดังกล่าวมาฝึกแสดงศาลจำลองซึ่งอยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของอาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการดำเนินคดีให้นักศึกษาช่วยกันคิด และวิเคราะห์ข้อพิพาทที่เกิดขึ้นและเลือกใช้หลักกฎหมายที่ถูกต้องในการตัดสินใจข้อพิพาทดังกล่าว ทั้งยังให้นักศึกษาวางแผน ตัดสินใจ และปฏิบัติงานโดยใช้สถานการณ์จริง(ศาลจำลอง) (การแก้ปัญหา (problem)) โดยการแบ่งกลุ่ม(การทำงานเป็นทีม (teamwork)) (การบูรณาการความคิด (integrated ideas))(นักศึกษาคดีที่จะนำมาแสดงศาลจำลองเอง) โดยเริ่มตั้งแต่การเลือกประเภทคดีการจัดวางตำแหน่งต่าง ๆ ของกลุ่มบุคคลการวางตัวรวมถึงการพิจารณาในชั้นศาลตลอดจน (มีกระบวนการแก้ปัญหา (problem solving process)) จากนั้นให้วิเคราะห์ และประเมินผลการดำเนินงาน รวมถึงการซักถามข้อสงสัยจากกลุ่มอื่น ในการแสดง(การเรียนรู้ด้วยตนเอง (self-learning))

สำหรับการประเมินผลในรายวิชา ผู้สอนได้แบ่งการประเมินผล ดังนี้

1. การสอบปลายภาคที่เน้นความเข้าใจในเนื้อหารายวิชา
2. จากกรณีศึกษาและการดูงานในศาล
3. จากการมีส่วนร่วมและขั้นตอนในการแสดงศาลจำลอง

ข้อดี นักศึกษาส่วนใหญ่กระตือรือร้นในการแสวงหาข้อมูลจากแหล่งอื่น ๆ ทั้งจากห้องสมุด จากผู้มีประสบการณ์ในทางกฎหมาย เพื่อทำความเข้าใจในการว่าความ และวิธีการดำเนินการในชั้นศาลมากขึ้น รวมทั้งนักศึกษาสามารถเห็นการปฏิบัติงานจริงของทั้งผู้มีประสบการณ์ในทางศาลไม่ว่าจะเป็นทนายความ พนักงานอัยการ หรือกระทั่งผู้พิพากษาผู้พิจารณาคดีความและยังสามารถนำความรู้ความเข้าใจต่าง ๆ มาใช้ในการแสดงศาลจำลองได้อย่างถูกต้อง เป็นการสร้างประสบการณ์ในตัวเองมากยิ่งขึ้น

นักศึกษาบางคนไม่มีส่วนร่วมในการแสดงศาลจำลอง และไม่มี ความกระตือรือร้นในการศึกษาดูงานหรือแม้กระทั่งไม่แสวงหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับรายวิชา โดยจะเน้นการเข้าเรียนเท่านั้น จึงทำให้ นักศึกษาที่มีความกระตือรือร้นจะมีประสบการณ์มากกว่านักศึกษาที่เพิกเฉยต่อ การให้งาน แต่เมื่อมีการนำเทคนิคแบบ PBL และ Case Study มาใช้ จึงทำให้นักศึกษาต้องเรียนรู้ด้วยตนเองมากขึ้นและเกิดปัญหาสำหรับ นักศึกษาที่ปรับตัวไม่ได้

หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย

รายวิชา การจัดการการตลาด (Marketing Management)

หลักสูตรในระดับบัณฑิตศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต ได้เสนอผลตัวอย่างรายวิชาในหลักสูตรที่มีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในรายวิชาการจัดการการตลาด (Marketing Management MKT 524) เนื้อหาวิชาที่สำคัญของรายวิชาดังกล่าว จะเกี่ยวข้องกับกระบวนการการบริหารตลาดในปัจจุบัน เทคนิค และเครื่องมือในการวิเคราะห์ตลาด พฤติกรรมผู้บริโภค การแบ่งส่วนตลาด การพยากรณ์ความต้องการของตลาด โดยอาศัยการวิเคราะห์สภาวะแวดล้อมภายในและภายนอกที่มีผลกระทบต่อการบริหารงานการตลาด การวิจัยตลาด การเลือกกลยุทธ์ และการจัดการเกี่ยวกับส่วนผสมทางการตลาด การวางแผน การจัดองค์การ การควบคุมและการประเมินผลแผนงานทางการตลาด

จากเนื้อหาดังกล่าวข้างต้น ผู้สอนจะให้วิธีการจัดรูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้การบรรยายแต่เพียงวิธีเดียว อาจส่งผลให้นักศึกษาขาดหลักคิดในเชิงนโยบาย ขาดการวิเคราะห์ และขาดความคิดสร้างสรรค์ ดังนั้น อาจารย์ผู้สอนในรายวิชาดังกล่าว จึงได้จัดรูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยใช้วิธีดังต่อไปนี้

1. การใช้กรณีศึกษา (Case study) โดยให้นักศึกษาในชั้นเรียนได้แบ่งกลุ่มและมอบหมายให้แต่ละกลุ่มได้ทำการศึกษาเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในด้านธุรกิจภายใต้คำแนะนำและความช่วยเหลือจากอาจารย์ผู้สอน เพื่อให้ให้นักศึกษาเห็นภาพได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น แล้วทำการให้ความคิดอย่างสร้างสรรค์ในการหาวิธีการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในแต่ละกรณี วิธีดังกล่าวช่วยส่งเสริมให้นักศึกษาได้ลงมือปฏิบัติ ได้ฝึกคิดวางแผนงานอย่างเป็นระบบ เป็นขั้นเป็นตอน พร้อมทั้งฝึกการทำงานเป็นทีม ฝึกทักษะการเป็นผู้นำและผู้ตาม นอกจากนี้การใช้กรณีศึกษา ยังช่วยเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้วิเคราะห์ถึงแนวทางและความเป็นไปได้ของการใช้เครื่องมือทางการบริหารธุรกิจ และฝึกการประเมินผล เพื่อนำ

ประเด็นที่ได้รับจากการประเมินผลมาปรับปรุงแผนการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. ในการกำหนดกรณีศึกษานั้น อาจารย์ผู้สอนควรกำหนดหัวเรื่องหรือประเด็นของโครงการให้ชัดเจน และควรเป็นประเด็นที่ท้าทาย และสามารถต่อยอดองค์ความรู้ในรายวิชานั้นๆ ให้กับนักศึกษาได้

3. การอภิปราย (Discussions) เป็นการเรียนรู้จากผู้เรียนในชั้นเรียน โดยผู้สอนจะกระตุ้นให้ผู้เรียนได้ฝึกคิดเชิงวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล และสามารถสังเคราะห์องค์ความรู้ใหม่ๆ ได้ อาจารย์ผู้สอนจะใช้วิธีการตั้งประเด็นที่สอดคล้องกับเนื้อหาของรายวิชาและวัตถุประสงค์การเรียนรู้ และเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้แสดงความคิดเห็น พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมแก่นักศึกษา นอกจากนี้ อาจารย์ผู้สอนควรเตรียมคำถามที่ช่วยให้นักศึกษาได้ฝึกคิดวิเคราะห์และแก้ไขปัญหา ในบางครั้งอาจสลับเปลี่ยนให้นักศึกษาเป็นผู้ตั้งคำถามระหว่างกันเองด้วย

4. ผลที่ได้รับจากการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยใช้วิธีใช้กรณีศึกษา และวิธีการอภิปรายร่วมกันทั้ง 2 วิธี ส่งผลให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ในเนื้อหาวิชาที่เรียนได้ดียิ่งขึ้น รวมทั้งเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ลงมือปฏิบัติงาน สร้างสรรค์แผนการบริหารงานธุรกิจได้อย่างเป็นรูปธรรม

หลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย

รายวิชา การจัดการการตลาดและแบรนด์ (Marketing and Brand Management)

ตัวอย่างรายวิชาในหลักสูตรที่มีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในรายวิชา การจัดการการตลาดและแบรนด์ (Marketing and Brand Management CMM 514) เนื้อหาวิชาที่สำคัญของรายวิชาดังกล่าว จะเกี่ยวข้องกับหลักการวางแผนการตลาดและแบรนด์เพื่อใช้ในงานนิเทศศาสตร์ เช่นการโฆษณาและสื่อสารการตลาด การประชาสัมพันธ์และสื่อสารองค์กร และการสื่อสารสื่อดิจิทัล การวิเคราะห์ปัญหาและโอกาส การวางแผนเป้าหมายทางการตลาดและแบรนด์ และการวิเคราะห์กลุ่มเป้าหมาย

จากเนื้อหาดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่า การจัดรูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้การบรรยายแต่เพียงวิธีเดียว อาจส่งผลให้นักศึกษาขาดหลักคิดในเชิงนโยบาย ขาดการวิเคราะห์ และขาดความคิดสร้างสรรค์ ดังนั้น อาจารย์ผู้สอนในรายวิชาดังกล่าว จึงได้จัดรูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยใช้วิธีดังต่อไปนี้

1. การใช้โครงงาน (Project) โดยให้นักศึกษาในชั้นเรียนได้แบ่งกลุ่ม และมอบหมายให้แต่ละกลุ่มคิดสร้างสรรค์แผนการโฆษณาและการสื่อสารการตลาดขององค์กร ภายใต้คำแนะนำและความช่วยเหลือจากอาจารย์ผู้สอน วิธีดังกล่าวช่วยส่งเสริมให้นักศึกษาได้ลงมือปฏิบัติ ได้ฝึกคิดวางแผนงานอย่างเป็นระบบ เป็นขั้นเป็นตอน พร้อมทั้งฝึกการทำงานเป็นทีม ฝึกทักษะการเป็นผู้นำและผู้ตาม นอกจากนี้การใช้โครงงานยังช่วยเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้วิเคราะห์ถึงแนวทางและความเป็นไปได้ของแผนการสื่อสารการตลาด ฝึกการประเมินผล เพื่อนำประเด็นที่ได้รับจากการประเมินผลมาปรับปรุงแผนการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. การตั้งคำถาม (Questions) เป็นการเรียนรู้ที่กระตุ้นให้ผู้เรียนได้ฝึกคิดเชิงวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล และสามารถสังเคราะห์องค์ความรู้ใหม่ๆได้ อาจารย์ผู้สอนจะใช้วิธีการตั้งคำถามที่สอดคล้องกับเนื้อหาของ

รายวิชาและวัตถุประสงค์การเรียนรู้ พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมแก่นักศึกษาที่ตอบคำถาม

3. ผลที่ได้รับจากการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

โดยใช้วิธีทำโครงการ และวิธีการตั้งคำถามร่วมกันทั้ง 2 วิธี ส่งผลให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ในเนื้อหาวิชาที่เรียนได้ดียิ่งขึ้น รวมทั้งเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ลงมือปฏิบัติงาน สร้างสรรค์แผนการโฆษณาและสื่อสารการตลาดได้อย่างเป็นรูปธรรม

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม การใช้โครงการ อาจารย์ผู้สอนควรกำหนดหัวเรื่องหรือประเด็นของโครงการให้ชัดเจน และควรเป็นประเด็นที่ทำทหายและสามารถต่อยอดองค์ความรู้ในรายวิชานั้นๆ ให้กับนักศึกษาได้ ส่วนวิธีการตั้งคำถามอาจารย์ผู้สอนควรเตรียมคำถามที่ช่วยให้นักศึกษาได้ฝึกคิดวิเคราะห์และแก้ไขปัญหา ในบางครั้งอาจสลับเปลี่ยนให้นักศึกษาเป็นผู้ตั้งคำถามระหว่างกันเองด้วย

หลักสูตรนิติศาสตร์มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย

รายวิชา ระเบียบวิธีวิจัยทางกฎหมาย (Research Methodology in Law)

ตัวอย่างรายวิชาในหลักสูตรที่มีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของหลักสูตรนิติศาสตร์มหาบัณฑิตคือรายวิชา LAW 501 ระเบียบวิธีวิจัยทางกฎหมาย (Research Methodology in Law: LAW 501)

เนื้อหาวิชาที่สำคัญของรายวิชาดังกล่าว ระเบียบวิธีการวิจัยที่จะนำมาใช้กับการวิจัยทางนิติศาสตร์ได้ อันประกอบด้วย การวิจัยเชิงคุณภาพ การวิจัยเชิงปริมาณ การรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล การเสนอข้อมูล ตลอดจนวิธีการเขียนโครงการวิจัย (Research proposal)

จากเนื้อหาดังกล่าวข้างต้น หลักสูตรได้ดำเนินการจัดการเรียนการสอนโดยมิได้มุ่งให้มีการบรรยายแต่เพียงอย่างเดียวซึ่งอาจส่งผลให้นักศึกษาขาดหลักคิดในเชิงนโยบาย ขาดการวิเคราะห์และขาดความคิดสร้างสรรค์และการนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาวิทยานิพนธ์ของตน ดังนั้นอาจารย์ผู้สอนในรายวิชาดังกล่าว จึงได้จัดรูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยใช้ฐานคิดจากอดีต ปัจจุบันและอนาคต รวมทั้งสถานการณ์รอบข้างที่อาจจะส่งผลให้กฎหมายมีการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาตลอดเวลา เช่น การเปิดการค้าเสรีอาเซียน ซึ่งส่งผลให้การเรียนการสอนจะต้องพัฒนาไปในทิศทางเดียวกันด้วยนอกจากการเรียนการสอนที่กล่าวข้างต้นยังมีการใช้วิธีดังต่อไปนี้ด้วย

1. การบรรยายหลักกฎหมาย เพื่อมุ่งไปสู่วัตถุประสงค์ ดังนี้

1.1 อธิบายความสำคัญของการวิจัย ความหมายของการวิจัย จรรยาบรรณและจริยธรรมของนักวิจัย ปัญหาเกี่ยวกับการวิจัย การวิจัยเชิงคุณภาพ การวิจัยเชิงปริมาณ การวิจัยทางนิติศาสตร์ขั้นตอนและกระบวนการวิจัยได้

1.2 กำหนดให้นักศึกษาค้นคว้าข้อมูลทางกฎหมายในรูปแบบต่างๆ จากแหล่งต่างๆ รวมทั้งสืบค้นข้อมูลทางกฎหมายจากฐานข้อมูลออนไลน์ได้

1.3 ให้นักศึกษาทำการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลทางกฎหมายทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อหาคำตอบตามเป้าหมายของการวิจัยทางนิติศาสตร์ที่กำหนดไว้ได้

1.4 แนวทางการนำหลักและวิธีวิจัยทางนิติศาสตร์ไปใช้เป็นแนวทางในการทำวิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์หรือการศึกษาค้นคว้าอิสระในระดับนิติศาสตรมหาบัณฑิตได้

2. การใช้โครงการ (Project) โดยให้นักศึกษาคิดประเด็นปัญหาทางกฎหมายเพื่อเป็นฐานคิดในการที่จะนำไปพัฒนาสู่การทำวิทยานิพนธ์และให้นักศึกษาทำการนำเสนอหน้าชั้น โดยมีประเด็นนำเสนอ ดังนี้

2.1 ประเด็นหรือสภาพปัญหาทางกฎหมาย วัตถุประสงค์ สมมติฐาน ขอบเขต วิธีดำเนินการวิจัยและประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

2.2 แนวคิดและทฤษฎีที่ใช้ในการประกอบการทำวิทยานิพนธ์

2.3 หลักกฎหมายที่ใช้ในการประกอบการทำวิทยานิพนธ์

2.4 แนวทางที่จะวิเคราะห์จากสภาพปัญหาที่ตั้งไว้

2.5 สรุปและเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหา

เมื่อนักศึกษาได้นำเสนองานหน้าชั้นแล้วก็ให้เพื่อนร่วมชั้นแสดงความคิดเห็นและวิภาควิจารณ์เพื่อให้เห็นจุดเด่นและจุดด้อยของประเด็นปัญหาที่นำเสนอ

3. การตั้งคำถาม (Questions) เป็นการเรียนรู้ที่กระตุ้นให้ผู้เรียนได้ฝึกคิดเชิงวิเคราะห์อย่างมีเหตุผลและสามารถสังเคราะห์องค์ความรู้ใหม่ๆ ได้ อาจารย์ผู้สอนจะใช้วิธีการตั้งคำถามที่สอดคล้องกับเนื้อหาของรายวิชาและวัตถุประสงค์การเรียนรู้ พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมแก่นักศึกษาที่ตอบคำถาม

ผลที่ได้รับจากการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยใช้วิธีการบรรยาย การทำโครงการและวิธีการตั้งคำถามร่วมกันทั้ง

3 วิธี ส่งผลให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ในเนื้อหาวิชาที่เรียนได้ดียิ่งขึ้น รวมทั้งเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ลงมือปฏิบัติงานและสร้างสรรค์ผลงาน ได้อย่างเป็นรูปธรรม

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม การใช้โครงงาน อาจารย์ผู้สอนควรกำหนด หัวเรื่องหรือประเด็นของโครงงานให้ชัดเจนและควรเป็นประเด็นที่ทำ ทายและสามารถต่อยอดองค์ความรู้ในรายวิชานั้นๆ ให้กับนักศึกษาได้ ส่วนวิธีการตั้งคำถามอาจารย์ผู้สอนควรเตรียมคำถามที่ช่วยให้นักศึกษา ได้ฝึกคิดวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาในบางครั้งอาจสลับเปลี่ยนให้นักศึกษา เป็นผู้ตั้งคำถามระหว่างกันเองด้วย

คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ รายวิชา โครงสร้างข้อมูล

คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตชลบุรี ได้มีการจัดการเรียนการสอนในรายวิชา CSC 111 โครงสร้างข้อมูล ชั้นในภาคการศึกษาที่ 2 ประจำปีการศึกษา 2555 ดำเนินการสอนโดย ดร.เศรษฐชัย ชัยสนิท ทั้งนี้ในการเรียนการสอน ได้มีการนำเทคนิคการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยใช้วิธีการแบบ games-based learning เพื่อเน้นการพัฒนาทักษะเฉพาะเจาะจงของนักศึกษา (domain-specific skills) การพัฒนาทักษะการแก้ปัญหา (problem-solving skills) และการได้มาซึ่งความรู้เฉพาะเจาะจง (domain-specific knowledge) จากการนำไปใช้พบว่าผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาทั้งทางด้านจริยธรรม ความรู้ ทักษะทางปัญญาและความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของนักศึกษาดีขึ้น

การเรียนการสอนในรายวิชา CSC111 โครงสร้างข้อมูล แบ่งออกเป็น 14 สัปดาห์สำหรับการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน และ 2 สัปดาห์สำหรับการสอบกลางภาคและปลายภาค ในแต่ละครั้งที่จัดการเรียนการสอน เนื้อหาจะแตกต่างกันออกไป โดยผู้สอนได้แบ่งออกเป็นหัวข้อตามความเหมาะสมของเนื้อหาและรายละเอียดของวิชาดังกล่าว โดยมีการใช้เทคนิคการเรียนการสอนที่หลากหลาย ทันต่อสถานการณ์ในปัจจุบัน และนักศึกษาสามารถนำความรู้ที่ได้จากในชั้นเรียนไปใช้ในการประกอบอาชีพในอนาคตได้ การจัดการเรียนการสอนโดยใช้เกมให้มีประสิทธิภาพ ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดโดยใช้ขั้นตอนดังนี้การบรรยายโดยใช้สื่อแผ่นใส สไลด์ และ POWER POINT, ตัวอย่างกรณีศึกษา, นำเทคนิคการเรียนการสอนแบบ Game Based Learning (GBL) โดนเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มาใช้ในการเรียนการสอนในแต่ละคาบ โดยดำเนินการตั้งนี้การเลือกและนำเสนอเกม, การ

ชี้แจงวิธีการเล่นและกติกาการเล่น, การเล่นเกม ,การอภิปรายหลังการเล่น, การเรียนรู้ด้วยตนเอง

นักศึกษาบางคนไม่มีความพร้อมในการเรียนและไม่คุ้นเคยกับการเรียนการสอนที่ต้องพึ่งพาตนเองมากขึ้น ยังมีบางส่วนที่ยังไม่เข้าใจกับระบบการเรียนแบบ GBL และกฎกติกาต่าง ๆ ทั้งนี้ยังมีปัญหาด้านความการแสดงออกของนักศึกษาที่เป็นอุปสรรคที่สำคัญกับการมีส่วนร่วมกับการเรียนการสอนลักษณะนี้

อาจารย์ผู้สอนได้ให้คำแนะนำ กฎ กติกาในการเรียนและการเล่นเกม นอกจากนี้ยังทำการละลายพฤติกรรมเพื่อฝึกให้นักศึกษากล้าแสดงออก กล้าแสดงความคิดเห็นแต่เคารพในกฎ กติกา มารยาทในสังคมโดยพยายามให้นักศึกษาทุกคนมีส่วนร่วมให้มากที่สุด และเปลี่ยนแปลงบทบาทในการเรียนในชั้นเรียน จากที่เคยเป็นการบรรยายเป็นการเรียนรู้ร่วมกันและการทำงานเป็นกลุ่มเพื่อฝึกให้นักศึกษาตระหนักถึงหน้าที่ความรับผิดชอบต่อตนเองและกลุ่มต่อไป

Game Based Learning เป็นสื่อในการเรียนรู้นั้นสามารถกระตุ้นให้ผู้เรียนอยากเรียนรู้เกิดการเรียนรู้ได้ดีกว่าทั้งระดับความจำและความเข้าใจ และรูปแบบของ Game Based Learning สามารถทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตัวเอง กระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม และทำให้ผู้เรียนรู้สึกสนุกสนาน เพราะฉะนั้นเราสามารถที่จะใช้ Game Based Learning ไปแทนที่การเรียนรูปแบบเดิม ๆ ได้ ผลสำเร็จของการใช้การเรียนรู้ผ่านเกม (Game Based Learning)ที่มีลักษณะผู้เรียนเป็นศูนย์กลางส่งผลต่อผลการเรียนรู้ที่ดีขึ้น เจตคติ และพฤติกรรม ด้านบวกที่เกี่ยวข้องกับการเรียนของผู้เรียน นอกจากนี้การวิเคราะห์พฤติกรรมของผู้เรียนแสดงให้เห็นว่า ผู้เรียนไม่ได้สนใจเพียงแค่การเล่นเกมแต่ยังมีความสนใจในการเรียนผ่านการทำแบบทดสอบภายในเกมด้วย โดยสามารถสรุปได้ว่าเทคนิคการเรียนการสอนที่ดีสามารถช่วยพัฒนาให้การศึกษาไทยก้าวหน้าขึ้นไปเพื่อเตรียมความพร้อมในการก้าวสู่การเป็นประชาคมอาเซียน และพัฒนาการศึกษาไทยให้ทัดเทียมกับต่างประเทศ

สำนักวิชาศึกษาทั่วไป รายวิชา ภาษาไทยกับการนำเสนอ

สำนักวิชาศึกษาทั่วไปเสนอผลการสอนในรายวิชา THI116 ภาษาไทยกับการนำเสนอ โดย อาจารย์สมภพ มีบุญ กำหนดคุณลักษณะพึงประสงค์จากการเรียนรู้ เพื่อให้มีทักษะการนำเสนอที่ถูกต้อง สามารถใช้ภาษาในการนำเสนอได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความรู้ความเข้าใจและสามารถอธิบายเรื่องภาษาไทยกับการนำเสนอได้

การเรียนการสอนวิชา “ภาษาไทยกับการนำเสนอ” ซึ่งเป็นวิชาที่ต้องสอนให้ผู้เรียนมีความรู้จริง ปฏิบัติได้จริง ก่อนที่จะใช้วิธีการสอน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สมควรอย่างยิ่งที่จะต้องให้ผู้เรียนได้เข้าใจเนื้อหาหลักของวิชานี้ก่อน ผู้สอนจึงต้องใช้วิธีการสอนประกอบกันหลายรูปแบบดังนี้

- ทดสอบผู้เรียนก่อนเรียน เพื่อทราบพื้นฐาน หรือความแตกต่างของผู้เรียน เพื่อปรับเนื้อหาหรือวิธีการสอน โดยกำหนดหัวข้อในการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นวัตถุประสงค์ โดยเริ่มจากการให้นักศึกษาทบทวนความรู้เดิม รู้จักตนเอง เตรียมพร้อม หรือปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องของความรู้ของตนโดยศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองก่อนเรียน

มีการบรรยายเนื้อหาหลักของวิชา ทฤษฎี กฎเกณฑ์ต่างๆ วิเคราะห์ และเน้นให้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน คิดตามหลักของเหตุและผล ใช้วิธี Case Study พยายามชี้ให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างทฤษฎีกับการสื่อสารจริงในชีวิตประจำวัน เพื่อให้เข้าใจง่าย ให้ผู้เรียนได้เกิดความเชี่ยวชาญ ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะความสามารถในการค้นคว้าด้วยตนเอง มอบหมายงานให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนทักษะ รู้จักวิเคราะห์และแก้ปัญหาด้วยตนเอง พัฒนาค้นหาค้นคว้าความรู้ สร้างองค์ความรู้ในเรื่องที่ตนเองสนใจ มีทักษะในการอภิปราย นำเสนอ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้

อภิปราย ระดมสมอง ฝึกปฏิบัติการนำเสนอ จะมีการสอดแทรกหรือยกตัวอย่างประกอบในขณะที่สอนเนื้อหา และปรับประยุกต์สถานการณ์นำเสนอ โดยสอดแทรกเรื่องคุณธรรม จริยธรรม กำหนดหลักเกณฑ์ต่างๆ เช่น ให้เข้าห้องเรียนตรงเวลาและเข้าเรียนอย่างสม่ำเสมอ ให้มีความรับผิดชอบในงานที่มอบหมาย และมีความซื่อสัตย์ในการสอบ ยกตัวอย่างกรณีศึกษาเกี่ยวกับภาษาไทย การนำเสนอที่ดี ที่บกพร่อง อภิปรายกลุ่มทั้งเดี่ยว กลุ่มเฉพาะ และกลุ่มใหญ่ ใช้ความสามารถส่วนบุคคล และเทคนิคถ่ายทอด อาทิ เรื่องเล่า ประสบการณ์ กรณีศึกษาที่สอดแทรกเรื่องตลก มุกตลก โน้มน้าวใจ บทบาทสมมุติ เพื่อบรรยากาศการเรียนไม่เคร่งเครียดเกินไป

การประเมินผล พบว่า ร้อยละ ๙๐ ของนักศึกษา เข้าเรียนตรงเวลา การสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียน การส่งผลงานตรงเวลา ร้อยละ 95 ของนักศึกษา ปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ที่อาจารย์ผู้สอนกำหนด ร่วมแสดงความคิดเห็นที่มีเหตุผลถูกต้อง เหมาะสม และสร้างสรรค์

เมื่อพิจารณาจากการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน การนำเสนอกลุ่มเล็ก และ กลุ่มใหญ่ ประเมินจากกระบวนการทำงาน และผลงานที่ทำเป็นกลุ่ม ทดสอบย่อย การบ้าน กิจกรรมนำเสนอ ที่วัดความรู้ ความจำ ความเข้าใจ การเลียนแบบ การนำไปใช้ การอภิปราย ถามตอบ หรือ อภิปรายในชั้นเรียน ประเมินจากการมีส่วนร่วม การสร้างสรรค์ ในการนำเสนอ ประเมินผลจากการนำเสนอผลงานประกอบสื่อที่ทันสมัย

ข้อสังเกตเพิ่มเติม นักศึกษาได้มีโอกาสระบายความเครียด ความอึดอัดใจ และกล้าแสดงออกมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับจุดประสงค์ของรายวิชา แต่ทั้งนี้ต้องอยู่บนพื้นฐานที่อยากสร้างสิ่งดีๆ ให้เกิดขึ้นที่ มศป.ชบ. มีการแสดงความคิดเห็นอย่างกว้างขวาง สามารถนำข้อสรุปความบกพร่องของ มศป.ชบ. นำเสนอผู้บริหารเพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการร่วมปรับปรุง มศป.ชบ.ให้เหมาะสมต่อไป นักศึกษาที่เก่งจะช่วยเหลือนักศึกษาที่ไม่เก่งได้อย่างมาก เพราะสถานการณ์การแสดงความคิดเห็น

เป็นเหมือนการแข่งขันกันทั้งเดี่ยวและกลุ่ม ถ้าแสดงความคิดเห็นได้ดี จะได้รับคำชม ได้คะแนน

ข้อที่ต้องปรับปรุง นักศึกษาแต่ละกลุ่มมีจำนวนมากทำให้นักศึกษารอนานกว่าที่ตนเองจะได้แสดงความคิดเห็นและผู้สอนต้องแบ่งเวลาให้เพียงพอสำหรับนักศึกษาทั้งห้อง นักศึกษาแต่ละคนอาจมีเวลาแสดงความคิดเห็นน้อย นักศึกษาส่วนหนึ่งบอกแต่ปัญหา ข้อบกพร่องไม่สามารถบอกเหตุผลที่เป็นตรรกะประกอบได้ เรียกว่า “ตำหนิอย่างเดียว” ซึ่งไม่สอดคล้องกับทฤษฎีของวิชาภาษาไทยกับการนำเสนอ ที่ต้องวิพากษ์วิจารณ์สิ่งต่างๆ อย่างสร้างสรรค์ นำเสนอได้อย่างมีเหตุผล ฟังขึ้นเป็นที่ยอมรับ

คณะบัญชี

เสริมสร้างศักยภาพนักบัญชีมืออาชีพ

โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการจัดทำบัญชีจะประกอบด้วยระบบต่างๆ เช่น ระบบการซื้อ ขายสินค้า ระบบบัญชีเจ้าหนี้ ลูกหนี้ ระบบการส่งจอบสินค้าการรับคำสั่งซื้อสินค้า ระบบบัญชีสินค้าคงคลัง ระบบบัญชีแยกประเภท ระบบภาษีมูลค่าเพิ่ม ระบบรักษาความปลอดภัย ระบบสำรองข้อมูล ฯลฯ ระบบทุกระบบจะส่งข้อมูลเชื่อมโยงที่เกี่ยวเนื่องกัน ทำให้ลดขั้นตอนการปฏิบัติงานของพนักงานบัญชี

กรณีศึกษาขั้นตอนการเรียนรู้

1. นักศึกษาจะต้องทำความเข้าใจลักษณะการทำงานของโปรแกรม บันทึกรายละเอียดต่างๆ ในโปรแกรม การบันทึกบัญชี การปรับปรุงรายการและปิดบัญชี และสามารถเรียกดูรายงานในระบบต่างๆ ได้ตามต้องการ
2. นักศึกษาจะสร้างบริษัทจำลอง มา 1 บริษัท ซึ่งกำหนดให้เป็นธุรกิจซื้อมาขายไป มีสินค้าที่จำหน่าย 5 ชนิด กำหนดให้มีราคาทุนและราคาขาย (โดยมีกำไรขั้นต้น 40% ของราคาทุน)
3. จะต้องออกแบบเอกสารที่เกี่ยวข้องกับรายการค้าในธุรกิจ ดังนี้

เอกสารประกอบการดำเนินธุรกิจ

การซื้อสินค้า	การขายสินค้า
1. ใบเสนอซื้อ	1. ใบเสนอราคาสินค้า
2. ใบสั่งซื้อ	2. ใบรับคำสั่งซื้อสินค้า
3. ใบรับสินค้า	3. ใบส่งของ/ใบกำกับภาษี/ ใบเสร็จรับเงิน(กรณีขายสินค้าเป็น

	เงินสด)
10.	11. ใบส่งของ/ใบกำกับภาษี/ใบ แจ้งหนี้(กรณีขายสินค้าเป็นเงิน เชื่อ)
12. 4. เช็คล้างจ่าย	13. 4. ใบเสร็จรับเงิน

4. นักศึกษาจะต้องซื้อสินค้าและขายสินค้านี้ระหว่างกันโดยกำหนดให้ปฏิบัติดังนี้

- ซื้อสินค้าเป็นเงินสด 2 รายการ และซื้อสินค้าเป็นเงินเชื่อ 2 รายการ กำหนดเครดิต 30 วัน

- ขายสินค้าเป็นเงินสด 2 รายการ และขายสินค้าเป็นเงินเชื่อ 2 รายการ กำหนดเครดิต 30 วัน

- มีค่าใช้จ่ายประจำงวด ดังนี้ เงินเดือน ค่าน้ำประปา ค่าโทรศัพท์ ค่าไฟฟ้า

5. เมื่อนักศึกษาดำเนินการซื้อขายสินค้านี้ระหว่างกันจะต้องส่งมอบเอกสารการซื้อขายให้กันและกัน

6. นักศึกษาจะต้องนำเอกสารดังกล่าวมาบันทึกบัญชีในโปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีที่ได้เรียนมา

7. เมื่อบันทึกบัญชีเรียบร้อยแล้วจะต้องพิมพ์รายการค้าที่บันทึกออกมาเป็นรูปเล่มรายงาน 1 เล่ม ซึ่งประกอบด้วย

- งบทดลอง - งบแสดงฐานะทางการเงิน
- งบกำไรขาดทุน - บัญชีแยกประเภท

การใช้กรณีศึกษาของวิชาดังกล่าวจะเป็นพื้นฐานให้นักศึกษาได้เรียนรู้การทำงานจริงในองค์กร เพิ่มศักยภาพในด้านเทคโนโลยีและการประกอบอาชีพต่อไป

คณะ บริหารธุรกิจ

หัวข้อ พัฒนาการด้วยจริยธรรม (รายวิชา จริยธรรมทางธุรกิจ)

พัฒนาตนด้วยจริยธรรม

รายวิชา จริยธรรมทางธุรกิจ (BUS.400)

ผู้สอน อาจารย์ ดารา พงษ์สมบูรณ์

สาขาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ คณะ บริหารธุรกิจ

วัตถุประสงค์รายวิชา

1. เพื่อปลูกจิตสำนึกในด้านคุณธรรม จริยธรรม ให้แก่ผู้เรียน
2. เพื่อให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติตน เป็นคนดี
3. เพื่อให้ผู้เรียน มีการพัฒนาทางด้านความคิดและจิตที่ดีงาม

บทบาทหน้าที่ของผู้สอน

1. ผู้สอนต้องเข้าใจวัตถุประสงค์ในการสอนอย่างชัดเจน
2. ผู้สอนต้องเข้าใจธรรมชาติของผู้เรียนเพราะมีความแตกต่างกัน ผู้เรียนมีหลายคณะ หลายสาขาวิชาจำนวนมาก
3. ผู้สอนต้องวางแผนและขั้นตอนในการสอนอย่างละเอียด
4. ผู้สอนต้องกำหนดเทคนิควิธีการสอนในแต่ละเรื่องให้สอดคล้องกับเนื้อหา ซึ่งอาจใช้เทคนิคแตกต่างกัน
5. ผู้สอนต้องทำการประเมินผลการสอนทุกครั้งเพื่อพัฒนาการสอนให้ดียิ่งขึ้น

เทคนิคการสอน

1. บทนำโดยเริ่มเกริ่นนำการเรียนการสอนโดยแจ้งวัตถุประสงค์ในการสอนให้ผู้เรียนเข้าใจ
2. การตั้งคำถามเกี่ยวกับเนื้อหาที่จะสอนดดยใช้คำถามต่างๆไปก่อน
3. การยกตัวอย่างสถานการณ์ในปัจจุบันและให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นอย่างหลากหลาย เพื่อไม่ให้เกิดช่องว่างระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน

4. ฝึกให้ผู้เรียนนั่งสมาธิก่อนเรียน ด้วยการฝึกจิตใจให้สงบ ประมาณ 10 -15 นาที ซึ่งการนั่งสมาธิจะช่วยให้ผู้เรียนมีจิตสงบ มีความสุขแล้วเกิดปัญญา ในการเรียนรู้
5. ให้ผู้เรียนเขียนความดีที่ตนเองเคยทำเป็นบทเรียงความและนำมาเล่าสู่กันฟังในห้องเรียนพร้อมกับแสดงความรู้สึก เกี่ยวกับการทำความดีนั้นๆ เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันในห้องเรียน
6. ให้ผู้เรียนจับกลุ่ม โดยเลือกสมาชิกในกลุ่มเอง ประมาณ 3-5 คน เพื่อให้ผู้เรียนไปสัมภาษณ์ผู้บริหารธุรกิจองค์กรต่างๆจำนวน 1 องค์กร ที่มีคุณธรรมและจริยธรรมในการบริหารองค์กร เพื่อเป็นแบบอย่างและเป็นประสบการณ์ที่ดีให้กับผู้เรียน
7. ให้ผู้เรียนทำโครงการกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ กลุ่มละ10คน โดยเสนอโครงการ กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์มา 1 โครงการ โดยให้สมาชิกกลุ่ม ได้ระดมความคิดในการจัดทำโครงการ โดยผู้สอนมีวัตถุประสงค์ ให้ผู้เรียนความความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รู้จักการทำงานเป็นทีม รู้จักรับผิดชอบในหน้าที่งานของตน รู้จักการประสานงานที่ดี มีน้ำใจช่วยเหลือเกื้อกูลกัน รู้จักเสียสละเพื่อทำประโยชน์ให้กับชุมชนและสังคมบ้าง
8. ฝึกให้ผู้เรียนวิเคราะห์กรณีศึกษาต่างๆ (ดังตัวอย่างที่เสนอไปแล้ว) เพื่อฝึกให้ผู้เรียนได้รู้จักแยกแยะถึงสิ่งที่ดีและสิ่งที่ไม่ดี จะได้ประพฤติปฏิบัติตนได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม พร้อมนำเสนอแสดงความคิดเห็นหน้าชั้นเรียน

การประเมินผล

ภาคการศึกษา 2/2555 เนื่องจากมีจำนวนนักศึกษาหลายกลุ่มและผู้สอนหลายคน จึงนำการประเมินผลเฉพาะกลุ่มที่ผู้สอนได้ประเมินไว้เท่านั้น

นักศึกษาผ่านเกณฑ์ ประมาณ 91.25 %

นักศึกษาไม่ผ่านเกณฑ์ ประมาณ 8.75%

ภาคการศึกษา 1/2555

นักศึกษาที่ผ่านเกณฑ์ ประมาณ 80.25 %

นักศึกษาไม่ผ่านเกณฑ์ ประมาณ 19.75%

คณะนิเทศศาสตร์

หัวข้อ บูรณาการการเรียนการสอนกับแนวความคิดยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Student -centered)

ผู้ช่วยศาสตราจารย์เอกธิดาเสริมทอง
สาขาวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ คณะนิเทศศาสตร์

การจัดการเรียนการสอนในรายวิชา RTV 302 การเขียนบทรายการทางวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ ใช้แนวคิดในการจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Student-centered) มากกว่าการยึดผู้สอนเป็นศูนย์กลาง (Teacher-centered) ที่ผู้สอนเป็นผู้กำหนดเนื้อหาและวิธีการเรียนการสอน โดยการบรรยายหน้าชั้นเรียนเท่านั้น จากการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญนี้จึงใช้วิธีการเน้นย้ำ สนับสนุน ตลอดจนผลักดันให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ และพัฒนาความรู้ได้ตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพของตนเอง มีการฝึกและปฏิบัติในสภาพจริงของการทำงาน มีการเชื่อมโยงสิ่งที่เรียนกับสังคม และการประยุกต์ใช้ มีการจัดกิจกรรมและกระบวนการให้ผู้เรียนได้คิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ ประเมินและสร้างสรรค์สิ่งต่างๆ โดยไม่เน้นไปที่การท่องจำเพียงเนื้อหา

ตัวอย่างของรูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในรายวิชา RTV 302 การเขียนบทรายการทางวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ ได้แก่การเรียนที่ใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-based Learning) การเรียนแบบร่วมมือ (Cooperative/Collaborative Learning) เทคนิคการใช้ Concept Mapping และเทคนิคบทบาทสมมติ (Role Playing Model) ซึ่งพบว่าการศึกษาที่ผู้เรียนเป็นผู้กระทำหรือปฏิบัติด้วยตนเองทำให้เกิดความกระตือรือร้น เช่น ได้คิด ค้นคว้า สัมภาษณ์ แก้ปัญหา ฯลฯ ได้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างแท้จริง ผู้สอนทำหน้าที่เตรียมการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ จัดสื่อสิ่งเร้าเสริมแรงให้คำปรึกษา

และสรุปสาระการเรียนรู้ร่วมกันถือเป็น Active Learning นอกจากนี้การเขียนบทรายการเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมกระบวนการคิด ผู้เรียนได้ฝึกวิธีคิดในหลายลักษณะ เช่น คิดหลากหลาย คิดละเอียด คิดชัดเจน คิดถูก ทางคิดกว้าง คิดลึกซึ้ง คิดไกล คิดอย่างมีเหตุผล เป็นต้น การฝึกให้ผู้เรียนได้คิดอยู่เสมอในลักษณะต่างๆ จะทำให้ผู้เรียนเป็นคนคิดเป็น แก้ปัญหาเป็น คิดอย่างรอบคอบมีเหตุผล มีวิจารณญาณ ในการคิด มีความคิดสร้างสรรค์ มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ที่จะเลือกรับและปฏิเสธข้อมูล ข่าวสารต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม ตลอดจนสามารถแสดงความคิดเห็นออกได้อย่างชัดเจนและมี เหตุผลอันเป็นประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตประจำวันถือเป็น Thinking อันเป็น 1 ในลักษณะของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ รวมถึงการเขียนบทรายการยังเป็นกิจกรรมที่ทำให้ผู้เรียนสร้างความเป็นตัวตน (Individualization) และผู้สอนเองก็ต้องยอมรับในความสามารถ ความคิดเห็น ความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน มุ่งให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองให้เต็มศักยภาพมากกว่าเปรียบเทียบแข่งขันระหว่างกันโดยมีความเชื่อมั่นผู้เรียนทุกคนมีความสามารถในการเรียนรู้ได้ และมีวิธีการเรียนรู้ที่แตกต่างกันการเขียนบทรายการยังเป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนได้เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ที่หลากหลายทั้งบุคคลและเครื่องมือทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน (Resource) ตามหลักการที่ว่า “การเรียนรู้เกิดขึ้นได้ทุกที่ทุกเวลาและทุกสถานการณ์” ในส่วนของการประเมินการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเน้นให้ผู้เรียนประเมินตนเอง (Self Evaluation)

ไม่ใช่ผู้สอนเป็นผู้ประเมินฝ่ายเดียว เนื่องจากการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเน้นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนประเมินตนเองอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง จะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจตนเองได้ชัดเจนขึ้น รู้จุดเด่นจุดด้อยและพร้อมที่จะปรับปรุงหรือพัฒนาตนเองให้เหมาะสมยิ่งขึ้น การประเมินในส่วนนี้เป็นการประเมินตามสภาพจริงและสามารถรวบรวมเป็นแฟ้มสะสมผลงานได้

การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญผ่านกิจกรรมการเขียนบทรายการเชื่อมั่นว่า เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนเรียนอย่างมีความสุข

(Happiness) ซึ่งเป็นความสุขที่เกิดจากการที่ ผู้เรียนได้เรียนในสิ่งที่ตนชอบหรือสนใจ เกิดแรงจูงใจในการใฝ่รู้ ทำทหาย อยากค้นคว้า อยากแสดงความสามารถและให้ใช้ศักยภาพของตนอย่างเต็มที่ นอกจากนี้ การมีปฏิสัมพันธ์ (Interaction) ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอนและระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียนในบรรยากาศแบบช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน มีกิจกรรมร่วมด้วยช่วยกัน ทำให้ผู้เรียนรู้สึกมีความสุขและสนุกกับการเรียน

คณะนิเทศศาสตร์

หัวข้อ การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญกับวิชาวิจัยทางการสื่อสาร

โดย อาจารย์ วรณิ งามขจรกุลกิจ
คณะนิเทศศาสตร์

ในการเรียนการสอนของรายวิชา CMM 241 ระเบียบวิธีวิจัยทางการสื่อสาร ซึ่งได้รับผิดชอบเป็นผู้ร่วมสอนในรายวิชานี้มา ระยะเวลาหนึ่ง สังเกตพบว่าทัศนคติของผู้เรียนโดยส่วนใหญ่เมื่อทราบ ว่าต้องเรียนในวิชาที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการวิจัยจะมีภาพในใจว่า เป็น รายวิชาที่ยาก เป็นวิชาการล้นๆ น่าเบื่อ ไม่สนุก ซึ่งความเชื่อ ทัศนคติที่เกิดขึ้น มีผลกระทบต่อความสนใจ ความตั้งใจในการรับรู้และ เรียนรู้ ทำให้ความเข้าใจในเนื้อหาบทเรียนและความสามารถในการ นำไปใช้เพื่อทำวิจัยตามกระบวนการวิจัยไม่เกิดผลสัมฤทธิ์ตามที่ควรจะเป็น ผู้สอนจำเป็นต้องค้นหาวิธีการ รูปแบบการเรียนการสอนแบบ ใหม่ๆ เพื่อการเปลี่ยนทัศนคติ ความรู้สึกของผู้เรียน และ กระตุ้นให้ ผู้เรียนมีความสนใจและเรียนรู้ เกิดความเข้าใจจนสามารถดำเนินการ วิจัยตามกระบวนการวิจัยได้จริงเป็นรูปธรรมอีกด้วย

ดังนั้นผู้สอนจึงเปลี่ยนวิธีการสอนจากวิธีการสอนแบบเดิมที่เป็น การสอนในชั้นเรียนปกติยึดหลักการถ่ายทอดความรู้จากผู้สอนไปสู่ ผู้เรียนด้วยวิธีการบรรยายตามเนื้อหาในบทเรียน โดยที่ผู้สอนจะ ควบคุมเนื้อหาการเรียนและเวลาในการเรียนการสอน ผู้เรียนเป็นผู้ฟัง และฟังพาดำรงเรียน เมื่อสอนจบบทเรียนจะมีการสั่งงานกลุ่มและให้ กลับไปทำมาส่งในการเรียนครั้งต่อไปนั้น ปรับเปลี่ยนมาเน้นผู้เรียนเป็น สำคัญโดยใช้วิธีการสอนเชิงปฏิบัติการ เพื่อสร้างความรู้เชิงบวกมาก ขึ้น และอย่างน้อยก็เพื่อเป็นจุดเริ่มต้นในการเรียนรู้เกี่ยวกับการวิจัยว่า ไม่ยากเกินความสามารถที่ผู้เรียนจะเข้าใจได้ อีกทั้งอาจทำให้ผู้เรียน รู้จักมองและตั้งคำถามกับสิ่งต่างๆรอบตัว หากคำตอบกับปัญหาที่มีอยู่ ในสังคมและเป็นส่วนหนึ่งของการแก้ปัญหาต่อไป

การสอนที่ผู้สอน และผู้เรียน ต่างมีบทบาทในชั้นเรียน เป็นทั้งผู้ส่งสารและผู้รับสาร ผู้เรียนมีการเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติในขณะที่เรียนในชั้นเรียน โดยผู้สอนเป็นผู้ให้คำปรึกษาแนะนำ มิใช่การสอนแต่เนื้อหาเท่านั้น ผู้เรียนจะมีการคิด เขียน และแสดงความคิดเห็นในขณะที่เรียนไปพร้อมๆกันทุกคนเพื่อให้งานบรรลุผล ซึ่งจากการวัดผลภายหลังพบว่านักศึกษามีความรู้สึกต่อวิชาวิจัยดีขึ้น และเข้าใจขั้นตอนการทำวิจัยจากการลงมือปฏิบัติ คิดปัญหาวิจัยเป็น และสร้างเครื่องมือวิจัยได้ดีขึ้น ไม่ต้องแก้ไขมากหากเปรียบเทียบกับจากวิธีสอนแบบเดิม

คณะนิเทศศาสตร์

หัวข้อ การจัดการเรียนการสอนแบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเพื่อตอบ โจทย์คนรุ่นใหม่

โดย อาจารย์นฤตล จิตสกุล (สอนร่วมรายวิชาพื้นฐานการออกแบบ 1/
กราฟิกส์สารทางธุรกิจ

อ้างอิง: อัมราพร ตั้งจิตร. รูปแบบการจัดการเรียนการสอนเชิงบูรณาการ. กรุงเทพฯ : อักษรการ
พิมพ์. 2555.

การจัดการเรียนการสอนแบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Child Centered) เกิดจากการบูรณาการวิชาการศึกษาด้วยตนเองของผู้เรียน มาเป็นพื้นฐานสำคัญในการจัดการเรียนการสอนนอกเหนือการเรียนรู้ของผู้เรียนภายในชั้นเรียน วิธีการจัดการเรียนการสอนรูปแบบนี้มีความสำคัญและมีบทบาทมากในยุคสมัยที่เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเรียนรู้กำลังก้าวหน้าพัฒนาอย่างรวดเร็ว

การจัดการเรียนการสอนของระบบการศึกษาไทยแต่เดิม ใช้รูปแบบครูผู้สอนเป็นจุดศูนย์กลางของการเรียนรู้ (Teacher Centered) โดยครูผู้สอนจะเป็นผู้กำหนดสิ่งต่างๆ ด้วยตนเองเป็นหลัก เช่น แผนการสอน เนื้อหารายวิชา และกิจกรรมการเรียนการสอน เป็นต้น โดยส่วนใหญ่ นั้น บทบาททั้งหมดจะขึ้นอยู่กับครูผู้สอนในการบรรยายหน้าชั้นเรียนให้ผู้เรียนฟังเพียงอย่างเดียว ซึ่งการเรียนรู้ของผู้เรียนอาจเกิดขึ้นมากน้อยนั้น ขึ้นอยู่กับความสนใจของผู้เรียนในเรื่องนั้นๆ ที่ครูผู้สอนนำมาบรรยายในชั้นเรียน รูปแบบการจัดการเรียนการสอนดังกล่าวไม่ได้เอื้อต่อการพัฒนาผู้เรียนอย่างแท้จริง เพราะไม่ใช่วิธีการที่ตอบสนองต่อความต้องการหรือลักษณะใฝ่เรียนรู้ของผู้เรียน การศึกษาจึงควรให้ความสำคัญกับ “การเรียนรู้” มากกว่า “การสอน” ดังนั้นจึงเกิดการปฏิรูปการศึกษาใหม่ โดยเปลี่ยนมาจัดการเรียนการสอนในรูปแบบที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมากขึ้น เพื่อตอบสนองการเรียนรู้ของผู้เรียนที่เป็นคนรุ่นใหม่และตามความสนใจเป็นหลัก เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการเรียนรู้

สำหรับการจัดการเรียนการสอนในรายวิชา CMM246/253 พื้นฐานการออกแบบ 1/ กราฟิกสื่อสารทางธุรกิจ ผู้สอนได้นำหลักของการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมาเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักการในคู่มือการจัดการความรู้ของมหาวิทยาลัยศรีปทุม ดังต่อไปนี้

1. Active Learning เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นผู้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเองตามความสนใจ ในวิชานี้ ผู้สอนได้จำลองสถานการณ์ขึ้นสำหรับให้ผู้เรียนออกแบบกราฟิก โดยตั้งโจทย์ขึ้นกว้างๆ เช่น ให้ออกแบบสัตว์โดยใช้หลักการออกแบบจากรูปเรขาคณิตพื้นฐาน เป็นต้น การเรียนรู้จะเกิดอย่างแท้จริง ตามความสนใจของผู้เรียนโดยการนำเอาสัตว์ที่ตนเองรักและชอบมาใช้ในการสร้างสรรค์งานออกแบบที่สวยงาม มีคุณภาพ และส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียนโดยไร้ขอบเขต ผู้สอนจะเป็นเพียงผู้คอยให้คำปรึกษาอย่างใกล้ชิด เพื่อช่วยแนะนำวิธีแก้ปัญหาในแต่ละขั้นตอนเมื่อผู้เรียนลงมือปฏิบัติงานออกแบบด้วยตนเอง

2. Construct เป็นการเน้นให้ผู้เรียนได้ค้นพบกับองค์ความรู้ใหม่หรือสาระสำคัญของการเรียนการสอน โดยเกิดจากการลงมือปฏิบัติงานด้วยตนเอง เช่นเดียวกับการฝึกใช้โปรแกรมการออกแบบ Illustrator ของผู้เรียน ซึ่งผู้เรียนจะเกิดประสบการณ์จริงในการเรียนรู้จากการใช้ปุ่มเครื่องมือต่างๆ ของโปรแกรมและเอฟเฟค (Affect) หรือผลที่เกิดขึ้นจากเครื่องมือต่างๆ เหล่านั้น ทำให้สามารถนำความรู้ที่เกิดขึ้นนั้น ไปใช้ในการทำงานออกแบบในครั้งต่อไปได้เชี่ยวชาญมากยิ่งขึ้น

3. Resource เป็นการฝึกให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ที่หลากหลายนอกเหนือจากการเรียนในชั้นเรียน เช่น การเรียนรู้จากบุคคล สื่ออินเทอร์เน็ต หรือสิ่งแวดลอมต่างๆ รอบตัว เป็นต้น ซึ่งในรายวิชาจะส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ไปศึกษาเพิ่มเติมนอกชั้นเรียน การหา

ตัวอย่างผลงาน การหาแรงบันดาลใจที่จะนำมาใช้ในการทำงาน ออกแบบภายใต้หัวข้อที่ผู้สอนกำหนดให้เป็นขอบเขตกว้างๆ ทำให้ผู้เรียนเปิดโลกทัศน์ที่กว้างไกลมากกว่าการเรียนรู้แค่ภายในชั้นเรียน เพียงอย่างเดียว เพราะสิ่งสำคัญยิ่งในการเรียนด้านออกแบบที่ดีนั้น คือ การเปิดโลกทัศน์ให้กว้าง เพื่อหาแรงบันดาลใจมาใช้สร้างสรรค์ผลงาน

4. Thinking ใช้การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการคิดสร้างสรรค์ ฝึกให้ผู้เรียนได้นำความรู้เรื่องการออกแบบพื้นฐาน เช่น การนำแรงบันดาลใจที่ได้รับมอบหมายมาสร้างรancanganออกแบบ เพื่อให้ตอบโจทย์กับสิ่งที่ผู้สอนกำหนดไว้ให้ได้

5. Happiness การที่ผู้เรียนได้สร้างสรรค์ผลงานการออกแบบตามความสนใจหรือถนัด จะทำให้เกิดความสุข ส่งผลให้ผู้เรียนสามารถสร้างสรรค์ผลงานได้อย่างเต็มที่ และมีประสิทธิภาพสูงสุด

6. Participation ใช้กิจกรรมที่เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการนำเสนอผลงานการออกแบบ ทำให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริง การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างผู้เรียน เพื่อนำข้อเสนอแนะมาใช้พัฒนาผลงานให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

7. Self Evaluation ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักการประเมินผลงานตนเอง และการประเมินผลงานของเพื่อนร่วมชั้นเรียน จากเดิมที่เกิดจากผู้สอนเป็นผู้ประเมินเพียงฝ่ายเดียว ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจตนเองได้ชัดเจนขึ้น รู้จุดเด่น จุดด้อยและพร้อมที่จะปรับปรุงหรือพัฒนาตนเองให้ดีขึ้น เหมาะสมมากยิ่งขึ้น และนำประสบการณ์ไปใช้บูรณาการร่วมกับการดำเนินชีวิตประจำวันในด้านอื่นๆ ต่อไปได้

คณะเศรษฐศาสตร์

หัวข้อ การเรียนการสอนรายวิชาคณิตศาสตร์ทางเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ รูปแบบที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

โดย ผศ.ปัทมา โกเมนท์จรัส

แนวทางการเรียนการสอนรายวิชาคณิตศาสตร์ทางเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ
สามารถสรุปได้ดังนี้

ขั้นที่ 1 การเกริ่นนำ

เริ่มจากการกล่าวนำโครงการสอนในสัปดาห์นั้นว่าจะทำการศึกษาเรื่องอะไร มีวัตถุประสงค์อย่างไร มีวิธีการศึกษาอย่างไร ตลอดจนการนำไปปฏิบัติและการนำไปใช้ประโยชน์ทั้งในชีวิตประจำวันและในทางธุรกิจ

ขั้นที่ 2 การเข้าสู่บทเรียน

เนื่องจากเนื้อหาในรายวิชานี้เป็นลักษณะทางด้านของการคำนวณทั้งสิ้น ดังนั้นในการสอนเนื้อหาจะเป็นลักษณะรูปแบบของการสาธิต โดยเริ่มแรกอาจารย์ผู้สอนจะเป็นผู้สาธิตขั้นตอนการคำนวณในเนื้อหาอย่างละเอียด ตลอดจนอธิบายความเชื่อมโยงของเนื้อหาดังกล่าวกับความรู้อื่นๆ ทางคณิตศาสตร์ดั้งเดิม ซึ่งเป็นความรู้ที่มีอาจจะละเอียดได้ โดยนักศึกษาจะต้องเข้าใจและคำนวณได้ มิฉะนั้นการสอนเนื้อหาในปัจจุบันจะมีอาจก้าวล่วงไปได้ และจะทำให้การเรียนของนักศึกษานั้นไม่พัฒนาเท่าที่ควร

เมื่ออาจารย์ได้สาธิตเนื้อหาจบแล้ว ก็จะให้นักศึกษาแบ่งกลุ่มและอาจารย์จะมอบหมายแบบฝึกหัดให้กับนักศึกษาแต่ละกลุ่มเพื่อให้นักศึกษาฝึกการคำนวณ หลังจากนั้นให้นักศึกษาส่งตัวแทนกลุ่มแต่ละกลุ่มขึ้นมาอธิบายที่หน้าชั้น เพื่อให้เพื่อนนักศึกษาและอาจารย์ร่วมฟังและร่วมอภิปรายกัน ถัดมาหลังจากนั้นอาจารย์จะมอบหมายแบบฝึกหัดให้อีกครั้งหนึ่ง โดยให้นักศึกษาแต่ละคนทำด้วยตนเอง หลังจากทำเสร็จแล้ว อาจารย์จะให้นักศึกษาขึ้นมาอธิบายและสาธิตวิธีการคำนวณ

ให้เพื่อนนักศึกษาร่วมฟังและอภิปรายกัน ทั้งนี้นักศึกษาที่ขึ้นมาสาธิต และอภิปรายนั้น อาจจะมาจากนักศึกษาสมัครใจเองหรืออาจารย์จะเป็นผู้กำหนดขึ้นเองก็ได้

ในตอนท้ายอาจารย์จะสรุปเนื้อหาให้อีกครั้งหนึ่งและอาจจะยกตัวอย่างการนำแนวคิดและวิธีการคำนวณดังกล่าวไปใช้ในการประกอบการทางธุรกิจ เพื่อให้นักศึกษาได้เห็นถึงการนำไปปฏิบัติและการนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง

สำหรับผลคะแนนการสอบสามารถเปรียบเทียบได้จากปี 2554 และปีการศึกษา 2555 สามารถพิจารณาได้จากตารางข้างล่างนี้

ภาคการศึกษา : 2 ปีการศึกษา : 2554

รหัสวิชา : ECN210 – คณิตศาสตร์ทางเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ , 3 หน่วยกิต

Absolute Marking System

นักศึกษาลงทะเบียนเรียน	33	Max	92.00
นักศึกษาขาดสอบ	2	Min	16.00
นักศึกษาไม่มีสิทธิ์สอบ	0	SD	18.10
นักศึกษาคะแนนไม่สมบูรณ์	0	Mean	64.00
นักศึกษาที่เพิกถอน	0	Class GPA	2.26
นักศึกษาเข้าสอบจริง	31		

ระดับคะแนนที่มหาวิทยาลัยเสนอ			สัญลักษณ์	ระดับคะแนนที่คณะกรรมการแก้ไข		
ช่วงคะแนน	จำนวนคน	ร้อยละ		ช่วงคะแนน	จำนวนคน	ร้อยละ
80 - 100	7	22.58	A	-		
75 - 79	2	6.45	B+	-		
70 - 74	3	9.68	B	-		
65 - 69	5	16.13	C+	-		
60 - 64	3	9.68	C	-		
55 - 59	3	9.68	D+	-		
50 - 54	3	9.68	D	-		
0 - 49	5	16.13	F			
รวม	31	100.00		รวม		

ภาคการศึกษา : 2 ปีการศึกษา : 2555

รหัสวิชา : ECN210 – คณิตศาสตร์ทางเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ , 3 หน่วยกิต

Absolute Marking System

นักศึกษาลงทะเบียนเรียน	21	Max	96.00
นักศึกษาคาดสอบ	1	Min	33.00
นักศึกษาไม่มีสิทธิ์สอบ	0	SD	17.61
นักศึกษาคะแนนไม่สมบูรณ์	0	Mean	69.90
นักศึกษาที่เพิกถอน	0	Class GPA	2.58
นักศึกษาเข้าสอบจริง	20		

ระดับคะแนนที่มหาวิทยาลัยเสนอ			สัญลักษณ์	ระดับคะแนนที่คณะกรรมการแก้ไข		
ช่วงคะแนน	จำนวนคน	ร้อยละ		ช่วงคะแนน	จำนวนคน	ร้อยละ
80 - 100	7	35	A	-		
75 - 79	0	0.00	B+	-		
70 - 74	2	10.00	B	-		
65 - 69	2	10.00	C+	-		
60 - 64	3	15.00	C	-		
55 - 59	3	15.00	D+	-		
50 - 54	2	10.00	D	-		
0 - 49	1	5.00	F			
รวม	20	100.00		รวม		

คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ รายวิชา ปฏิบัติการระบบฐานข้อมูล

รายวิชา CSC304 ปฏิบัติการระบบฐานข้อมูล เป็นวิชาที่สอนร่วมกับวิชา CSC303 ระบบฐานข้อมูล โดยเน้นการสอนให้นักศึกษาสามารถออกแบบระบบทางธุรกิจ และสร้างโปรแกรมในการบริหารจัดการระบบ ซึ่งการสอนจะแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ส่วนแรกเป็นการสอนโดยบรรยายเนื้อหาโดยภาพรวมขอการใช้งานคำสั่ง SQL (Structured Query Language) ในส่วนที่สอง จะเป็นการทำงานกลุ่มเพื่อจัดทำโปรแกรมระบบฐานข้อมูลทางธุรกิจ

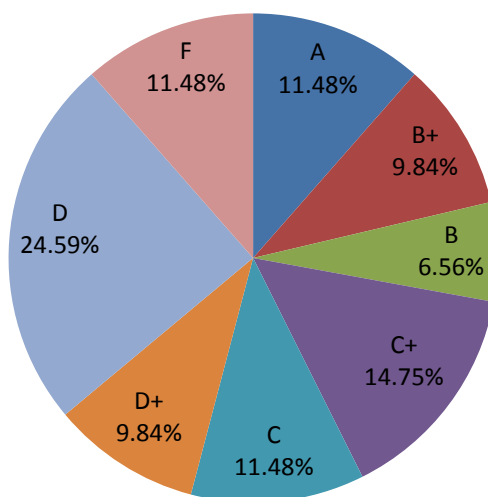
การสอนโดยบรรยายเนื้อหา จะเป็นการสอนโดยแนะนำให้นักศึกษารู้จักโครงสร้างของฐานข้อมูล คำศัพท์ต่างๆ รวมถึงการใช้คำสั่ง SQL (Structured Query Language) เพื่อจัดการข้อมูลต่างๆ ในระบบฐานข้อมูล โดยยกตัวอย่างระบบทางธุรกิจประกอบการใช้คำสั่ง เช่น ระบบบริหารจัดการบุคคล, ระบบซื้อ-ขายสินค้า, ระบบห้องสมุด เป็นต้น เพื่อฝึกการใช้งานคำสั่ง SQL ให้เกิดความชำนาญ

การทำงานกลุ่ม จะให้นักศึกษาจับกลุ่มไม่เกินกลุ่มละ 3 คน เพื่อให้ นักศึกษาสามารถเลือกสมาชิกในกลุ่มได้ตามความสมัครใจ และมีสมาชิกเพียงพอ และสมาชิกไม่มากเกินไป ในการจัดทำระบบ อย่างมีประสิทธิภาพ และมีส่วนร่วมของสมาชิกทุกคน โดยหัวข้อระบบทางธุรกิจอาจารย์ผู้สอนจะเป็นผู้กำหนดให้ ซึ่งแต่ละกลุ่มจะได้รับหัวข้อระบบทางธุรกิจที่ไม่เหมือนกัน ทางอาจารย์ผู้สอนจะกำหนดขอบเขตของระบบธุรกิจนั้นๆ ให้แต่ละกลุ่มให้มีความเหมาะสมกับระยะเวลาในการจัดทำ โดยการจัดทำเริ่มตั้งแต่การออกแบบระบบเพื่อตอบสนองความต้องการของระบบธุรกิจ, ออกแบบระบบฐานข้อมูลให้เหมาะสมกับระบบที่ออกแบบ, ออกแบบส่วนติดต่อผู้ใช้, จัดทำโปรแกรมต้นแบบ โดยทุกขั้นตอนนักศึกษาทุกกลุ่มต้องมีการนำเสนอผลงานอย่างสม่ำเสมอ เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนกับกลุ่มอื่นๆ และเมื่อมีข้อผิดพลาดจะได้ปรับแก้ได้ทันในระยะเวลาที่กำหนด

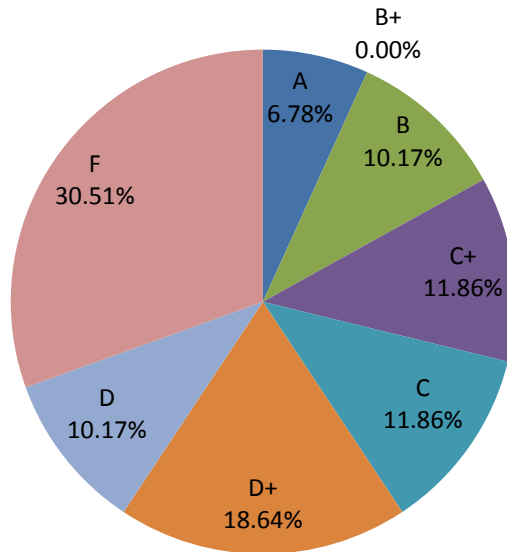
จากการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบข้างต้น ทำให้นักศึกษามีความเข้าใจระบบฐานข้อมูลได้ดีขึ้น และนักศึกษาทุกคนมีผลงานโปรแกรมระบบฐานข้อมูลทางธุรกิจ ทำให้ผลการเรียนของนักศึกษาในรายวิชา ปฏิบัติการระบบฐานข้อมูล มี Class GPA สูงขึ้น จาก 1.49 เป็น 1.99 และมีจำนวนนักศึกษาสอบไม่ผ่านลดน้อยลงจากร้อยละ 30.51 เป็นร้อยละ 11.48 แสดงดังตารางที่ 1, รูปที่ 1 และรูปที่ 2

ภาคการศึกษาที่ 2/2552		ภาคการศึกษาที่ 2/2555	
จำนวนนักศึกษา	65	จำนวนนักศึกษา	61
Max	83.00	Max	90.00
Min	19.00	Min	25.00
SD	14.44	SD	13.07
Mean	55.95	Mean	61.61
Class GPA	1.49	Class GPA	1.99

ตารางที่ 1 แสดงผลการเรียนเปรียบเทียบระหว่างภาคการศึกษาที่ 2/2552 และ 2/2555



รูปที่ 1 แสดงร้อยละของระดับคะแนนรายวิชา CSC304 ปฏิบัติการระบบฐานข้อมูล ประจำภาคการศึกษาที่ 2/2555



รูปที่ 2 แสดงร้อยละของระดับคะแนนรายวิชา CSE324 ปฏิบัติการ
ระบบฐานข้อมูล
ประจำภาคการศึกษาที่ 2/2552

เรียบเรียงโดย อาจารย์ชัชวาลย์ วรวิทย์รัตนกุล
อาจารย์ประจำภาควิชาวิศวกรรมคอมพิวเตอร์
คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยศรีปทุม

คณะดิจิทัลมีเดีย

รายวิชา Interactive Design II

รูปแบบการเรียนการสอน

เนื้อหาวิชา IGD 242 Interactive Design II ปีการศึกษา 2/55 จำนวนนักศึกษา 5 คน มีทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ มีทั้งการทำงานในชั้นเรียน และการบ้าน การเรียนการสอนในแต่ละครั้งจะเริ่มจากการบรรยายภาคทฤษฎี การนำเสนองานส่วนตัว การเรียนภาคปฏิบัติและส่งงานในชั้นเรียน และการตรวจโครงงานทั้งกลางภาคและปลายภาค

จากชั้นเรียนในเทอม1 ซึ่งเป็นนักศึกษากลุ่มเดียวกันปัญหาที่พบคือการที่นักศึกษามีส่วนร่วมในชั้นเรียนน้อยทั้งที่เป็น class เล็ก รูปแบบที่ปรับเปลี่ยนขึ้นในกิจกรรมการเรียนการสอน คือในครึ่งเทอมแรกอาจารย์จะสอน และยก ตัวอย่างมาเป็น case study มาอธิบายให้นักศึกษาฟัง ส่วนในครึ่งเทอมหลัง เริ่มจากหลัง midterm ให้นักศึกษาทุกคนช่วยกันหา case study และตัวอย่างผลงานที่เกี่ยวข้องหรือน่าสนใจ มานำเสนอในชั้นเรียน 5 ครั้ง ตอนเร็ว class โดยนักศึกษาจะต้องนำเสนอเกี่ยวกับตัวอย่างงานที่หามาในด้านที่แสดงถึง Information Design(การออกแบบการนำเสนอข้อมูล) Interface design(การออกแบบเพื่อความสวยงาม) Interactive Design(การออกแบบด้านการใช้งาน) ซึ่งในแต่ละตัวอย่างงานที่หามาก็จะให้นักศึกษาวิเคราะห์ตามหัวข้อดังกล่าวมาก่อนว่ามีจุดเด่นหรือจุดด้อยในด้านใดบ้าง การออกแบบอ้างอิงจากทฤษฎีใด และมาอธิบายในห้องเรียน และอาจารย์ก็จะช่วยแก้ไข หรือเสริมในจุดที่นักศึกษาเข้าใจผิดหรือมองข้ามไป จุดประสงค์เพื่อให้นักศึกษาได้เรียนรู้ และหัดวิเคราะห์ด้วยตัวเองจากการนำความรู้ภาคทฤษฎีมาใช้ นักศึกษาจะสามารถเข้าใจในหลักการได้ดีขึ้นเมื่อได้นำมามาใช้ด้วยตัวเอง และเพื่อฝึกการอธิบายถึงเรื่องของแนวความคิดวิเคราะห์และอธิบายถึงความสวยงามและการใช้งานได้ เพื่อนำสิ่งที่ได้

จากการดู เก็บข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล นำมาเป็นข้อมูลในการทำงานของตัวเอง

สรุปผลการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้จากตัวอย่าง Case study ที่นำเสนอโดยนักศึกษา

เปรียบเทียบจากการเรียนการสอนในครึ่งเทอมแรกก่อน midterm ที่การอธิบายตัวอย่างและ case study ทางอาจารย์จะเป็นผู้มาให้และอธิบายให้นักศึกษาฟัง ซึ่งก็ฟังบ้างไม่ฟังบ้าง เวลาถามกลับก็จะมีอาการงงงง กับหลัง midterm ที่นักศึกษาหาตัวอย่าง และ case study มาอธิบายเอง ผลที่ได้คือนักศึกษามีความเข้าใจในเรื่องของสิ่งที่สอนไปมากขึ้น วัตถุประสงค์ที่นักศึกษาสามารถนำเสนอและอธิบายให้อาจารย์และเพื่อนร่วมชั้นเข้าใจในสิ่งที่ต้องการพูดถึงได้ดี การยกตัวอย่าง การหาตัวอย่างมานำเสนอในแต่ละด้าน สามารถหามาได้ดีเป็นส่วนมาก ที่สำคัญคือเมื่อนักศึกษาเข้าใจทฤษฎีและสามารถอธิบายให้ผู้อื่นฟังได้ การนำมาใช้ในภาคปฏิบัติก็ได้ผลดีขึ้นด้วย เนื่องจากได้ถูกฝึกให้อธิบายและนำเสนอ case study เกือบทุกอาทิตย์ นักศึกษาก็จะต้องหัดวิเคราะห์ข้อมูล หาข้อดีข้อเสียด้วยตัวเอง พร้อมกับการตรวจความคืบหน้าของโครงงานส่วนตัวทุกอาทิตย์ ทำให้นักศึกษาทำผลงานของตัวเองได้ดีขึ้นทั้งในเรื่องของการเขียนโครงงานในด้านทฤษฎี และการสร้างออกมาเป็นผลงานที่ตอบโจทย์ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ถึงแม้สุดท้ายแล้วผลงานของนักศึกษายังไม่ดีมากเพราะต้องอาศัยการฝึกฝนและประสบการณ์มากกว่านี้ แต่ก็มีปรับปรุงในระดับขั้นตอนการคิดการนำไปใช้ระหว่างภาคทฤษฎีและปฏิบัติได้เป็นอย่างดี และจากการวัดผลจากแบบสอบถามที่ให้นักศึกษาวัดผลตัวเองว่ามีความเข้าใจในเนื้อหาแต่ละเรื่องอย่างไรบ้าง ก็แสดงว่านักศึกษามีความเข้าใจในเนื้อหาการเรียนดีขึ้น

**แบบสอบถามเพื่อประเมินผลการเรียนรู้ ก่อนและหลังการวิเคราะห์
ตัวอย่างผลงานด้วยตัวเอง**
หัวข้อการประเมิน

1. ความเข้าใจในเรื่อง Information Design
2. ความเข้าใจในเรื่อง Interface Design
3. ความเข้าใจในเรื่อง Interactive Design
4. การนำทฤษฎีไปปรับใช้ในการทำโครงงานส่วนบุคคล
5. การนำเสนอผลงาน

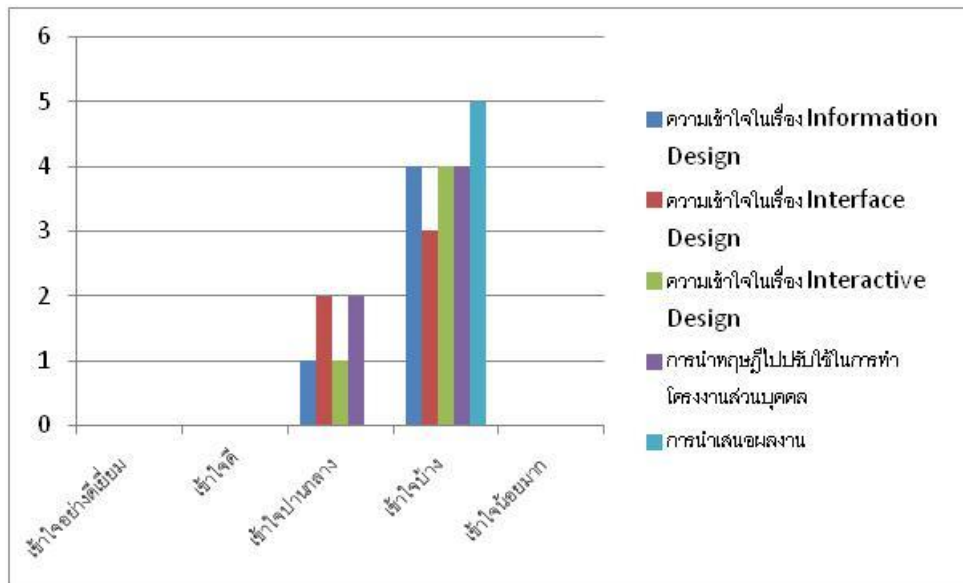
ผลการประเมิน

จากนักศึกษาในชั้นเรียน 5 คน

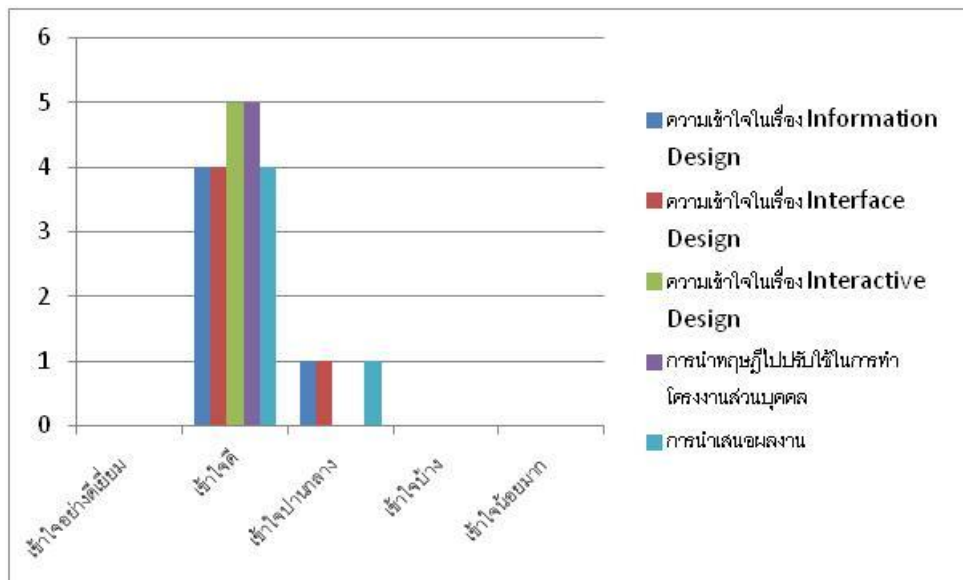
1 คือมีความเข้าใจน้อยมาก 2 คือมีความเข้าใจบ้าง 3 คือมีความเข้าใจปานกลาง 4 คือมีความเข้าใจดี 5 คือมีความเข้าใจอย่างดีเยี่ยม

หัวข้อ	ก่อน midterm					จำนวน คน	หลัง midterm					จำนวน คน
	5	4	3	2	1		5	4	3	2	1	
1. ความเข้าใจในเรื่อง Information Design			1	4		5		4	1			5
2. ความเข้าใจในเรื่อง Interface Design			2	3		5		4	1			5
3. ความเข้าใจในเรื่อง Interactive Design			1	4		5		5				5
4. การนำทฤษฎีไปปรับใช้ในการทำโครงงานส่วนบุคคล			2	4		5		5				5
5. การนำเสนอผลงาน				5		5		4	1			5
สรุปผลคะแนนระดับความเข้าใจ	0	0	6	20	0	5	0	22	3	0	0	5

ก่อน midterm



หลัง midterm



คณะดิจิทัลมีเดีย

หัวข้อ การจัดการเรียนการสอนแบบเน้นประสบการณ์ โดยเทคนิคการ
สาธิต นำไปสู่การปฏิบัติอย่างมีทักษะ และ ก่อเกิดกระบวนการ
สร้างสรรค์

ในรายวิชา DES115 แนวคิดในการออกแบบ เนื้อหาในรายวิชา มีทั้งภาคทฤษฎี และ ปฏิบัติ มีการบรรยายหลักการของทฤษฎีของหลักวิชานั้นๆ และการสอนทำงานปฏิบัติในชั้นเรียนโดยใช้วิธีการสาธิต และ แนะนำระหว่างนักศึกษาปฏิบัติงาน มีการมอบหมายงานการบ้านให้นักศึกษากลับไปทำเพื่อฝึกความชำนาญและความเข้าใจในเนื้อหาของรายวิชาเพิ่มมากขึ้น

ในการเรียนการสอนแต่ละครั้งเริ่มจากการบรรยายถึง ความสำคัญของเนื้อหา และรายละเอียด ของทฤษฎีนั้นๆ และยกตัวอย่างของผลงานที่ได้ สร้างสรรค์จากหลักการดังกล่าว และผลงานที่ประยุกต์ จากทฤษฎีที่นำไปสอน เพื่อให้ให้นักศึกษาได้เห็นงานตัวอย่าง อย่างเป็นรูปธรรม และเห็นประโยชน์ ของทฤษฎีที่จะนำไปใช้ในการปฏิบัติ ทั้งงานในชั้นเรียนและงานการบ้าน โดยงานในชั้นเรียนจะสอนแบบ how to และ แนะนำระหว่างนักศึกษาได้ปฏิบัติงาน ส่วนในงานการบ้านจะเน้น การที่นักศึกษาได้ทดลองการทำงานด้วยตัวเองเพื่อเป็นการทบทวน และฝึกการแก้ปัญหา

สรุปผลของการปฏิบัติการจัดการเรียนการสอนแบบเน้นประสบการณ์ โดยการสอนโดยเทคนิคการสาธิต

การเรียนการสอนของคณะดิจิทัลมีเดียนั้น ในส่วนมากจะเป็นการเรียนการสอนที่เป็นลักษณะของวิชาทักษะเฉพาะทางที่เป็นตัวต่อเนื้อ หรือเรียนเพื่อจะนำไปใช้ต่อในระดับที่สูงขึ้นไป ดังนั้นในการเรียนทฤษฎี และปฏิบัติงานในแต่ละครั้ง จึงมีความจำเป็นที่นักศึกษาจะต้องเข้าใจในเนื้อหาของ ทฤษฎี ที่อาจารย์ได้สอน และ ฝึกทักษะความชำนาญด้านเทคนิคเฉพาะของเนื้อหานั้นๆ เนื่องจากนักศึกษาที่เรียนโดยส่วนมากมีพื้นฐาน และทักษะ ทางความรู้ยังไม่ดีนัก ในการสอนการสาธิต การปฏิบัติงานในชั้นเรียนและการแนะนำระหว่างการทำงานของอาจารย์

ผู้สอน จะเป็นแนวทางหรือต้นแบบของการเริ่มต้นของการศึกษาในศาสตร์นั้นๆ เพื่อจะเพิ่มพูน ทักษะและความรู้ ในเนื้อหาของรายวิชา ประกอบกับการนำหลักวิชาไปใช้ในรายวิชาที่สูงของคณะต่อไป ถึงแม้ท้ายที่สุดผลงานของนักศึกษายังไม่ดีขึ้นอาจเป็นเพราะ ทักษะพื้นฐานส่วนตัวจึงต้องใช้การฝึกฝนในด้านประสบการณ์ให้มากกว่านี้ และมีการปรับปรุงในระดับชั้นของการประยุกต์ใช้ในรายวิชาของการออกแบบใน ส่วนของการใช้ ทฤษฎี และทักษะนำไปปฏิบัติได้เป็นอย่างดี การวัดผล จะวัดผลจากความเข้าใจในภาคทฤษฎี จากการทำ และในส่วนของ ทักษะจะใช้การวัดผล ในการปฏิบัติผลงานให้ชั้นเรียน เพื่อการ ประเมินและติดตามผล ในการมอบหมายงานในครั้งต่อไป

การส่งงานนักศึกษา นักศึกษาชั้นปีที่1 ในสาขา ดิจิทัลอาร์ต /แอนิเมชัน/ และวิชวลเอฟเฟค

จะใช้ทฤษฎี โดยการใช้รูปแบบ สร้างความชำนาญการใช้ทักษะ การใช้สีการสร้างภาพด้วยบรรยากาศของสีด้วยคู่สีที่กำหนด โดยเน้น ความกลมกลืนและแสดงออกความรู้สึกของภาพที่สื่อ อารมณ์ของภาพ นั้นได้ เพื่อให้ให้นักศึกษาได้นำไปประยุกต์ใช้ในการศึกษาในที่สูงต่อไป เช่นการ ออกแบบฉาก ออกแบบตัวละคร หรือ ออกแบบในสิ่งต่างๆได้

การส่งงานในรายวิชาของนักศึกษาชั้นปีที่1 ในสาขา กราฟฟิก / อินเตอร์แอ็คทีฟและเกมส์

การส่งงานของนักศึกษาทั้ง2สาขานี้ จะเน้นใช้หลักทฤษฎี ในการ สร้างภาพออกแบบในลักษณะของระนาบสีประกอบกันเป็นภาพ และ บรรยากาศของภาพ จะมีส่วนคล้ายและส่วนต่าง จาก 3 สาขาที่กล่าวมา ในส่วนที่คล้ายกันคือในการใช้หลักการ ทฤษฎีของสี ในการสร้าง ภาพ ในส่วนต่างจะต่างกันจะต่างในเรื่องของเทคนิค และวิธีการทำงาน แต่ผลที่นักศึกษาจะได้รับ จะเป็นเรื่องการเข้าใจในหลักการของ ทฤษฎีในการนำไปปฏิบัติงานผ่านทักษะเฉพาะด้านของสาขาของ นักศึกษา

คณะศิลปศาสตร์

หัวข้อ สนุกกับการเรียนการสอนแบบ PBL (Problem-Based Learning) หวานพีช หวังผลผลิตที่มีคุณภาพ

สนุกกับการเรียนการสอนแบบ PBL (Problem-Based Learning)
หวานพีช หวังผลผลิตที่มีคุณภาพ ในรายวิชาHTM407 การตลาด
โรงแรมและท่องเที่ยว

นำเสนอโดย อาจารย์ ราณี อมรินทร์รัตน์
ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายวิชาการคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม

แนวคิดอาจารย์ผู้สอน เป็นการสอนโดยมีนักศึกษาเป็นศูนย์กลาง ใช้
สถานการณ์ปัญหา (กรณีศึกษา) เลือกรายวิชาที่เหมาะสม มีกรณีศึกษา
หลายกรณี ผู้เรียน ศึกษาในชั้นปีที่ 3 ภาค 2/55

ผลที่คาดว่าจะนักศึกษาได้รับ

ความรู้ในเนื้อหาวิชาที่เป็นการบูรณาการ สามารถนำความรู้ไป
ประยุกต์ใช้เป็นเครื่องมือในการจัดการปัญหาได้ ช่วยพัฒนา
ความสามารถในการแก้ปัญหา การใช้เหตุผลในการคิดวิเคราะห์
และตัดสินใจ พัฒนาทักษะในการเรียนรู้ด้วยตนเอง พัฒนา
ทักษะการทำงานเป็นทีม พัฒนาทักษะทางสังคม

การดำเนินการ

1. เตรียมความพร้อมนักศึกษา อาจารย์ผู้สอน ทำความเข้าใจ
นักศึกษาเพื่อให้ทราบวิธีการเรียนการสอน บทบาทของอาจารย์
ผู้สอน นักศึกษา การแบ่งกลุ่มนักศึกษา กลุ่มละ 5-8 คนตามความ
ต้องการของนักศึกษา รวมทั้งระยะเวลาในการเรียนหรือเงื่อนไข
อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง มอบหมายกรณีศึกษาทุกกลุ่ม กลุ่ม 6 กรณี โดย
ไม่ระบุคำถาม

2. **เสนอสถานการณ์ของปัญหา** อาจารย์ผู้สอน เกริ่นนำเพื่อ เชื่อมโยงประสบการณ์เดิมของนักศึกษา กับสถานการณ์ที่นักศึกษา จะได้พบ จากนั้นจึงนำเสนอกรณีศึกษา(1 กรณีศึกษา สัปดาห์เว้น สัปดาห์) ปัญหา พร้อมทั้งแจ้งวัตถุประสงค์หรือ ประเด็นปัญหาที่ ต้องการให้แก้ไข อย่างชัดเจน บอกแหล่งข้อมูลที่เตรียมไว้ให้ และ แหล่งข้อมูลภายนอกที่ผู้เรียนสามารถเข้าไปค้นคว้าได้
3. **วิเคราะห์สถานการณ์ปัญหาร่วมกันภายในกลุ่ม** เพื่อนักศึกษา กำหนดขอบเขตที่จะศึกษาแนวทางการแก้ปัญหา วางแผนการ ดำเนินงาน แบ่งงาน นักศึกษาระดมความคิดเห็นจากสมาชิกทุกคนในกลุ่ม เพื่อเชื่อมโยงแนวคิดของแต่ละคน ค้นคว้าข้อมูล เพิ่มเติมเพื่อหาคำตอบ ในขั้นตอนนี้ นักศึกษาแต่ละคนหรือทั้ง กลุ่มค้นคว้าหาข้อมูลเพิ่มเติมจากแหล่งข้อมูลภายในและภายนอก ตามที่ได้แบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบตัดสินใจเลือกแนวทาง แก้ปัญหา สมาชิกในกลุ่มประชุมร่วมกันเพื่อพิจารณาเลือก คำตอบที่ดีที่สุด ในการนำไปใช้เป็นแนวทางในการแก้ปัญหา โดยใช้ข้อมูลที่ไปศึกษาค้นคว้ามารวบรวมการตัดสินใจ
4. **การประเมินผล** กลุ่มนำเสนอผลการแก้ปัญหาหรือแนวทางการ แก้ปัญหาหน้าชั้นเรียน และทำการประเมินทั้งจากอาจารย์ผู้สอน นักศึกษากลุ่มอื่นและกลุ่มที่นำเสนอเอง การประเมินจะวัดความรู้ หรือวัดกระบวนการที่ได้มาซึ่งผลงาน และ วัดกระบวนการทำงาน ผลงานสุดท้าย ซึ่งการประเมินสามารถวัดได้จากแบบทดสอบ แบบสอบถาม การสัมภาษณ์ การสังเกต ตามข้อตกลง

บทบาทของอาจารย์ผู้สอน ต้องมีทักษะในการเป็นอาจารย์ผู้สอน ประจำกลุ่ม สังเกต ใส่ใจ พัฒนา ยืดหยุ่น และทุ่มเท โดยมีการเปิด คลินิก เพื่อช่วยแก้ไขปัญหานอกเวลาเรียน เป็นผู้อำนวยการความสวดก และนักจิตวิทยา เป็นกำลังใจ ให้ไปถึงเป้าหมาย

ผลจากการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบนี้ จากการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบข้างต้น ทำให้นักศึกษามีความเข้าใจในรายวิชาได้อย่าง

ลึกซึ้ง สนุกในการเรียนรู้ มีทักษะต่างๆเพิ่มขึ้น และมีความสุขในการเรียน แสดงได้ 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 รายการแสดงความคิดเห็น ของนักศึกษา

มหาวิทยาลัยศรีปทุม

รายงานการเสนอความคิดเห็นของนักศึกษาของแบบประเมินประสิทธิภาพการสอน

ประจำภาค 2/2555

ชื่อ-สกุล 2705035:ราณี อมรินทร์รัตน์ สังกัด คณะศิลปศาสตร์

HTM407

- อาจารย์น่ารัก สอนสนุกค่ะ
- อาจารย์เป็นคนที่เก่งมากมีความรู้รอบด้านตามข่าวสาร และนำข่าวสารมาบอก แนะนำน่านศ.ตลอดเวลา
- **หลักวิธีในการสอนทำให้นศ. ไม่เบื่อในขณะที่เรียน** และอาจารย์คอยให้คำปรึกษาตลอดเอาใจใส่เด็กดีมากค่ะ
- อาจารย์น่ารัก ใจดี ตรงต่อเวลาค่ะ
- อาจารย์มีจิตวิทยาในการสอนทำให้มีความสุขกับการเรียน ทำให้เข้าใจการตลาดได้ดีขึ้นมาก
- อาจารย์สอนดี เนื้อหาที่เรียนค่อนข้างยาก แต่ก็เข้าใจ
- อาจารย์มีรายละเอียดในการสอนเยอะ
- แนะนำเกี่ยวกับการเรียนการสอนและสามารถตอบคำถามข้อสงสัยของนักศึกษาได้ทุกคนครับ
- ให้ข้อมูลเกี่ยวกับมหาลัยได้ดีครับ สอนเข้าใจในเนื้อหาและสามารถคิดวิเคราะห์ออกมาเป็นรูปธรรมได้ครับ
- อาจารย์เก่งมากเลย ยกตัวอย่างในปัจจุบันเพื่อให้ นศ เข้าใจมากขึ้นและทันต่อเหตุการณ์
- อีกทั้งยังเป็นเสมือนที่ปรึกษาอีกคนที่มิจิตใจกว้างตั้งมหาสมุทร อาจารย์ใจดีและเมตตาต่อ นศ เสมอ

ส่วนที่ 2 คือ ผลการเรียนของนักศึกษาที่มี Class GPA = 3.2 และมี นักศึกษาที่ได้เกรดต่ำกว่า C คิดเป็นร้อยละ 4.57 และไม่มีเกรด F

M ปร.-06						
ภาคการศึกษา : 2 ปีการศึกษา : 2555						
รหัสวิชา : HTM407 - การตลาดโรงแรมและการท่องเที่ยว , 3 หน่วย กิต						
Absolute Marking System						
นักศึกษาลงทะเบียนเรียน		182	Max	95.00		
นักศึกษาขาดสอบ		6	Min	35.00		
นักศึกษาไม่มีสิทธิ์สอบ		0	SD	10.02		
นักศึกษาคะแนนไม่สมบูรณ์		1	Mean	73.69		
นักศึกษาที่เพิกถอน		0	Class	3.20		
นักศึกษาเข้าสอบจริง		175	GPA			
ระดับคะแนนที่มหาวิทยาลัย เสนอ			สัญลักษณ์	ระดับคะแนนที่คณะกรรมการ แก้ไข		
ช่วง คะแนน	จำนวน คน	ร้อยละ		ช่วง คะแนน	จำนวน คน	ร้อยละ
80 - 100	60	34.29	A	-		
75 - 79	43	24.57	B+	-		
70 - 74	27	15.43	B	-		

65 - 69	20	11.43	C+	-		
60 - 64	14	8.00	C	-		
55 - 59	6	3.43	D+	}	-	}
50 - 54	2	1.14	D			
0 - 49	3	1.71	F *			เมื่อสอบ ชดเชย ได้ A 2 คนและ C 1คน
รวม	175	100.00		รวม		

* สอบชดเชยเหตุสุดวิสัย เนื่องจากอุบัติเหตุ 2 คน ได้เกรด A
เนื่องจากป่วย 1 คนได้เกรด C

เมื่อประมวลผลจากการจัดการเรียนการสอนโดยใช้วิธีการนี้แล้ว ความสัมฤทธิ์ผลในผลการเรียน ของนักศึกษาอยู่ในระดับ สูง และนศ.มีความพึงพอใจในการจัดการเรียนสอนในระดับมากที่สุด ดังนั้นจึงไม่มีนักศึกษาที่เข้าเรียนได้เกรด F เนื่องจากเป็นการเรียนแบบกลุ่ม เพื่อนช่วยเพื่อน เรียนรู้และแสวงหาคำตอบ ด้วยกัน และมีการพัฒนา ทักษะเนื่องได้มีการใช้กรณี ศึกษาเป็นเครื่องมือในจำนวนที่เหมาะสม และผู้สอนได้แก้ปัญหา โดยระบบการเข้าคลินิกปรึกษา ซึ่งทำให้เกิดความ ใกล้เคียง และสามารถพัฒนาการเรียนรู้นักศึกษา และพัฒนาการสอน ของอาจารย์เช่นกัน

ข้อเสนอแนะจากอาจารย์ผู้สอน ในการนำวิธีการสอนนี้มาใช้ จะต้องมีการวางแผนและ เตรียมการเป็นอย่างดี อาจารย์ผู้สอน จะต้องมิตักษะ ในการเป็นผู้สอนประจำกลุ่มนักศึกษา จะต้องมีความรับผิดชอบต่อการ เรียนรู้ของตนเองและให้ความร่วมมือในการเรียนร่วมกัน ห้องเรียน ควร ที่เปิดกว้าง และ มีแหล่งเรียนรู้ เช่น ห้องสมุด การสืบค้นทาง อินเทอร์เน็ต ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนศึกษาได้อย่างอิสระ

สถาบันภาษาและวัฒนธรรมนานาชาติ

รายวิชา ภาษาฝรั่งเศส 2

โดย อาจารย์ รุ่งรัตน์ วัชรพฤษชัย
อาจารย์ประจำสถาบันภาษาและวัฒนธรรมนานาชาติ ศรีปทุม

นำเสนอ วิชา FRN 332 ภาษาฝรั่งเศส 2 ปีการศึกษา 2/2555 โดย
ที่การเรียนการสอนในวิชานี้ เป็นรายวิชาในกลุ่มทักษะภาษาเสริม
วิชาชีพ ที่นักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ สาขาการจัดการโรงแรมและการ
ท่องเที่ยว และสาขาธุรกิจการบิน ต้องเลือกเรียน 1 ภาษา จากทั้งหมด 5
ภาษาคือ ภาษาอังกฤษ ฝรั่งเศส จีน ญี่ปุ่นและเกาหลี โดยมีค่า 3 หน่วย
กิต แบ่งเป็นทฤษฎี 2 ชั่วโมงและปฏิบัติ 2 ชั่วโมง วิชาบังคับก่อนคือ
FRN 331 ภาษาฝรั่งเศส 1

การจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ไม่น่าจะเป็นวิธี
สอนหรือแนวทางในการสอน แต่น่าจะเป็นแนวคิดหรือหลักในการสอน
มากกว่า การนำแนวคิดไปสู่การปฏิบัตินั้น ครู อาจารย์จำเป็นต้องหา
แนวทาง หรือวิธีการที่เหมาะสมมาใช้ ดังนั้นในการจัดการสอนโดยเน้น
ผู้เรียนเป็นสำคัญน่าจะหมายถึงการจัดสภาพหรือสถานการณ์ให้ผู้เรียน
มีบทบาทสำคัญและเป็นผู้ที่ใช้เวลาของการเรียนรู้เป็นส่วนใหญ่ มีส่วน
ร่วมอย่างตื่นตัว(active participation) มากกว่าครู ดังนั้นในการจัดการ
เรียนการสอนอาจมีรูปแบบการสอน วิธีสอนที่แตกต่างกันไปอย่าง
หลากหลาย แต่ให้ผู้เรียนมีบทบาทในการเรียนรู้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้
และเป็นผู้ใช้เวลาเรียนเป็นส่วนใหญ่ ก็ถือได้ว่าการสอนเหล่านั้นเป็น
การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นการสอนที่ให้ผู้เรียนค้นพบความรู้
ด้วยตนเองซึ่งจะทำให้ผู้เรียนจดจำองค์ความรู้นั้นๆ ได้นานและไม่ลืมได้
ง่าย โดยให้ทำงานเดี่ยวหรือกลุ่ม แล้วแต่เนื้อหาวิชาและความสนใจของ
ผู้เรียน การทำงานเป็นกลุ่มเพื่อฝึกการเป็นผู้นำ การเป็นผู้ตาม กสร
ยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น รวมทั้งฝึกความรับผิดชอบไปพร้อมกัน ซึ่ง

คนไทย ยังขาดทักษะเรื่องนี้อยู่มากเมื่อเทียบกับต่างชาติ นอกจากนี้ ผู้สอนยังสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศหรือมัลติมีเดียมาช่วยในการ เนรียนการสอนได้ด้วย เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองตาม ความสามารถโดยไม่จำกัดเวลาและสถานที่ ทำให้บทเรียนมีชีวิตชีวา ทำทายและน่าสนใจยิ่งขึ้น

ในรายวิชา FRN 332 ภาษาฝรั่งเศส 2 นี้ จึงใช้วิธีการการบรรยาย อธิบาย ยกตัวอย่างกฎไวยากรณ์ต่างๆ ในช่วงโมงทฤษฎี ประกอบกับ Power Point ใน E-learning ซึ่งนักศึกษาสามารถเข้าทบทวนเนื้อหา เองได้ นอกจากนี้ ได้ให้ website แก่นักศึกษาไว้ใช้ในการค้นคว้า เพิ่มเติมเกี่ยวกับเนื้อหาไวยากรณ์ที่เรียนไปแล้ว จำนวน 2 websites คือ WWW.frenchglencoe.com และ www.laits.utexas.edu/fr/ เว็บไซต์แรกเป็นเว็บไซต์ของหนังสือเรียนที่ใช้อยู่ คือ Bon Voyage 1 ในเว็บไซต์นี้ นอกจากผู้เรียน จะได้ทบทวนเนื้อหาบทเรียนแล้ว ยังมี กิจกรรม และแบบฝึกหัดที่เกี่ยวข้องโดยตรงให้ผู้เรียนที่ต้องการทำ กิจกรรมเองเพิ่มนอกเวลาเรียนได้ รวมทั้งผู้สอน ได้มอบหมายให้ผู้เรียน แต่ละคนทำแบบฝึกหัดของแต่ละบทเรียนส่งมาทาง e-mail ให้ผู้สอน แบบฝึกหัดดังกล่าวนี้ ผู้เรียนสามารถตรวจสอบคำตอบได้เองทันทีที่ ทำ เสร็จ และมีคำแนะนำว่าข้อผิดนั้น ผู้เรียนลองไปทบทวนดูอีกครั้งใน หัวข้อไวยากรณ์เรื่องอะไร หน้าที่เท่าไร ในหนังสือ Bon Voyage 1 รวมทั้งผู้สอนถือเป็นคะแนน Assignment 5 คะแนน สำหรับทุกคน ด้วย

ส่วนในภาคปฏิบัติในห้องปฏิบัติการทางภาษา ผู้เรียนจะได้ฟัง บทเรียนจาก ซีดี และฝึกพูดทบทวนหรือแสดงบทบาทสมมุติตาม ที่เห็น และได้ยิน และมีการสอบ Listening ทุกครั้งหลังจบบทเรียนของ ภาคปฏิบัติ ดังที่ได้กล่าวมาแล้ว สามารถกล่าวได้ว่าผู้สอนพยายามใช้ วิธีการสอนหลายอย่าง กล่าวคือ การสอนแบบบรรยาย การสอนแบบ สืบเสาะ Inquiry การเรียนจากประสบการณ์ Experimental Learning และการเรียน

แบบแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง Self-Study เนื่องจากผู้เรียนมีทั้งที่เคยเรียนภาษาฝรั่งเศสมาก่อนจากชั้นม.ปลาย หรือ ปวส. ผู้เรียนที่เคยเรียนมาก่อนและไม่เคยเรียนมาก่อนสามารถศึกษาเพิ่มเติมได้ด้วยตนเองจนกว่าจะเข้าใจ

จากการเรียนการสอนดังกล่าวข้างต้น สามารถช่วยให้ผู้เรียนที่ไม่เคยเรียนมาก่อนสามารถเข้าใจเนื้อหาได้เท่าเทียมกับคนที่เคยเรียนมาก่อน หากตั้งใจเรียนและหมั่นศึกษาทบทวนเนื้อหาด้วยตนเอง เพราะภาษาเป็นเรื่องของการฝึกและนำไปใช้จริง จึงจะสามารถพูดได้ โดยมีผลการเรียนรายวิชา FRN 332 เปรียบเทียบใน ภาค 2/ 2554 และ 2/2555 ดังนี้

<u>ภาคการศึกษาที่</u> <u>2/2554</u> จำนวนนักศึกษา 38	<u>ภาคการศึกษาที่</u> <u>2/2555</u> จำนวนนักศึกษา 28
คะแนน	คะแนน
Max 85	Max 91
Min 29	Min 39
SD 14.04	SD 14.38
Mean 55.08	Mean 65.89
Class GPA1.41	Class GPA2.32

สถาบันภาษาและวัฒนธรรมนานาชาติ รายวิชา ภาษาจีน 2

โดย อาจารย์ Li Jun
อาจารย์ประจำ สถาบันภาษาและวัฒนธรรมนานาชาติ

วิชา CHN 332 ภาษาจีน 2 เป็นวิชาที่เรียนต่อจากวิชา CHN
331 ภาษาจีน 1

โดยเน้นการใช้ภาษาจีนในชีวิตประจำวันเป็นหลัก ซึ่งเป็นวิชาที่ช่วยฝึกทักษะให้นักศึกษามีความสามารถทักษะในการฟัง การพูด บทสนทนา และความสามารถโต้ตอบกันโดยใช้ภาษาจีนในหลากหลายสถานการณ์ นอกจากนี้เพิ่มขอบเขตการอ่านการเขียนของนักศึกษาให้ก้าวไปอีกขั้น ช่วยให้นักศึกษามีการพัฒนาการเรียนรู้ภาษาจีนและนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างดีและมีประสิทธิผล ซึ่งการสอนจะแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ส่วนแรกเป็นการสอนโดยบรรยายเนื้อหาโดยภาพรวมขอการใช้คำศัพท์และรูปประโยคภาษาจีน ส่วนที่สอง จะเป็นการทำงานกลุ่มการนำเสนอและการฝึกการใช้คำศัพท์และรูปประโยค

การสอนโดยบรรยายเนื้อหาจะเป็นการสอนโดยแนะนำให้นักศึกษารู้จักคำศัพท์และรูปประโยคต่างๆโดยยกตัวอย่างระบบทางวิธีการใช้คำกับการใช้ชีวิตเพื่อที่ให้นักศึกษาได้ทำความเข้าใจง่ายขึ้น

การทำงานกลุ่ม จะให้นักศึกษาจับกลุ่มไม่เกินกลุ่มละ 3 คน เพื่อให้นักศึกษาสามารถเลือกสมาชิกในกลุ่มได้ตามสมัครใจ และมีจำนวนสมาชิกเพียงพอ ในการจัดทำงานกลุ่มอย่างมีประสิทธิภาพ มีส่วนร่วมต่อสมาชิกทุกคน โดยหัวข้องานกลุ่มและขอบเขตงานอาจารย์ผู้สอนจะเป็นผู้กำหนดให้ซึ่งแต่ละกลุ่มจะได้รับหัวข้อที่ไม่เหมือนกัน แต่ละกลุ่มมีความเหมาะสมกับระยะเวลาในการจัดทำ โดยการจัดทำเริ่มตั้งแต่การแต่งประโยคและสนทนาด้วยคำศัพท์และตัวอย่างรูปประโยคที่ได้จากการบรรยาย หลังจากนั้นผู้สอนจะกำหนดหัวข้อการนำเสนอโดยใช้รูปภาพที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาการบรรยายแบ่งให้แต่ละกลุ่ม ซึ่งให้นักศึกษาแต่ละกลุ่มที่ได้จากรูปภาพไปแต่งเรื่องราวหนึ่งเรื่องด้วยภาษาจีน และนำเรื่องราวที่แต่งขึ้นมานำเสนอในห้องเรียน ทุกขั้นตอน

นักศึกษาทุกกลุ่มต้องมีการตอบคำถามและการนำเสนอผลงานอย่างสม่ำเสมอ เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนกับกลุ่มอื่น

จากการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบข้างต้น ทำให้นักศึกษามีความเข้าใจการใช้คำศัพท์และรูปประโยคได้ดีขึ้น และนักศึกษาทุกคนได้มีโอกาสฝึกฝนการใช้ภาษาจีน ซึ่งมี Class GPA สูงขึ้นจาก 1.58 เป็น 1.92 และมีจำนวนนักศึกษาที่สอบไม่ผ่านลดน้อยลงจากร้อยละ 31.58 เป็นร้อยละ 23.53

ตารางผลสอบ GPA ของ วิชาภาษาจีน

ภาคการศึกษาที่ 1 /2555		ภาคการศึกษาที่ 2 /2555	
จำนวนนักศึกษา	38	จำนวนนักศึกษา	51
MAX	84.00	MAX	87.00
MIN	12.00	MIN	32.00
SD	16.64	SD	14.78
MEAN	55.50	MEAN	61.33
CLASS GPA	1.67	CLASS GPA	2.00

คณะวิศวกรรมศาสตร์

รายวิชา คอมพิวเตอร์สำหรับวิศวกร

รายงาน

แนวปฏิบัติเทคนิคการสอนแบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

สำหรับวิชา EGR205 คอมพิวเตอร์สำหรับวิศวกร

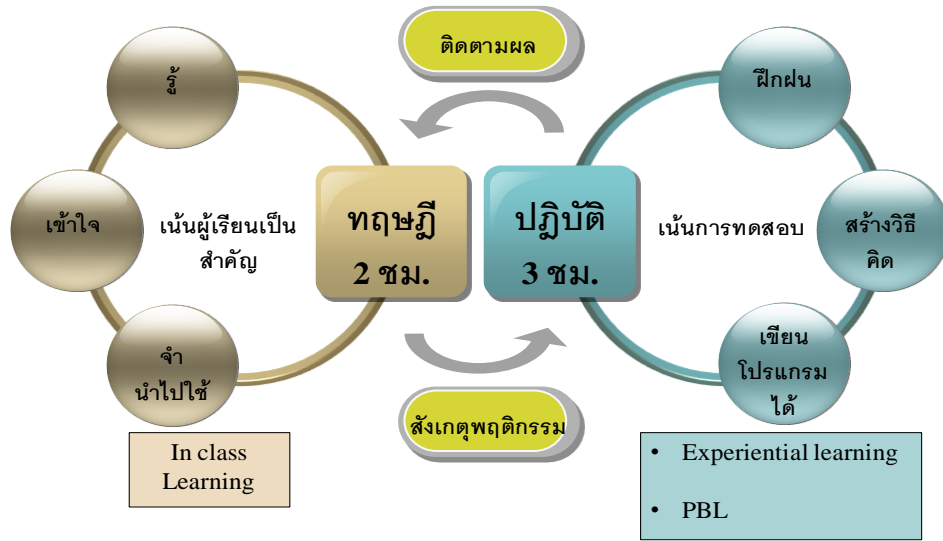
โดย ดร.ภรชัย ภรชัย จุณวัฒน์กุล

ในแนวทางของการสอนของนักศึกษาในวิชา EGR205 คอมพิวเตอร์สำหรับวิศวกร ซึ่งวิชานี้เป็นวิชาพื้นฐานที่นักศึกษาทุกคนในคณะวิศวกรรมศาสตร์จะต้องลงทะเบียนเรียน หลักการสอนวิชานี้เป็นการสอนที่เน้นทั้งผู้เรียนเป็นสำคัญและการทดสอบ โดยจะมีการติดตามและสังเกตพฤติกรรมสม่ำเสมอ เพื่อที่อาจารย์ผู้สอนสามารถให้คำปรึกษาและแนะนำนักศึกษา การสอนจะเป็นการสอนให้นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจ จนนักศึกษาสามารถนำไปใช้ฝึกฝนเพื่อให้เกิดทักษะในกระบวนการคิด จนสามารถเขียนโปรแกรมได้

1. กระบวนการสอน

เนื่องจากวิชาคอมพิวเตอร์สำหรับวิศวกรเป็นวิชา 2-3 ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนในวิชานี้ จะใช้เวลาการสอนในส่วนของทฤษฎี 2 ชั่วโมง และปฏิบัติ 3 ชั่วโมง โดยกระบวนการสอนในส่วนของทฤษฎีจะเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อให้ นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจจนสามารถนำไปใช้ได้ ในส่วนของปฏิบัติจะเน้นการทดสอบ เพื่อวัดผลว่าหลังจากนักศึกษาลงปฏิบัติแล้ว นักศึกษาสามารถเขียนโปรแกรมได้หรือไม่ โดยระหว่างการสอนของทั้งสองส่วน อาจารย์ผู้สอนจะต้องคอยสังเกตพฤติกรรม และติดตามผลอย่างสม่ำเสมอ

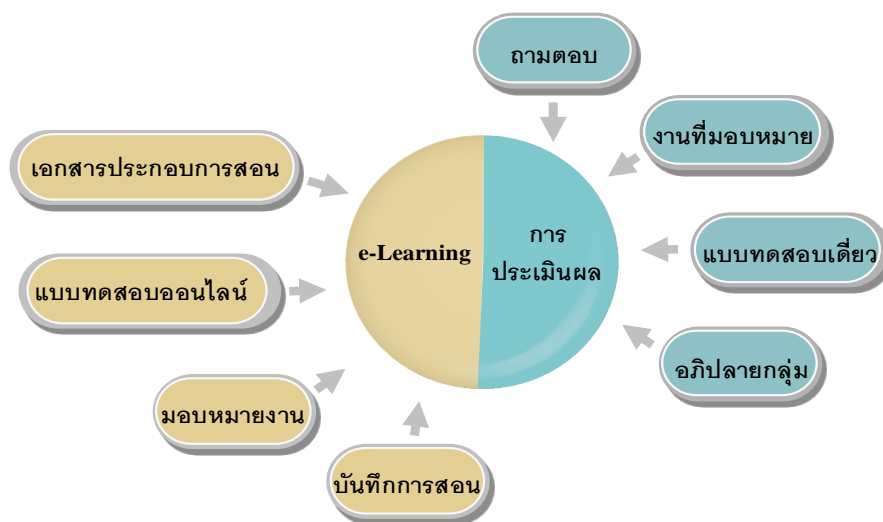
กระบวนการสอน



2. สื่อที่ใช้ในการสอน และการประเมินผล

สื่อในการสอนและการประเมินผล สื่อที่ใช้ในการสอนจะใช้ระบบ e-Learning ช่วยในการจัดการเรียนการสอน โดยนักศึกษาสามารถ Download เอกสารประกอบการสอน ทำแบบทดสอบออนไลน์ ดูงานที่อาจารย์มอบหมาย และทบทวนบทเรียนจากการบันทึกการสอนด้วย Camtasia relay ส่วนวิธีการประเมินผล อาจารย์สามารถใช้วิธีประเมินผลจากการถามตอบ ประเมินผลจากงานที่มอบหมาย และผลจากการทดสอบออนไลน์ของนักศึกษา หลังจากนั้นอาจารย์ผู้สอนจะต้องติดตามผลของนักศึกษาที่ต่ำกว่าเกณฑ์ โดยสังเกตพฤติกรรม เพื่อที่อาจารย์จะได้เข้าไปสอบถามให้คำแนะนำ รวมถึงนำผลทดสอบออนไลน์และสอบกลางภาค มาจัดกลุ่มนักศึกษาในการทำงานแบบกลุ่มในสามสัปดาห์สุดท้าย

สื่อในการสอนและ การประเมินผล



การมอบหมายงานแบบกลุ่มในสามสัปดาห์สุดท้าย อาจารย์ผู้สอนจะกำหนดโจทย์ปัญหาให้นักศึกษาช่วยกันเขียนโปรแกรมให้ได้

ผลลัพธ์ตามที่ต้องการ จากนั้นให้ตัวแทนกลุ่มมานำเสนอหน้าชั้นเรียน โดยมีอาจารย์ผู้สอนเป็นผู้ประเมินผลงาน



นอกจากนี้การใช้ระบบ e-Learning ยังสามารถช่วยให้อาจารย์ผู้สอนมีความสะดวกในการติดตามผลคะแนน รวมถึงความถี่ระยะเวลาในการเข้าถึงบทเรียนของนักศึกษา และนักศึกษาสามารถทบทวนเนื้อหาทั้งหมดจากระบบบันทึกการสอนด้วย Camtasia relay

e-Learning

SPU e-Learning ▶ 552-EGR205(T)-parachai
Outline
THANADECH CHOKBOONYAWAS

Profile For [552-EGR205(T)-parachai.ju]
Today GR205(T)-parachai.ju

Outline report Complete report

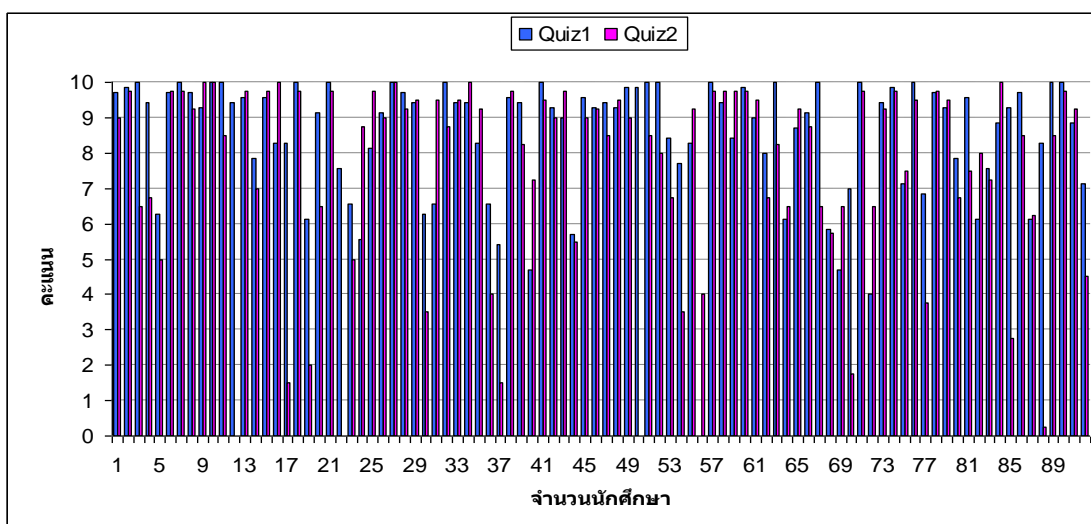
Topic	Topic outline
Topic 0	News forum
Topic 1	T1 5 views Monday, 2
Topic 2	Quiz1 Grade: 10.00 / 10.00 ส่งการบ้าน Grade: - T2 5 views
Topic 3	T3 3 views Monday, 2

Discussion	Started by	Replies	Last post
Parachai : ทบทวนก่อนสอบกลางภาค	Parachai Juanuwattanukul	0	Parachai Juanuwattanukul Wed, 12 Dec 2012, 12:38 PM
Parachai : ทบทวนก่อนสอบกลางภาค	Parachai Juanuwattanukul	0	Parachai Juanuwattanukul Sat, 8 Dec 2012, 07:59 PM
Parachai : Loop	Parachai Juanuwattanukul	0	Parachai Juanuwattanukul Sat, 1 Dec 2012, 09:05 PM
Parachai : Decision	Parachai Juanuwattanukul	0	Parachai Juanuwattanukul Wed, 21 Nov 2012, 01:02 PM
Parachai : Decision	Parachai Juanuwattanukul	0	Parachai Juanuwattanukul Sat, 17 Nov 2012, 09:00 PM
Parachai : Data type and variable	Parachai Juanuwattanukul	0	Parachai Juanuwattanukul Sat, 10 Nov 2012, 09:55 PM
Parachai : Basic programming	Parachai Juanuwattanukul	0	Parachai Juanuwattanukul Wed, 7 Nov 2012, 12:34 PM
Parachai : Basic programming	Parachai Juanuwattanukul	0	Parachai Juanuwattanukul Mon, 5 Nov 2012, 07:02 PM
Parachai : Introduction	Parachai Juanuwattanukul	0	Parachai Juanuwattanukul Mon, 5 Nov 2012, 06:37 PM
Parachai : Introduction	Parachai Juanuwattanukul	0	Parachai Juanuwattanukul Wed, 31 Oct 2012, 12:28 PM

Moodle Docs for this page
You are logged in as Parachai Juanuwattanukul (Logout)

ในการทดสอบออนไลน์ อาจารย์ผู้สอนสามารถกำหนดวันเวลา และจำนวนครั้งให้นักศึกษาทำการทดสอบก็รอบก็ได้ โดยจะเก็บผลคะแนนที่ดีที่สุด นักศึกษาที่ได้คะแนนมากกว่าครึ่งสำหรับการทดสอบที่ 1 มีถึง 96.7% และการทดสอบที่ 2 มีถึง 94.6% ผลจากการที่ให้โอกาสนักศึกษาทำแบบทดสอบได้มากกว่าหนึ่งครั้งโดยนำคะแนนสูงสุด จะสามารถช่วยให้นักศึกษาที่มีคะแนนไม่ถึงครึ่งไม่เกิน 5%

คะแนนแบบทดสอบออนไลน์



จำนวนนักศึกษาทั้งหมด N=93 คน	จำนวน % ของนักศึกษาที่มีคะแนนมากกว่าครึ่ง	
	Quiz 1	Quiz 2
ครั้งที่ 1	54.7%	65.9%
ครั้งที่คะแนนดีที่สุด	96.7%	94.6%

3. สรุปผล

จากการจัดการเรียนการสอนในวิชานี้ โดยใช้กระบวนการสอนที่มีการติดตามผล และสังเกตพฤติกรรม เพื่อให้คำแนะนำ และการดูแลนักศึกษา จะสามารถช่วยลดการ drop out ของนักศึกษาได้ และจากการตัดเกรดวิชานี้ จำนวนนักศึกษาที่ไม่ผ่านมีจำนวนไม่ถึง 5%

สรุปผล

มหาวิทยาลัยสุโขทัย		[1347286]		รายงานสรุปผล	
ภาคการศึกษา : 2 ปีการศึกษา : 2555					
รหัสวิชา : EGR205 - โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำหรับวิศวกร , 3 หน่วยกิต					
Absolute Marking System					
นักศึกษาลงทะเบียนเรียน	100 คน	Max	92.00		
นักศึกษาขาดสอบ	7 คน	Min	35.00		
นักศึกษาไม่มีสิทธิ์สอบ	0 คน	SD	11.42		
นักศึกษาคะแนนไม่สมบูรณ์	0 คน	Mean	68.23		
นักศึกษาที่เพิกถอน	0 คน	Class GPA	2.60		
นักศึกษาเข้าสอบจริง	93 คน	ยังไม่สิ้นสุด	0 คน		

ระดับคะแนนมหาวิทยาลัยสุโขทัย			สัญลักษณ์	ระดับคะแนนที่คณะกรรมการแก้ไข		
ช่วงคะแนน	จำนวนคน	ร้อยละ		ช่วงคะแนน	จำนวนคน	ร้อยละ
80 - 100	14	15.05	A	-		
75 - 79	13	13.98	B+	-		
70 - 74	23	24.73	B	-		
65 - 69	10	10.75	C+	-		
60 - 64	8	8.60	C	-		
55 - 59	16	17.20	D+	-		
50 - 54	6	6.45	D	-		
0 - 49	3	3.23	F	-		
รวม	93	100.00		รวม		

**Copyright©2001 by Monton Tongpanung M.S.IT. Sripatum University, All rights reserved.
Tel : 0-2579-1111 Ext. 2255**

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

หัวข้อ การเชื่อมโยงการเรียนการสอนในห้องเรียนสู่การทำงานในอาชีพ (การออกแบบกระบวนการเรียนรู้เพื่อการออกแบบชีวิต)

โดย อ. ธีรบุญย์ ฉลองมณีรัตน์

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม พค 2556

การศึกษาในคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ เป็นการศึกษาในสายวิชาชีพซึ่งหมายความว่านักศึกษาที่จบการศึกษาออกไปสามารถประกอบอาชีพตามที่ตนเองศึกษามา มีสภาวิชาชีพรองรับ และที่สำคัญกระบวนการเรียนรู้และปฏิบัติงานในระหว่างการศึกษา มีความคล้ายคลึงกับการประกอบอาชีพในทางวิชาชีพเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะการเรียนในรายวิชา ARC 463 หลักปฏิบัติวิชาชีพ (Professional Practice) วัตถุประสงค์หลัก ๆ คือ เพื่อให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในหลักปฏิบัติของวิชาชีพ (Professional Practice) ในรายละเอียดของความหมายวิชาชีพ ขอบเขตที่สามารถประกอบอาชีพได้ จริยธรรม กฎหมาย การแข่งขัน เทคนิควิธีการเพื่อให้ทราบหลักและแนวทางในการประกอบวิชาชีพให้ประสบความสำเร็จ ที่กล่าวมาเป็นเนื้อหาที่ถูกรรจยอยู่ในเนื้อหาการสอนในรายวิชา ARC 463 จากวัตถุประสงค์ดังกล่าว ทำให้การออกแบบกระบวนการเรียนรู้ในรายวิชา จึงเน้นไปที่กระบวนการ Integrated Learning (IL) (โดยทั่วไปการเรียนการสอนในรายวิชาของคณะเป็นแบบ PBL เกือบทั้งหมดอยู่แล้ว) ผสมผสานกับการบรรยายเพื่อให้ความรู้พื้นฐาน Group Learning และการศึกษาแบบ Seminar โดยกำหนดโครงสร้างของ แผนการเรียน (Lesson Plan) เป็นการผสมผสานวิธีการสอนที่ได้กล่าวมา และเป้าหมายของการศึกษาในรายวิชานี้ คือ สามารถวิเคราะห์ถึงเหตุปัจจัยแห่งความสำเร็จของวิชาชีพ

การจัดโครงสร้างการเรียนการสอนได้มีการลำดับโดยคร่าวดังนี้ แบ่งการศึกษาเป็น 3 ช่วง แต่ละช่วงจะมีการบรรยายเพื่อให้ความรู้พื้นฐาน และแต่ละช่วงจะมีการมอบหมายงานให้ทำงานเป็นทีมๆละ 3 คน โดยมอบหมายให้ศึกษาสำนักงานออกแบบสถาปัตยกรรมที่ขึ้นทะเบียนกับสภาวิชาชีพ และประสบความสำเร็จเป็นที่ยอมรับในวิชาชีพ สำคัญที่สุดคือต้องเป็น สำนักงานออกแบบที่แต่ละทีมมีความสนใจในปรัชญาการทำงาน และผลงานที่ผลิตออกมา โดยให้ศึกษา และวิเคราะห์เหตุปัจจัยแห่งความสำเร็จ เพื่อนำมาเสนอค้นระหว่างการบรรยายเพื่อให้ความรู้พื้นฐานทั้ง 3 ช่วง โดยแบ่งการนำเสนอเป็น 3 ช่วงเช่นกัน และเนื้อหาการบรรยายให้ความรู้พื้นฐานเองก็จะสอดคล้องไปกับการทำงานของแต่ละทีมในแต่ละช่วง

การนำเสนอของแต่ละทีมในช่วงสุดท้ายของเทอม จะเป็นการรวบรวมข้อมูล แกะไขข้อผิดพลาดเพื่อนำเสนอสรุปเป็นครั้งสุดท้าย เพื่อให้แต่ละทีมได้มีโอกาสทบทวน ปรับปรุงการศึกษวิเคราะห์ให้เห็นถึงกระบวนการที่ทำให้ สำนักงานออกแบบที่ทีมศึกษาประสบความสำเร็จได้อย่างไร และไม่เพียงแต่ได้ศึกษาเรียนรู้ สำนักงานออกแบบที่ทีมตนเองศึกษาเท่านั้น แต่ยังสามารถได้รับความรู้ กระบวนการ และโมเดลที่แตกต่างในการนำไปสู่ความสำเร็จของสำนักงานออกแบบอีก 15 สำนักงานที่นำเสนอโดยทีมอื่นๆที่นำมาแบ่งปันกัน และ

การบรรยายครั้งสุดท้ายของแผนการเรียน จะเป็นการสัมมนา (Seminar) โดยเชิญวิทยากรภายนอกมาร่วมในการสัมมนา โดยจะกำหนดหัวข้อที่เกี่ยวกับ ขอบเขตการทำงานที่สามารถทำได้ในวิชาชีพสถาปัตยกรรม มุมมองของวิชาชีพอื่นที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับวิชาชีพสถาปัตยกรรม เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียน ได้รับทราบมุมมองที่มองกลับมาที่ตนเอง และมุมมองของวิชาชีพอื่นที่มองเข้ามาในวิชาชีพตนเองได้อย่างครบถ้วน

ด้วยวิธีการออกแบบกระบวนการเรียนรู้ ตามที่ได้กล่าวข้างต้นนั้น เป็นการเปิดโอกาสและให้มุมมองแก่ผู้เรียน ที่จะสามารถเริ่มกระบวนการคิด ศึกษา และวิเคราะห์ จากการตั้งเป้าหมายที่ตนเองต้องการเดินไป มีใ้การเรียนรู้ที่เกิดจากการแก้ปัญหาการใช้งานอย่างที่คุณเคย ซึ่งด้วยวิธีการเหล่านี้ก็เป็นอีกแนวทางหนึ่งให้แก่ผู้เรียน ในการที่จะเริ่มต้นโปรแกรมสำหรับการออกแบบสถาปัตยกรรมสำหรับวิทยานิพนธ์ (Arc501, Arc 502) นอกจากนี้ ด้วยวิธีการที่ให้ผู้เรียน เข้าไปศึกษาสำนักงานออกแบบที่ตนเองและที่สนใจ ทำให้เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีโอกาสพบปะ พูดคุยกับเจ้าของหรือผู้ดูแลสำนักงานออกแบบเหล่านั้น สร้างความสัมพันธ์และโครงข่ายที่ดีในอนาคต และอันใกล้ๆนี้คือ รายวิชา Arc 500 การฝึกงานทางสถาปัตยกรรม ซึ่งโดยการออกแบบกระบวนการเรียนรู้ตามที่กล่าวมา ทั้งผู้สอนและผู้เรียน มีความหวังและเชื่อมั่นว่าการออกแบบกระบวนการเรียนรู้ในรายวิชา Arc 463 จะนำมาซึ่งการออกแบบชีวิตสถาปนิกของผู้เรียนต่อไปในอนาคต

ศูนย์สนับสนุนและพัฒนากาเรียนการสอน

หัวข้อ การจัดการเรียนการสอนแบบ Active Learning ของอาจารย์มหาวิทยาลัยศรีปทุม

อ้างอิง

วิสาลักษณ์ สิทธิขุนทด และ ดร. สิรินทร สิ้นจินดาวงศ์. 2556. การจัดการเรียนการสอนแบบ Active Learning ของอาจารย์มหาวิทยาลัยศรีปทุม.

สืบค้นจาก: <http://www.spu.ac.th/tlc/files/2013/05/km-activelearning-.pdf> เมื่อ 31 พค. 2556

บทนำ

ยุคศตวรรษที่ 21 เป็นยุคของข้อมูลข่าวสารและการเปลี่ยนแปลงด้วยความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศทำให้การสื่อสารไร้พรมแดน การเข้าถึงแหล่งข้อมูลสามารถทำได้ทุกที่ทุกเวลา ผลกระทบจากยุคโลกาภิวัตน์นี้ส่งผลให้ผู้เรียนจำเป็นต้องมีความสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องและเป็นผู้แสวงหาความรู้อยู่ตลอดเวลา ประกอบกับปัจจุบันมีองค์ความรู้ใหม่เกิดขึ้นมากมายทุกวินาทีที่ทำให้เนื้อหาวิชามีมากเกินไปที่จะเรียนรู้จากในห้องเรียนได้หมด ซึ่งการสอนแบบเดิมด้วยการ “พูด บอก เล่า” ไม่สามารถจะพัฒนาให้ผู้เรียนให้นำความรู้ที่ได้จากการเรียนในชั้นเรียนไปปฏิบัติได้ดี ดังนั้น อาจารย์จึงจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนวิธีการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม เทคโนโลยี และการเรียนรู้ของนักศึกษา จากผู้สอนคือผู้ถ่ายทอด ปรับเปลี่ยนบทบาทเป็นผู้ชี้แนะวิธีการค้นคว้าหาความรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้สามารถแสวงหาความรู้และประยุกต์ใช้ทักษะต่างๆ สร้างความเข้าใจด้วยตนเอง จนเกิดเป็นการเรียนรู้ที่มีความหมาย (ไพฑูรย์ สิ้นลารัตน์, 2545; สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และ ทศนีย์ บุญเต็ม, 2545; ทิศนา แคมมณี, 2548; บัณฑิต ทิพากร, 2550)

Active Learning เป็นการจัดการเรียนการสอนแบบเน้นพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ส่งเสริมให้ผู้เรียนประยุกต์ใช้ทักษะและเชื่อมโยงองค์ความรู้นำไปปฏิบัติเพื่อแก้ไขปัญหาหรือประกอบอาชีพในอนาคต หลักการจัดการเรียนการสอนแบบ Active Learning การนำเอาวิธีการสอน เทคนิคการสอนที่หลากหลายมาใช้ออกแบบแผนการสอนและ กิจกรรมกระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียน ส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียนและผู้เรียนกับผู้สอน Active Learning จึงถือเป็นการจัดการเรียนการสอนประเภทหนึ่งที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในยุคปัจจุบัน อีกทั้งยังช่วยส่งเสริม student engagement , enhance relevance, and improve motivation ของผู้เรียน

วัตถุประสงค์การศึกษา

1. เพื่อรวบรวมความรู้ ทักษะเกี่ยวกับเทคนิคการสอนแบบ Active Learning ของอาจารย์มหาวิทยาลัยศรีปทุม
2. เพื่อสังเคราะห์เนื้อหาเทคนิคการสอนแบบ Active Learning ของอาจารย์มหาวิทยาลัยศรีปทุม

วิธีการดำเนินการ ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลการจัดการสอน แบบ Active Learning ของอาจารย์ภายในมหาวิทยาลัยศรีปทุม เพื่อนำข้อมูลจากการสังเกตการสอน การสัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอน และนักศึกษา มาสรุปผลเบื้องต้นและจัดทำเอกสารคู่มือการสอนแบบ Active Learning สำหรับการจัดการ Knowledge management ในขั้นต่อไป การดำเนินงานในขั้นนี้ เริ่มจากการสร้างกรอบแนวคิดการจัดการสอนแบบ Active Learning และสร้างเครื่องมือสำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูล คือแบบสัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอนและแบบสัมภาษณ์นักศึกษา โดยผลที่ได้

สามารถจัดกลุ่มการสอนแบบ Active Learning ออกเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่ การจัดการเรียนรู้แบบประสบการณ์ (Experiential Learning) การสอนแบบโครงงาน (Project Based Learning) การสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem Based Learning) และ การสอนที่เน้นทักษะกระบวนการคิด (Thinking Based Learning)

ขั้นที่ 2 จัด Knowledge management เพื่อสร้างรูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบ Active Learning ของอาจารย์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม โดยใช้ Knowledge management เป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ของอาจารย์แต่ละท่านที่ได้ไปเก็บรวบรวมข้อมูล และเป็นเวทีการเผยแพร่การจัดการสอนแบบ Active Learning ให้แก่อาจารย์ที่สนใจ พร้อมกับจัดการคัดเลือก Good Teaching ในแต่ละกลุ่ม โดยเชิญวิทยากรผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนการสอน มาร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เสนอความคิดเห็น และดำเนินการคัดเลือก Good Teaching ในแต่ละกลุ่ม ซึ่งในกระบวนการคัดเลือก Good Teaching ผู้วิจัยได้สร้างแบบประเมิน การสอนดีเด่น และจัดกิจกรรม popular vote

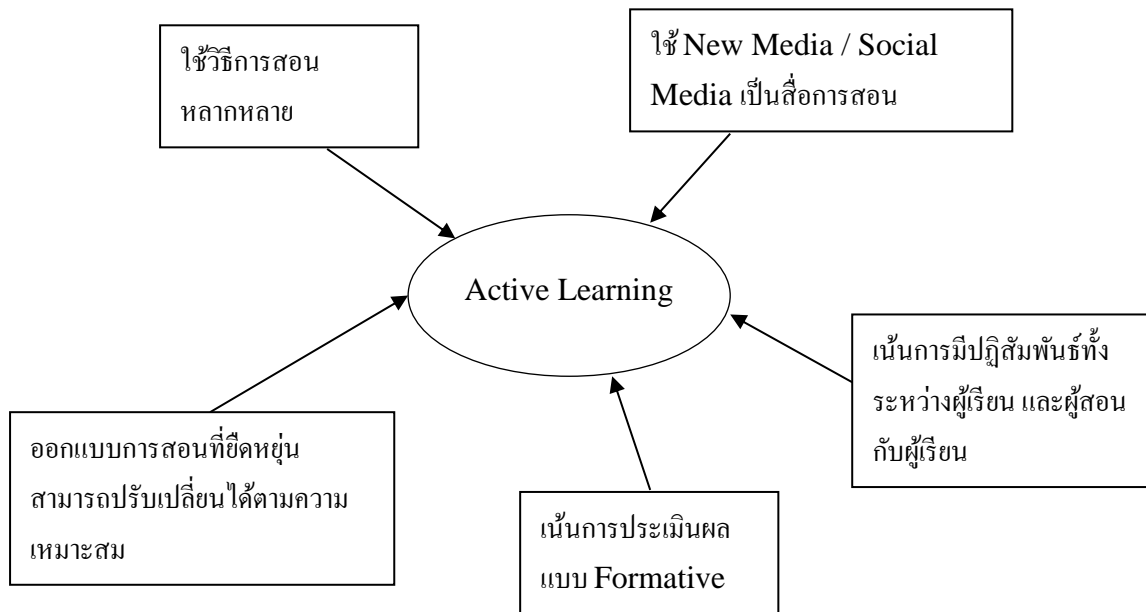
ขั้นที่ 3 สรุปผลการจัดการเรียนการสอน แบบ Active Learning โดยดำเนินการสังเคราะห์เนื้อหาจากข้อมูลในขั้นที่ 1 และ 2 รวมกับเพื่อให้ได้รูปแบบและเทคนิคการสอนแบบ Active Learning ของอาจารย์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม

สรุปผล

หลักสำคัญของการจัดการเรียนการสอนแบบ Active Learning คือ การส่งเสริมหรือกระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียน มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน ด้วยเทคนิคหรือกิจกรรมต่างๆ ผู้สอนมีบทบาทอำนวยความสะดวกและจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อให้ผู้เรียนสร้างความรู้

ด้วยตนเอง จนเกิดเป็นการเรียนรู้ที่มีความหมาย (Meaningful Learning)

รูปแบบการจัดการสอนแบบ Active Learning ของอาจารย์ในมหาวิทยาลัยศรีปทุม มีทั้งการจัดการเรียนการสอนด้วย Active Learning ในบางหน่วยการเรียนรู้หรือเฉพาะบท และ จัดการเรียนการสอนด้วย Active Learning ทั้งรายวิชา ซึ่งการจัดการเรียนการสอนแบบ Active Learning จะนำเอาวิธีการสอนหลากหลายวิธีมาผสมผสาน โดยอาจารย์ผู้สอนจะวางแผนคัดเลือกเทคนิคการสอนที่เหมาะสมกับธรรมชาติรายวิชา วัตถุประสงค์การเรียนรู้ ลักษณะผู้เรียน รวมไปถึงออกแบบสัดส่วนของเทคนิคหลัก เทคนิครองในการสอนแต่ละครั้ง การประเมินผลผู้เรียนผู้สอนเน้นการประเมินผลระหว่างจัดกิจกรรม (Formative) และประเมินจากพัฒนาการของผู้เรียน นอกจากนี้การจัดการเรียนการสอนแบบ Active Learning ของอาจารย์ในมหาวิทยาลัยศรีปทุม มีลักษณะเด่นร่วมกันคือ การใช้ Social Media หรือ New Media มาเป็นสื่อการสอน ช่องทางการติดต่อสื่อสารกับนักศึกษา และช่วยเสริมในเนื้อหาที่ผู้เรียนยังขาดความเข้าใจ อาทิ การใช้ Facebook Web Blong และ e – Learning เป็นต้น โดยสามารถอธิบายเป็นแผนภาพรูปแบบการจัดการสอนแบบ Active Learning ดังนี้



แผนภาพที่ 1 รูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบ Active Learning ของอาจารย์มหาวิทยาลัยศรีปทุม

นอกจากนี้ สามารถจัดเป็นกลุ่มวิธีการสอนที่อาจารย์มหาวิทยาลัยศรีปทุมใช้ ออกเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่ การจัดการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ (Experiential Learning) การสอนแบบโครงการ (Project Based Learning) การสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem Based Learning) และการสอนที่เน้นทักษะกระบวนการคิด (Thinking Based Learning) มีรายละเอียด ดังนี้

การจัดการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ (Experiential Learning)

เป็นการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากประสบการณ์ที่เป็นรูปธรรมเพื่อนำไปสู่ความรู้ความเข้าใจเชิงนามธรรม เหมาะกับรายวิชาที่เน้นปฏิบัติ หรือเน้นการฝึกทักษะ สามารถใช้จัดการเรียนการสอนได้ทั้งเป็นกลุ่ม และเป็นรายบุคคล หลักการสอนคือ ผู้สอนวางแผนจัดสถานการณ์ให้ผู้เรียนมีประสบการณ์จำเป็นต่อการเรียนรู้ กระตุ้นให้ผู้เรียนสะท้อนความคิด อภิปราย สิ่งที่ได้รับจากสถานการณ์ ตัวอย่างเทคนิคการสอนที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ ได้แก่ เทคนิคการสาธิต และเทคนิคเน้นการฝึกปฏิบัติ ขั้นตอนดังนี้

เทคนิคการแบบการสาธิต ผู้สอนวางแผนการสอนและออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ โดยแบ่งสัดส่วนเวลาสำหรับการบรรยายเนื้อหาและการสาธิต พร้อมกับคัดเลือกวิธีการที่จะลงมือปฏิบัติให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ โดยถ้าเป็นกิจกรรมกลุ่มจะต้องมีการวางโครงสร้างการทำงานกลุ่ม การแบ่งหน้าที่และมีการสนับสนุนเวียนกันทุกครั้ง จากนั้นดำเนินการบรรยายเนื้อหาและสาธิต โดยขณะสาธิตจะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนซักถาม ผู้สอนแนะนำเทคนิคปลีกย่อย จากนั้นให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติ และผู้สอนประเมินผู้เรียนโดยการสังเกตพร้อมกันให้คำแนะนำ ในจุดที่บกพร่องเป็นรายบุคคลหรือเป็นรายกลุ่ม เมื่อเสร็จสิ้นการปฏิบัติกิจกรรม ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันอภิปราย สรุปผลสิ่งที่ได้เรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติ

ผลสะท้อนจากผู้เรียน (Reflection) ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติของอาจารย์ทำให้เข้าใจได้ง่ายเพราะเห็นเป็นรูปธรรม และขณะนักศึกษาลงมือปฏิบัติงานอาจารย์คอยให้คำแนะนำเพื่อแก้ไขข้อผิดพลาดหรือแนะนำวิธีแก้ปัญหา ผู้เรียนประทับใจในความเป็นกันเองและให้คำแนะนำทั่วถึงทุกคน

เทคนิคการสอนแบบเน้นฝึกปฏิบัติ ผู้สอนวางแผนและออกแบบกิจกรรมที่เน้นการฝึกทักษะ เช่น การฝึกทักษะทางภาษา โดยจัดกิจกรรมที่กระตุ้นให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะซ้ำๆ อาจเป็นในลักษณะใช้โปรแกรมช่วยสอน สำหรับการฝึก โดยผู้สอนมีบทบาทให้คำแนะนำ อำนวยความสะดวก กระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียน

ผลสะท้อนจากผู้เรียน (Reflection) ผู้เรียนชื่นชอบกิจกรรมและโปรแกรมช่วยสอนที่อาจารย์ผู้สอนใช้ การได้ฝึกปฏิบัติและเรียนรู้จาก

โปรแกรมตามอัธยาศัยทำให้ผู้เรียนรู้สึกอิสระไม่มีความเครียด กัดดันในการเรียน ส่งผลให้ชอบที่จะฝึกปฏิบัติบ่อยๆ

การสอนแบบโครงการ (Project Based Learning)

การสอนแบบโครงการสามารถจัดเป็นกิจกรรมกลุ่มหรือกิจกรรมเดี่ยวก็ได้ ให้พิจารณาจากความยาก – ง่าย และความเหมาะสมของโจทย์งาน และคุณลักษณะที่ต้องการพัฒนา วางแผนและกำหนดเกณฑ์อย่างกว้างๆ แล้วให้นักศึกษาวางแผนดำเนินการ ศึกษาค้นคว้าข้อมูลด้วยตนเองโดยผู้สอนมีบทบาทเป็นผู้ให้คำปรึกษา จากนั้นให้นักศึกษานำเสนอแนวคิด การออกแบบชิ้นงาน พร้อมให้เหตุผลประกอบจากการค้นคว้า ให้ผู้สอนพิจารณาร่วมกับการอภิปรายในชั้นเรียน จากนั้นผู้เรียนลงมือปฏิบัติทำชิ้นงาน และส่งความคืบหน้าตามกำหนด การประเมินผลจะประเมินตามสภาพจริง โดยมีเกณฑ์การประเมินกำหนดไว้ล่วงหน้าและแจ้งให้ผู้เรียนทราบก่อนลงมือทำโครงการและมีการเชิญผู้ทรงคุณวุฒิร่วมประเมินผล

ผลสะท้อนจากผู้เรียน (Reflection) นักศึกษารู้สึกว่าได้ลงมือปฏิบัติและจัดทำโครงการมีประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพในอนาคต การเอาใจใส่และให้คำปรึกษาและประสบการณ์ของอาจารย์ช่วยเติมเต็มในส่วนที่นักศึกษาบกพร่อง การทำโครงการช่วยพัฒนาและทำให้รู้หลักการคิดอย่างเป็นขั้นตอนมากยิ่งขึ้น

การสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem Based Learning)

เป็นการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดจากเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด ด้วยการศึกษาค้นคว้าที่สมมุติขึ้นจากความจริง แล้วผู้สอนกับผู้เรียนร่วมกันวิเคราะห์ปัญหาเสนอวิธีแก้ปัญหา หลักของการสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐานคือการเลือกปัญหาที่สอดคล้องกับเนื้อหาการสอนและกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดคำถาม วิเคราะห์ วางแผนกำหนดวิธีแก้ปัญหาด้วยตนเอง โดยผู้สอนมีบทบาทให้คำแนะนำแก่ผู้เรียนขณะลงมือแก้ปัญหา สุดท้ายเมื่อเสร็จสิ้นกระบวนการแก้ปัญหาผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันสรุปผลการแก้ปัญหา และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ถึงสิ่งที่ได้จากการลงมือแก้ปัญหา

ผลสะท้อนจากผู้เรียน (Reflection) ปัญหาที่ผู้สอนยกมาคือปัญหาจริงที่เกิดขึ้นในการทำงาน ทำให้ผู้เรียนรับรู้ถึงความสำคัญและตั้งใจลงมือแก้ปัญหาและเมื่อแก้ปัญหาได้รู้สึกภูมิใจ

การสอนที่เน้นทักษะกระบวนการคิด (Thinking Based Learning)

เป็นกระบวนการสอนที่ผู้สอนใช้เทคนิค วิธีการกระตุ้นให้ผู้เรียน คิดเป็นลำดับขั้นแล้วขยายความคิดต่อเนื่องจากความคิดเดิม พิจารณาแยกแยะอย่างรอบด้าน ด้วยให้เหตุผลและเชื่อมโยงกับความรู้เดิมที่มี จนสามารถสร้างสิ่งใหม่หรือตัดสินใจประเมินหาข้อสรุปแล้วนำไปแก้ปัญหาอย่างมีหลักการ โดยการสอนที่เน้นกระบวนการคิดของอาจารย์มหาวิทยาลัยศรีปทุม แบ่งออกเป็นการสอนที่เน้นทักษะกระบวนการคิด คำนวนและการสอนที่เน้นกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ มีขั้นตอนดังนี้

การสอนที่เน้นกระบวนการคิดคำนวณ เริ่มจากผู้สอนทบทวนเนื้อหาเดิม โดยแสดงวิธีการคิดคำนวณเป็นลำดับขั้น จากนั้นกำหนดโจทย์ให้ผู้เรียนฝึกคิด วิเคราะห์ เป็นลำดับขั้น เน้นการฝึกคำนวณซ้ำกับโจทย์ใหม่ และสุดท้ายผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันสรุปขั้นตอนการคิด การประเมินผลการเรียนรู้ประเมินจากขั้นตอนกระบวนการคิดเป็นลำดับขั้นที่นักศึกษาแสดงไว้ในการแก้โจทย์คำนวณ

ผลสะท้อนจากผู้เรียน (Reflection) การได้ฝึกคิดเป็นลำดับขั้นและลงมือปฏิบัติทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ได้มากกว่าการเรียนแบบฟังบรรยาย และรับรู้ถึงการดูแลเอาใจใส่ของผู้สอนที่คอยให้คำแนะนำพร้อมกับติดตามผู้เรียนนอกเวลาเรียน

การสอนที่เน้นกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ จากอภิปรายและแสดงความคิดเห็น เป็นหัวใจสำคัญของการสอนที่เน้นกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ โดยเริ่มจากผู้สอนกระตุ้นผู้เรียนเกิดคำถามหรือตั้งคำถาม จากนั้นผู้สอนโน้มน้าว สร้างสถานการณ์ให้ผู้เรียนขยายความคิดและเชื่อมโยงองค์ความรู้ จากนั้นเปิดโอกาสให้ผู้เรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น อภิปรายในชั้นเรียน โดยผู้สอนมีบทบาทช่วยชี้แนะ

และสรุปความคิดตามหลักการ สุดท้ายให้ผู้เรียนพัฒนาชิ้นงาน หรือทำแบบฝึกหัด เพื่อประเมินผลการเรียนรู้

ผลสะท้อนจากผู้เรียน (Reflection) ผู้เรียนชอบกิจกรรมการสอนที่กระตุ้นความสนใจ ความคิดสร้างสรรค์ บรรยากาศการเรียนไม่น่าเบื่อ หลีกจากการเรียนรู้สึกว่าตนเองมีมุมมองและความคิดแตกต่างไปจากเดิม และนักศึกษารับรู้ว่าอาจารย์ตั้งใจเตรียมการสอนมาอย่างดี

วิธีการสอนที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนแบบ Active Learning ของอาจารย์มหาวิทยาลัยศรีปทุม รายละเอียด ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 วิธีการสอนที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนแบบ Active Learning ของอาจารย์มหาวิทยาลัยศรีปทุม

เทคนิค	บทบาทผู้สอน	เนื้อหา	กิจกรรม/กระบวนการ	การประเมินผล	สื่อการสอน
การจัดการเรียนการสอนแบบเน้นประสบการณ์ Experiential Learning	จัดสถานการณ์ที่จำเป็นเพื่อให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ที่เป็นรูปธรรม ให้คำแนะนำ ติดตาม และประเมินผล	การบรรยายเนื้อหา	<ul style="list-style-type: none"> - จัดสถานการณ์ ที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ - ผู้เรียนเชื่อมโยงความรู้ โดยการสร้างความคิดรวบยอดจากสถานการณ์นั้น - ผู้เรียนลงปฏิบัติจริง ฝึกทักษะการแก้ปัญหาและนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ - ผู้สอนเปิดให้ผู้เรียนซักถาม และสะท้อนความคิด อภิปรายสิ่งที่ได้รับจากสถานการณ์ - ผู้เรียนแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และ นำ ความ รู้ ไป ประ ยู ก ต์ ไ ช้ ใน 	<p>ประเมินโดยการสังเกต ขณะผู้เรียนปฏิบัติตามสถานการณ์ และประเมินผลงาน</p> <p>Trip : ขณะ นักศึกษาปฏิบัติงานผู้สอนประเมินผลโดยการสังเกต และให้คำแนะนำ เพื่อแก้ไขจุดบกพร่องได้ทันที</p>	<ul style="list-style-type: none"> - อุปกรณ์ สำหรับจัดสถานการณ์ - ตัวอย่างผลงาน - Social Network - Presentation ประกอบการบรรยาย

เทคนิค	บทบาทผู้สอน	เนื้อหา	กิจกรรม/กระบวนการ	การประเมินผล	สื่อการสอน
			<p>สถานการณ์ใหม่</p> <p>Trip :</p> <ul style="list-style-type: none"> - การจัดสถานการณ์ อาจเป็น การ ให้ เเชิ ญ สถานการณ์ จำลอง การ สาธิตแล้วให้ผู้เรียนลงมือ ปฏิบัติตาม 		
PBL	<p>อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ให้คำแนะนำ คำปรึกษา ติดตาม และ ประเมินผล</p>	<p>การบรรยาย เนื้อหาจาก ผู้สอน และ วิทยากร</p>	<ul style="list-style-type: none"> - กำหนดเกณฑ์ให้ นักศึกษาสร้างสรรค์ โครงการด้วยตนเอง - ศึกษาค้นคว้า ข้อมูลเพื่อนำมาสร้างชิ้นงาน - นำเสนอแนวคิด การ ออกแบบชิ้นงาน พร้อมให้ เหตุผลประกอบจากการ ค้นคว้า - ลงมือปฏิบัติทำชิ้นงาน และส่งความคืบหน้าตาม กำหนด - ส่ง ชิ้นงานที่ สำเร็จ 	<p>ประเมินตามสภาพจริง โดยมีเกณฑ์ การ ประเมิน กำหนดไว้ล่วงหน้า และแจ้งให้ผู้เรียน ทราบ และมีการ เชิญผู้ทรงคุณวุฒิ ร่วมประเมินผล</p> <p>Trip :</p> <ul style="list-style-type: none"> - หากเป็นชิ้นงาน กลุ่ม สามารถ ประเมินทักษะการ ทำงานร่วมกับผู้อื่น 	<ul style="list-style-type: none"> - key note - Case Study - Social Network - Presentation ประกอบการ บรรยาย Trip : การเลือก Case

เทคนิค	บทบาทผู้สอน	เนื้อหา	กิจกรรม/กระบวนการ	การประเมินผล	สื่อการสอน
			<p>เรียบร้อย</p> <p>Trip :</p> <ul style="list-style-type: none"> - อาจใช้การประกวดแข่งขันที่หน่วยงานภายนอกจัดขึ้น นำมากำหนดเป็นโจทย์โครงการโดยให้นักศึกษาส่งชิ้นงานเข้าประกวด หรือ ใช้การจำลองสถานการณ์การทำงานจริง - ใช้การเสริมแรงการจากให้รางวัล มีการประกวดแข่งขันเพื่อจูงใจ - การจัดทำโครงการอาจกำหนดให้ทำเป็นทีม หรือเป็นรายบุคคลก็ได้ 	และ ะ ก า ร มี ปฏิสัมพันธ์ระหว่างกลุ่ม	Study อาจเลือกจาก ผลงานคุณภาพ ผลงานจากมืออาชีพ หรือ กรณีตัวอย่างที่ล้มเหลว
Problem Based Learning	ให้คำแนะนำและดำเนินการสอนตามหลักการ	การบรรยาย เนื้อหา หลักการ	- การกำหนดปัญหาจากสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาที่เรียน	ประเมินจากกระบวนการแก้ปัญหาและ	- case study - โปรแกรม ต่างๆ - Social

เทคนิค	บทบาทผู้สอน	เนื้อหา	กิจกรรม/กระบวนการ	การประเมินผล	สื่อการสอน
	อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้	ประกอบกับในชั้นสถานการณ์ปัญหา	<ul style="list-style-type: none"> - กระตุ้นให้ผู้เรียนวิเคราะห์/วางแผนกำหนดวิธีแก้ปัญหาด้วยตนเอง - ผู้เรียนลงมือปฏิบัติแก้ปัญหาตามวิธีการที่เลือก - ผู้สอนคอยสังเกตให้คำแนะนำแก่ผู้เรียนขณะลงมือแก้ปัญหา - ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันสรุปผลการแก้ปัญหา และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ถึงสิ่งที่ได้จากการลงมือแก้ปัญหา <p>Trip :</p> <ul style="list-style-type: none"> - อาจใช้ปัญหาพบในชีวิตประจำวัน หรือและกรณีศึกษาจากปัญหาจริงที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหา มาเป็นสถานการณ์ให้นักศึกษาลองฝึกแก้ปัญหา 	ผลงานของนักศึกษาในแต่ละครั้ง	Network

เทคนิค	บทบาทผู้สอน	เนื้อหา	กิจกรรม/กระบวนการ	การประเมินผล	สื่อการสอน
Thinking Based Learning	อำนวยความสะดวกและจัดสถานการณ์เพื่อผู้เรียนเกิดคำถามและกระตุ้นการคิด แสวงหาคำตอบ	<p>- บรรยายเนื้อหา นำเข้าสู่บทเรียนเพื่อเชื่อมโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่</p> <p>- ยกตัวอย่างวิธีการคิด การหรือใช้กรณีศึกษา</p> <p>Trip :</p> <p>- อาจให้วิธีการบรรยายถึงความสำคัญของเรื่องที่สอนก่อนเพื่อสร้างแรงจูงใจใน</p>	<p>เน้นการคิดคำนวณ</p> <p>- ผู้สอนทบทวนเนื้อหาเดิมโดยแสดงวิธีการคิดเป็นลำดับขั้น</p> <p>- กำหนดโจทย์ให้ผู้เรียนคิด วิเคราะห์ เป็นลำดับขั้น เน้นการฝึกซ้ำ</p> <p>- ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันสรุปขั้นตอนการคิด</p> <p>Trip :</p> <p>- การกระตุ้นให้ผู้เรียนฝึกคิด อาจเริ่มจากฝึกคิดเป็นกลุ่ม จากนั้นฝึกคิดเป็นรายบุคคล และให้ตัวแทนนำเสนอวิธีคิดหน้าชั้นเรียน</p> <p>เน้นการคิดวิเคราะห์/คิดอย่างมีวิจารณญาณ</p> <p>- ผู้สอนกระตุ้นผู้เรียนเกิด</p>	<p>ประเมินผลจากกระบวนการการคิด และผลงานนักศึกษา</p> <p>Trip :</p> <p>- อาจใช้การประเมินโดยการสังเกตผู้เรียนในชั้นเรียน เพื่อให้ผู้สอนได้อธิบายเพิ่มเติมในส่วนที่ผู้เรียนยังขาดความเข้าใจ</p>	<p>Presentation</p> <p>ประกอบการบรรยายในหัวข้อต่างๆ</p> <p>เอกสารประกอบการสอนแบบฝึกหัด</p> <p>Case Study</p> <p>Social Network</p> <p>Web Blong</p> <p>Trip :</p> <p>- อาจใช้ Case Study ที่มีความทันสมัย/ สื่อ Presentation แบบเคลื่อนไหวกระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจ</p>

เทคนิค	บทบาทผู้สอน	เนื้อหา	กิจกรรม/กระบวนการ	การประเมินผล	สื่อการสอน
		การเรียนรู้	<p>คำถาม</p> <ul style="list-style-type: none"> - โน้มน้าวและสร้างบรรยากาศให้ผู้เรียนขยายความคิด เชื่อมโยงองค์ความรู้ - ให้ผู้เรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น อภิปรายในชั้นเรียน - ผู้สอนคอยช่วยสรุปความคิดตามหลักการ - ให้ผู้เรียนพัฒนาชิ้นงานหรือทำแบบฝึกหัด <p>Trip :</p> <ul style="list-style-type: none"> - การใช้คำถามปลายเปิดและการสร้างบรรยากาศแบบเป็นกันเองกับผู้เรียน จะช่วยเร้าให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นและอภิปรายในชั้นเรียน - การยกตัวอย่างที่เป็น 		<ul style="list-style-type: none"> - แบบฝึกหัดที่สามารถใช้แบบฝึกหัดในชั้นเรียน หรือ e-Learning

เทคนิค	บทบาทผู้สอน	เนื้อหา	กิจกรรม/กระบวนการ	การประเมินผล	สื่อการสอน
			<p>รูปธรรมเพื่อเชื่อมโยง ความรู้ในลักษณะ นามธรรม ช่วยสร้างความ เข้าใจให้ผู้เรียนได้ดี</p>		

บรรณานุกรม

- ทีศนา เขมมณี. 2548. ศาสตร์การสอน องค์ความรู้เพื่อการจัด
กระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. พิมพ์ครั้งที่ 4.
กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บัณฑิต ทิพากร. 2550. “การพัฒนาคณาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา” ใน
ไพฑูรย์ สินลารัตน์, อาจารย์มืออาชีพ แนวคิด เครื่องมือ และการ
พัฒนา, 23-32. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- ไพฑูรย์ สินลารัตน์. 2555. **หลักและเทคนิคการสอนระดับอุดมศึกษา.**
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.กรุงเทพฯ.
- ไพฑูรย์ สินลารัตน์. 2545. “หลักการสอนแบบเน้นการวิจัย (Research-
Based Teaching)” ใน ไพฑูรย์ สินลารัตน์, การเรียนการสอนที่
มีการวิจัยเป็นฐาน, 1-7. กรุงเทพมหานคร: คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และทัศนีย์ บุญเต็ม. 2545. “การสอนแบบ
Research-Based Learning” ใน ไพฑูรย์ สินลารัตน์, การเรียน
การสอนที่มีการวิจัยเป็นฐาน, 8-19. กรุงเทพมหานคร : คณะครุ
ศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Brenda L. Gleason, Michael J. Peeters, Beth H. Resman-
Targoff, Samantha Karr, Sarah McBane, Kristi Kelley,
Tyan Thomas, and Tina H. Denetclaw 2011. An Active-
Learning Strategies Primer for Achieving Ability-Based.
American Journal of Pharmaceutical Education. 75 (9):
pp.1-12.

Smith, C. V. and Cardaciotto, L. 2011. Is active learning like broccoli? Student perception of active learning in large lecture classes. **Journal of the Scholarship of Teaching and Learning**. 11 (1): pp. 53-61.

อ้างอิง

เพิ่มเติมสรุปการดำเนินการสอนแบบ Active Learning กรณีตัวอย่าง
ของอาจารย์รายนบุคคล

<http://www.spu.ac.th/tlc/files/2012/09/ebook-activelearning.pdf>

ภาคผนวก ข

คำสั่งแต่งตั้ง คณะกรรมการการจัดการความรู้ ประจำปีการศึกษา 2555



มหาวิทยาลัยศรีปทุม
Sripatum University

คำสั่งมหาวิทยาลัยศรีปทุม
ที่ คส.มศป. ๒5๕/2555

เรื่อง แต่งตั้งคณะอนุกรรมการการจัดการความรู้ (Knowledge Management)

เพื่อให้การดำเนินงานด้านการจัดการความรู้ (Knowledge Management) เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ จึงขอแต่งตั้งคณะอนุกรรมการการจัดการความรู้ (Knowledge Management) โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังนี้

1. คณะอนุกรรมการการจัดการความรู้ ด้านการเรียนการสอน

1.1 องค์ประกอบ

(1) ผศ.ดร.ชลธิศ เอี่ยมวรอุฒิกุล	ประธานกรรมการ
(2) ดร. นิमित บุญภิรมย์	รองประธาน
(3) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทพ อุตสาหะ	กรรมการ
(4) ผู้ช่วยศาสตราจารย์กิตติภูมิ มีประดิษฐ์	กรรมการ
(5) ผู้ช่วยศาสตราจารย์อำนาจ วั่งจัน	กรรมการ
(6) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ปัทมา โกเมนทร์จำรัส	กรรมการ
(7) ดร.ปรีญา จินรัตน์	กรรมการ
(8) นางวรรณิ งามขจรกุลกิจ	กรรมการ
(9) นางราณี อมรินทร์รัตน์	กรรมการ
(10) นางสาวสุวรรณี รุ่งจตุรงค์	กรรมการ
(11) นางสาวณัฐกมล กุญสุวรรณ	กรรมการ
(12) นายธีรบุลย์ อलगอนิรัตน์	กรรมการ
(13) นายอดิศักดิ์ ศุภธนสินเชษม	กรรมการ
(14) นางบุษจรี ศิริชัย	กรรมการ
(15) นางสาวทัชชกร มหาแดง	กรรมการ
(16) นางสาวรวิภา รักษาการ	กรรมการ
(17) นางสาวอิสราภรณ์ สาตละคร	กรรมการ
(18) นางตารา พงษ์สมบูรณ์	กรรมการ
(19) นางนงเยาว์ สอนจะโปะ	กรรมการ
(20) นายทัชพงษ์ เชื้อดี	กรรมการ
(21) นายพงศ์สิน พรหมพิทักษ์	กรรมการ
(22) นายพลกฤษณ์ ไพรสานต์วิชกุล	กรรมการ
(23) นางสาววันดี บุญเต็ต	กรรมการ
(24) นางสาวชลดา ภาวีโน	กรรมการ

กรุงเทพฯ	81 ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900	โทร. 0-2579-1111, 0-2561-2222 โทรสาร 0-2561-1121	www.sripatum.ac.th
วังทองธานี	17 ถนนพหลโยธิน ตำบลวังทอง อ.วังทอง จ.พิษณุโลก 65000	โทร. 0-3674-9660-703 โทรสาร 0-3677-6590	www.sripatum.ac.th
ราชเทวี	879 356 ถนนสุขุมวิท แขวงคลองเตย เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10400	โทร. 0-2736-0181-3 โทรสาร 0-2736-0185	www.sripatum.ac.th
BANGKOK	81 Phraayothin Rd., Jangae, Bangkok Thailand 10900	TEL. 0-2579-1111, 0-2561-2222 Fax 0-2561-1121	
CHEONGSAI CAMPUS	29 Bangsoi-Ton Rd. Kingkongsa, Mueang, Chonburi Thailand 29000	TEL. 0-3974-3699-703 Fax. 0-3677-6590	
PHAYATHAI CAMPUS	879 IM Tower, floor 17, Phayathai Rd. Pathum, Bangkok Thailand 10400	TEL. 0-2736-0181-3 Fax. 0-2736-0185	

(25) นายสมภพ มีบุญ	กรรมการ
(26) นางสาวรุ่งรัตน์ วัชรพฤกษ์	กรรมการและเลขานุการ
(27) นางชิตใจ วงษ์วุฒิพงษ์	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

2. คณะอนุกรรมการจัดการความรู้ ด้านการวิจัย

2.1 องค์ประกอบ

(1) รองศาสตราจารย์กาญจนา มณีแสง	ประธานกรรมการ
(2) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา มีศิลปวิทย์	รองประธาน
(3) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ปัทมา โกเมนพิจารัส	กรรมการ
(4) ผู้ช่วยศาสตราจารย์นพพล ปกรณ์นิมิตดี	กรรมการ
(5) ผู้ช่วยศาสตราจารย์อุติวัฒน์ นงนุช	กรรมการ
(6) ผู้ช่วยศาสตราจารย์รองเอก วรรณพฤกษ์	กรรมการ
(7) ดร.นิมิต บุญภิรมย์	กรรมการ
(8) ดร.จิราพร ระโหฐาน	กรรมการ
(9) ดร.ณัฐพันธ์ เผ่าพันธ์	กรรมการ
(10) ดร.ณคุณ ธรรมนิตติญาณ	กรรมการ
(11) ดร.ปิยะธิดา ทองอร่าม	กรรมการ
(12) นายพิภพ ดวงคำสวัสดิ์	กรรมการ
(13) นางฉัฐสรณ์ กาญจนศิลาพันธ์	กรรมการ
(14) นางสาวนพเกลา ศรีมาตย์กุล	กรรมการ
(15) นายอชิระ ใจสุบรรณ	กรรมการ
(16) นายสุระทิน ชัยทองคำ	กรรมการ
(17) นางสาวลัดดาวรรณ มือนันต์	กรรมการ
(18) นางสาวสุธิดา นาคเจริญ	กรรมการ
(19) นางสาวอุราภรณ์ รักมิตร	กรรมการ
(20) นางสาวนिरชร บุญชูกุล	กรรมการ
(21) นายสุภาค สิทธิทองแพง	กรรมการ
(22) นางสาววิมลพร พยุงพงษ์	กรรมการและเลขานุการ
(23) นางยุพาพร ฉัตรวุฒิชัย	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
(24) นางสาวสุชาดา โรจนาศัย	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

3. คณะอนุกรรมการจัดการความรู้ ด้านกิจการนักศึกษา

3.1 องค์ประกอบ

(1) ดร.จรรยา พุคยาภรณ์	ประธานกรรมการ
(2) ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายกิจการนักศึกษาทุกคณะ	กรรมการ
(3) ผู้อำนวยการสำนักงานกิจการนักศึกษา	กรรมการ

- | | |
|--|----------------------------|
| (4) ผู้อำนวยการสำนักงานการศึกษา | กรรมการ |
| (5) ผู้อำนวยการศูนย์ศิลปวัฒนธรรม | กรรมการ |
| (6) ผู้อำนวยการศูนย์ให้คำปรึกษาและแนะแนว | กรรมการ |
| (7) นายสมเกียรติ สมบูรณ์เงิน | กรรมการ |
| (8) นายพิทักษ์ ศิริศรีอยุธยากุล | กรรมการและเลขานุการ |
| (9) นางสาวบุษกร เพ็งหาจิดดี | กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ |
| (10) นางสาวสุประภา ร่วมชัยภูมิ | กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ |
| (11) นายธเนพล ส่งศิริ | กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ |

4. คณะอนุกรรมการจัดการความรู้ ด้านสหกิจศึกษา

4.1 องค์ประกอบ

- | | |
|--|----------------------------|
| (1) ผู้อำนวยการศูนย์สหกิจศึกษาและพัฒนาอาชีพ | ประธานกรรมการ |
| (2) ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายวิชาการทุกคณะ | กรรมการ |
| (3) ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ วิทยาลัยนานาชาติ | กรรมการ |
| (4) นางอริสรา เสริมแก้ว | กรรมการ |
| (5) นางสาวสำรวย เหลือสัน | กรรมการและเลขานุการ |
| (6) นางสาวเยาวลักษณ์ ปานเพชร | กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ |

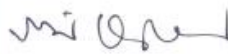
5. อำนาจหน้าที่

ให้คณะอนุกรรมการจัดการความรู้ (Knowledge Management) แต่ละด้านมีหน้าที่และความรับผิดชอบ ดังนี้

- 5.1 กำหนดประเด็นความรู้และเป้าหมายของการจัดการความรู้ในแต่ละด้านให้สอดคล้องกับแผนพัฒนามหาวิทยาลัย และจัดทำแผนดำเนินงานการจัดการความรู้ในแต่ละด้านให้สอดคล้องกับการดำเนินงานในด้านต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย
- 5.2 ดำเนินการรวบรวม เผยแพร่และแลกเปลี่ยนความรู้ที่ได้จากการจัดการความรู้ในแต่ละด้านอย่างเป็นระบบ
- 5.3 ดำเนินการนำความรู้ที่ได้จากการจัดการความรู้ในแต่ละด้านมาจัดทำเป็นแนวปฏิบัติที่ดีเพื่อปรับใช้ในการปฏิบัติงานจริง
- 5.4 ดำเนินการติดตามผลและประเมินผลการดำเนินงานด้านการจัดการความรู้ในแต่ละด้านเพื่อให้เกิดการพัฒนาการจัดการความรู้ในแต่ละด้านอย่างต่อเนื่องต่อไป

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ 25 ธันวาคม พ.ศ. 2555



(ดร.วิชิตพร พุชยากรณ์ พุกกะมาน)
อธิการบดี

